

Finanční plánování jako nástroj řízení rodinných financí

Bc. Jana Palovčáková

Diplomová práce
2014

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jana Palovčáková**
Osobní číslo: **M120289**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Finanční plánování jako nástroj řízení rodinných financí**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše zpracujte problematiku finančního plánování rodinných financí.

II. Praktická část

- Analyzujte osobní finanční plánování, identifikujte výhody a problematické oblasti.
- Provedte komparaci možností finančního plánování.
- Na základě zjištěných poznatků vypracujte projekt rodinného finančního plánu vedoucího k maximálnímu využití výhod finančního řízení rodinných financí.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

FILIP, Miloš. *Osobní a rodinné bohatství. Kam s penězi.* Praha: C. H. Beck, 2006. 474 s. ISBN 80-7179-416-3.
GARMAN E. Thomas a Raymond FORGUE. *Personal Finance.* 11th ed. London: Cengage Learning, 2011. 640 s. ISBN 978-1111531010.
GITMAN, J. L., M. D. JOEHNK a R. BILLINGSLEY. *Personal Financial Planning.* 13th ed. London: Cengage Learning, 2013. 656 s. ISBN 978-1111971632.
SMRČKA, Luboš. *Rodinné finance. Ekonomická krize a krach optimismu.* Praha: C. H. Beck, 2010. 538 s. ISBN 978-80-7400-199-4.
SYROVÝ, Petr a Tomáš TYL. *Osobní finance. Řízení financí pro každého.* Praha: GRADA Publishing, 2011. 208 s. ISBN 978-80-247-3813-0.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Blanka Kameníková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 22. února 2014
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2014

Ve Zlíně dne 22. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo –diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 19. 3. 2014

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Hlavním cílem diplomové práce je analyzovat finanční plánování jednotlivců a domácností, identifikovat jeho výhody a problematické oblasti a na základě zjištěných poznatků formulovat doporučení, vedoucí k maximálnímu využití výhod finančního plánování. Teoretická část obsahuje literární rešerši z oblasti plánování rodinných financí a produktů finančního trhu. Praktická část určuje pravidla, podle kterých se postupuje při tvorbě finančního plánu. Jednotlivé postupy, jako je tvorba rodinného rozpočtu, analýza příjmů a výdajů, stanovení osobních a finančních cílů a jejich realizace, jsou demonstrovány na modelu konkrétní domácnosti.

Klíčová slova: finanční plánování, osobní finanční plán, rodinný rozpočet, cíle, finanční produkt.

ABSTRACT

The aim of thesis is to analyse the financial planning of individuals and households, identify its advantages and problem areas, and based on findings formulate recommendations to maximize the benefits of financial planning. The theoretical part includes literature retrieval from the area of planning family finances and financial market products. The practical part specifies the rules by which the proceed in creating a financial plan. The individual procedures such as creating a family budget, analysis of revenue and expenditure, setting personal a financial goals and their implementation are demonstrated on a specific model of household.

Keywords: Financial Planning, Personal Financial Plan, Family Budget, Goals, Financial Product.

Mé upřímné poděkování patří paní Ing. Blance Kameníkové, Ph.D., vedoucí této diplomové práce. Především děkuji za odborné vedení práce, připomínky a podnětné rady při zpracování. Dále mé poděkování patří přátelům a kolegům, kteří mi poskytli zdroj dat pro praktickou část práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 OSOBNÍ A RODINNÉ FINANCE	13
1.1 VYMEZENÍ OSOBNÍCH FINANCÍ	13
1.2 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ RODINNÉ FINANCE.....	13
1.2.1 Vnitřní faktory.....	13
1.2.2 Vnější - Makroekonomické faktory	16
1.3 RIZIKA – NEPŘÁTELE BOHATSTVÍ.....	19
1.3.1 Klasická ekonomická rizika	20
1.3.2 Politická rizika	21
1.3.3 Morální hazard	21
1.3.4 Kriminální rizika	22
1.3.5 Likvidita	22
2 FINANČNÍ PLÁNOVÁNÍ	23
2.1 VYHODNOCENÍ FINANČNÍCH ZDROJŮ	24
2.1.1 Majetek domácností	25
2.1.2 Závazky domácností.....	26
2.1.3 Čisté jmění	26
2.1.4 Měsíční příjem	27
2.1.5 Měsíční výdaje	28
2.1.6 Čistý příjem	29
2.2 DEFINICE CÍLŮ	31
2.3 VYTVOŘENÍ OSOBNÍHO FINANČNÍHO PLÁNU	31
2.4 REALIZACE FINANČNÍHO PLÁNU	32
2.5 MONITOROVÁNÍ A REVIZE	33
3 FINANČNÍ A INVESTIČNÍ NÁSTROJE, PRODUKTY PRO OSOBNÍ FINANCE	34
3.1 BANKOVNÍ PRODUKTY.....	34
3.1.1 Běžný účet	34
3.1.2 Spořicí účet.....	35
3.1.3 Termínované vklady.....	35
3.2 STAVEBNÍ SPOŘENÍ.....	35
3.3 PENZIJNÍ SPOŘENÍ.....	37
3.3.1 I. pilíř – stávající povinné důchodové pojištění	37
3.3.2 II. pilíř – důchodové spoření	37
3.3.3 III. pilíř – doplňkové penzijní spoření.....	38

3.4	PODÍLOVÉ FONDY	39
3.5	AKCIE.....	42
3.6	DLUHOPISY	42
3.7	ÚVĚROVÉ PRODUKTY	44
3.7.1	Bankovní spotřebitelské úvěry	44
3.7.2	Nebankovní spotřebitelské úvěry	44
3.7.3	Hypoteční úvěry	45
3.7.4	Úvěry ze stavebního spoření	46
3.7.5	Leasing	47
4	FINANČNÍ PORADENSTVÍ.....	48
4.1	FINANČNÍ PORADCE.....	48
4.2	VÝBĚR FINANČNÍHO PORADCE.....	49
4.3	PRÁCE FINANČNÍHO PORADCE	49
	SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI.....	50
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	51
5	ANALÝZA HLAVNÍCH MAKROEKONOMICKÝCH ÚDAJŮ.....	52
5.1	HDP.....	52
5.2	INFLACE	53
5.3	ÚROKOVÉ SAZBY.....	55
5.4	NEZAMĚSTNANOST.....	57
6	ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE NA TRHU PRODUKTŮ RODINNÝCH FINANCÍ.....	59
6.1	BANKOVNÍ PRODUKTY.....	59
6.1.1	Běžný účet	59
6.1.2	Spořicí účet.....	60
6.1.3	Termínované vklady.....	61
6.2	STAVEBNÍ SPOŘENÍ.....	62
6.3	PENZIJNÍ SPOŘENÍ - TRANSFORMOVANÉ FONDY.....	63
6.4	AKCIE.....	65
6.4.1	ČEZ, a.s.	65
6.4.2	Erste Group Bank AG	68
6.4.3	Fortuna Entertainment Group.....	69
6.5	INVESTICE DO ZLATA	71
6.5.1	Investice do zlatem podložený produktů.....	73
6.5.2	Investice do fyzického zlata	74
6.6	ÚVĚRY NA BYDLENÍ	75
7	PŘÍPADOVÁ STUDIE	78
7.1	ANALÝZA FINANČNÍ SITUACE	78
7.1.1	Analýza příjmů a výdajů	78

7.1.2	Analýza majetku.....	80
7.1.3	Analýza stávajících finančních produktů	81
7.2	DEFINICE CÍLŮ	84
7.3	TVORBA FINANČNÍHO PLÁNU – NAVRHOVANÁ ŘEŠENÍ.....	85
7.3.1	Hypoteční úvěr	85
7.3.2	Pojištění proti riziku	88
7.3.3	Financování vzdělání dětí.....	89
7.3.4	Zajištění na penzi	93
7.3.5	Vytvoření finanční rezervy.....	94
7.4	ROZPOČET PO NAVRHOVANÝCH ZMĚNÁCH	95
8	SHRNUTÍ.....	98
	ZÁVĚR	100
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	101
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	105
	SEZNAM OBRÁZKŮ	106
	SEZNAM TABULEK.....	107

ÚVOD

Finance prostupují celým naším životem. Již od útlého věku se jedinec snaží strádat peníze, nejprve na dobroty a laskominy, později již na financování konkrétních zájmů, a postupně v dospělosti na životně důležité věci. Jakmile člověk vstoupí na trh práce, stávají se peníze, i když si to neuvědomuje, ústředním tématem jeho života. Má touhu zajistit si vše, počínaje vlastním bydlením, autem, cestováním, zaopatřením dětí, až po spokojený důchodový věk.

Oblast aktivní správy osobních financí je tedy důležitým tématem v životě každého jedince. Na druhou stranu je v České republice velmi nízká informovanost o dané oblasti. S výukou finanční gramotnosti se na základních a středních školách začalo teprve nedávno. Informací o všech možných bankovních produktech lze nalézt spoustu, ale číst o financích je jedna věc, a konkrétní správné finanční rozhodnutí v rámci života je věc jiná, složitější.

Diplomová práce klade důraz na důležitost finančního plánování, tedy na aktivní řízení osobních financí. Hlavním cílem práce je především snaha o předcházení nešvaru většiny českých domácností, které nechávají své volné finanční prostředky tzv. pod polštářem, namísto toho, aby tyto prostředky zhodnocovali prostřednictvím vhodně zvoleného finančního aktiva.

Práce je rozdělena na tři části, z nichž první se zabývá představením osobních a rodinných financí a teoretickým vymezením dostupných finančních produktů určených pro drobné investory. Analytická část práce se zaměřuje na popsání aktuálních makroekonomických údajů, jenž mají vliv na správu osobních financí a je nutné, aby i drobný investor při plnění svých finančních plánů s těmito daty uměl pracovat a využívat je tak ve svůj prospěch. Dále je zde proveden průzkum finančního trhu, který podrobně srovnává a vyhodnocuje finanční produkty určené osobním financím. Třetí, projektová část, je zaměřena na konkrétního investora, který doposud nemá zkušenosti s řízením financí formou finančního plánování, ale na druhou stranu není lhostejný ke svému zajištění v budoucnu. Jedná se o drobného strádatele, který díky pravidelně investovaným menším částkám, postupně vytváří stabilní finanční zázemí pro realizaci vytyčených finančních cílů.

Závěr práce patří shrnutí poznatků z teoretické části, interpretaci výsledků analýz a vyhodnocení projektu s ohledem na stanovená kritéria finančního plánu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OSOBNÍ A RODINNÉ FINANCE

Kapitola vymezuje základní pojmy z oblasti osobních a rodinných financí. Zaměřuje se na faktory, které osobní finance ovlivňují a na rizika, jenž mají zásadní vliv na výši majetku investora.

1.1 Vymezení osobních financí

Málek, Valouch a Oškrdalová, autoři knihy *Osobní finance* z Masarykovy univerzity, definují osobní finance jako praktickou aplikaci principů finanční ekonomie na individuální a rodinná finanční rozhodnutí. Především se snaží nalézt odpovědi na otázky (Málek a kol., 2010):

- Kolik je jedinec či rodina schopna ušetřit za měsíc, za rok, za celý život?
- Jak zhodnotit tyto ušetřené finanční prostředky?
- Kolik peněz musím mít k dispozici na zabezpečení kvalitního vzdělání svých dětí?
- Jakou výši má vlastněný majetek a jakou závazky?
- Jak neupadnout do dluhové pasti?
- Jak se efektivně zabezpečit na stáří, aby byly pokryty budoucí výdaje?

Filip (2006) a Olen (2013) se shodují, že není možné odpovědět na tyto otázky, aniž by byly přesně známy příjmy, výdaje, majetek a závazky jedince či rodiny. Tedy je třeba přesně znát osobní či rodinný rozpočet a rozvahu. Jednotlivé položky rodinného rozpočtu jsou přesně vymezeny v následující kapitole Finanční plánování.

1.2 Faktory ovlivňující rodinné finance

Výši osobních financí ovlivňuje celá řada faktorů, které lze rozdělit na okolnosti vnitřní, jenž jsou závislé na pozici individuálního investora a na okolnosti vnější, které jsou nezávislé na vůli a pozici investora.

1.2.1 Vnitřní faktory

Profesor Callaghan (2011) ve své knize uvádí čtyři klíčové oblasti, ovlivňující osobní a rodinné finance, a to: ekonomické činitele, věk jedince, vztahy mezi jednotlivci

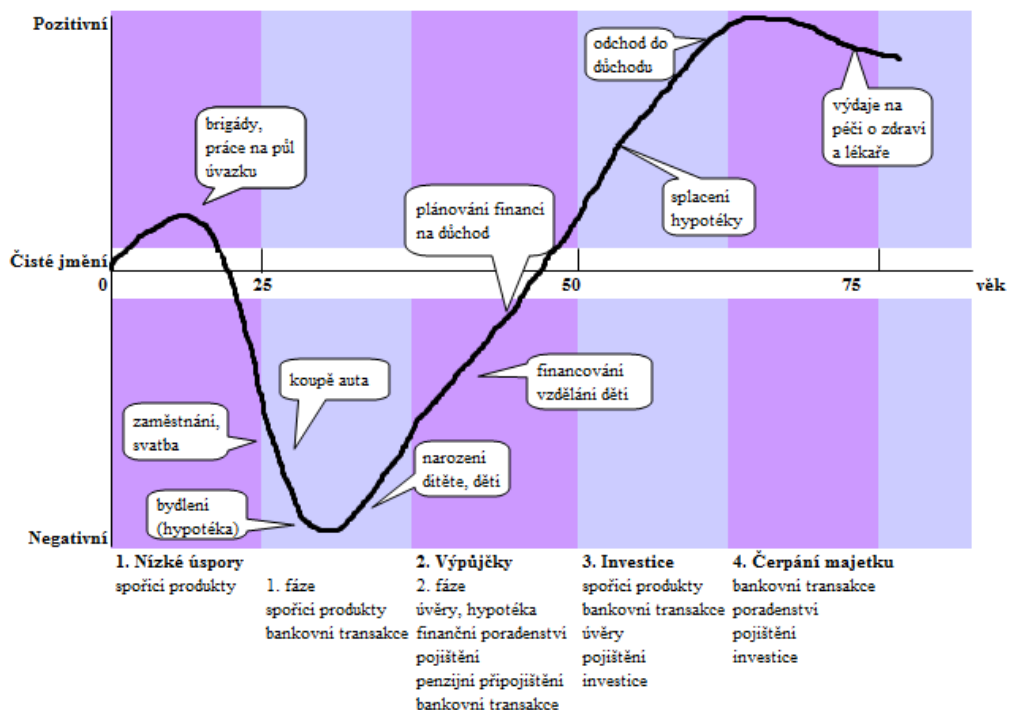
a domácnostmi a plánování osobních financí. Na uvedených faktorech se shodují i další významní autoři, např. Helaine Olen (2013).

▪ Ekonomické činitele

Za ekonomické činitele ovlivňující chování a jednání jednotlivce vůči penězům lze považovat legislativu a prosazovanou vládní politiku (daně a inflace). Změny, ke kterým dochází ve společnosti a které mají dopad na finance jednotlivců, lze nazvat sociálním kontextem. Jedná se především o změny v postoji k penězům a ve vnímání důležitosti financí. (Sander, 2007)

▪ Věk jedince

Je zřejmé, že v různých obdobích svého života zaujímá daný jedinec rozdílný postoj ke svým financím. Jiný postoj zaujme dvacetiletý student, jiný žitel rodiny středního věku a jiný starobní důchodce. Dané potřeby a priority se postupem času mění a také se mění požadavky na finanční produkty. Při sestavování osobního finančního plánu je tak podstatné klást důraz na věk jedince, pro nějž je plán sestavován.

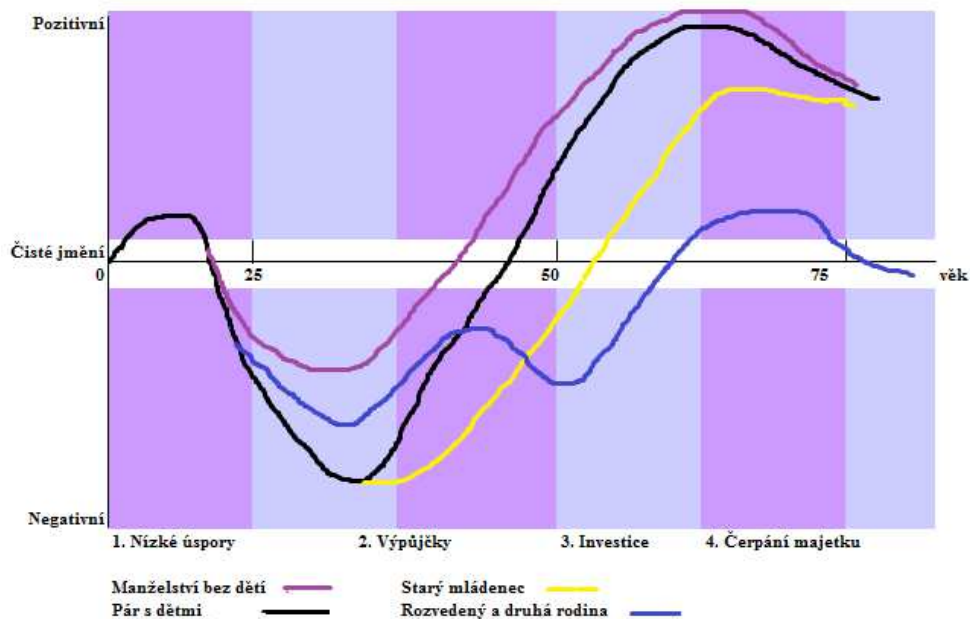
Obr. 1. Postoj k financím dle věku (Filip, 2006, s. 223)

Na obrázku 1 je zachycen postoj investora k osobním financím v různých životních fázích a produkty, které bývají v dané fázi nejčastěji využívány.

▪ Vztahy mezi jednotlivci a domácnostmi

Podobně jako výše uvedený model, který zobrazuje rozložení financí dle věku, je rozdíl i v tom, zda se jedná o jednotlivce, či rodinu s dětmi. Tradiční představa o rodině, tedy otec, matka a dvě děti, ustupuje domácnostem bezdětným, samoživitelům, či jednočlenným (tzv. singles).

Je evidentní, že dle výše uvedeného, se nejlépe buduje majetek a hledají úspory k investicím a vytváření bohatství především bezdětným párům. Jak uvádí Filip (2006) na obrázku 2, přebytky v jejich rozpočtu vznikají dříve, než v rozpočtu rodin s dětmi. Jednočlenné domácnosti, nebo-li „singles“ jsou v dnešní době čím dál tím více populární a je jedno zda se jedná o muže či ženy. Jedná se o lidi, kteří se snaží být finančně nezávislí, budují kariéru a jejich příjmy se mohou vyšplhat opravdu vysoko. Tím, že se nemají o své vydělané peníze s kým podělit, většinou pěstují finančně náročné koníčky a obklopují se luxusními statky.

Obr. 2. Čisté jmění podle věku a rodinného stavu (Filip, 2006, s. 225)

▪ Plánování osobních financí

Při sestavování finančního plánu je proto důležité uvědomovat si výše uvedené faktory a předem s nimi kalkulovat. Jen tak se stane finanční plán opravdu efektivním. Důvodem plánování osobních financí je především nalézt optimum při financování cílů daného jedince či rodiny. Význam finančního plánování roste s počtem kladených cílů a délkou

časového horizontu, v němž má dojít ke splnění daného cíle. Mezi cíly je rovněž nutné stanovit si priority jejich dosažení a tomu přizpůsobit finanční plán. Podcenění plánování osobních financí má za následek nesprávná finanční rozhodnutí, odkládání splnění cílů, neznalost ošetření rizik a z toho vyplývající zhoršení životní situace jedince či rodiny. (Olen, 2013)

1.2.2 Vnější - Makroekonomické faktory

▪ Hrubý domácí produkt

Rodinné finance, tedy osobní příjmy jsou v ekonomice spojeny s produktivitou práce, a růstem hrubého domácího produktu. King and Carey (2013) uvádí jednoduchou definici: „Čím vyšší je HDP země na obyvatele, a čím vyšší je produktivita práce a obecně výrobních faktorů, tím rychleji a udržitelněji mohou růst v ekonomice mzdy, a tím rychleji mohou jednotlivci a rodiny bohatnout.“

Podstatou není absolutní velikost domácího produktu, jako spíše tempo růstu, které mapuje ekonomickou výkonnost země, zda se zvyšuje nebo snižuje, dále jak je na tom daná země z hlediska mezinárodního srovnání. Změny v růstu domácího produktu dále prozrazují, zda ekonomika zažívá expanzi (přehřívá se), nebo naopak zažívá recesi (podchlazuje se).

▪ Inflace

V ekonomické teorii je inflace definována jako: „*Tempo inflace je procentuální roční zvýšení všeobecné cenové hladiny běžně měřené indexem spotřebitelských cen (CPI) nebo jiným srovnatelným cenovým indexem.*“ (Smrčka, 2010)

Obecně je však inflace vnímána jako jev negativní. Nechráněné úspory se znehodnocují a znehodnocuje se také hodnota fixních plateb obdržených v budoucnu. Dalším negativním jevem je růst cen zboží a služeb – růst cen aut, nemovitostí, pohonných hmot, energií, potravin, služeb, apod. Peníze tím přestávají plnit jednu ze svých hlavních funkcí, což je uchovatel hodnoty.

Dopady inflace jsou patrné ve všech částech ekonomiky – postihuje příjemce fixních důchodů. Nominální výše starobních důchodů, stipendií, úroků z obligací a podobných příjmů se nemění, ovšem jejich kupní síla klesá. Dále nepříznivě ovlivňuje mzdy a platy. Reálné mzdy v mírné inflaci obvykle rostou, ale při cválající inflaci se prosazuje tendence

k jejich poklesu. Pokud je míra inflace vyšší než nominální úroková míra, klesá hodnota vkladů a půjček. V takovém případě ztrácejí věřitelé a získávají dlužníci. Inflace nepostihuje vlastníky hmotných statků, protože cena majetku inflací roste. (Ondrčka, 2006)

Doposud bylo uvažováno pouze o negativním jevu inflace. Je tedy i nějaký pozitivní užitek? Ano, Comley (2013) a Sander (2007) se shodují, že je výhodná pro ty, kteří jsou dlužníky a mají fixní závazky, např. pravidelné roční platby, splátky úvěrů, půjček apod. Reálná hodnota placené částky klesá tak, jak rok od roku inflace ukrajuje z hodnoty peněz. Inflace tak vlastně přerozděluje majetek – přesouvá reálnou hodnotu finančních aktiv od věřitelů směrem k jejich dlužníkům. Miloš Filip (2006) tvrdí, že za vysokého inflačního prostředí, nebo těsně před ním může být často výhodné se vysoce zadlužit a půjčit si za fixní úroky. V reálných termínech jsou potom spláceny nižší peníze.

▪ **Nezaměstnanost**

Nezaměstnanost lze definovat jako stav trhu, kdy část nabídky práce není schopna nebo ochotna najít si placené zaměstnání. Za vážný ekonomický problém je považována dlouhodobá nezaměstnanost, kdy nezaměstnaný nemá práci déle než 1 rok. Míru nezaměstnanosti lze vyjádřit jako podíl nezaměstnaných ku všem osobám schopným pracovat (tedy zaměstnaných i nezaměstnaných). (Ondrčka, 2006)

V České republice jsou zjišťovány dva ukazatele míry nezaměstnanosti. Obecná míra nezaměstnanosti zjišťovaná Českým statistickým úřadem. Tato míra je vypočítána na základě výběrového šetření pracovních sil, vychází tedy z reprezentativního vzorku společnosti. Registrovaná míra nezaměstnanosti je v kompetenci Ministerstva práce a sociálních věcí a vypočítána na základě údajů úřadů práce.

Nezaměstnanost existuje jednak tehdy, když je skutečný produkt ekonomiky pod (nebo nad) jeho potenciální úrovní, ale existuje i tehdy, když ekonomika operuje na úrovni potenciálního produktu. Pokud jde o přirozenou míru nezaměstnanosti, tj. míru nezaměstnanosti, která nastává, jestliže je ekonomika v dlouhodobé nerovnováze. V literatuře (Mach, 2001) je přirozená míra nezaměstnanosti také statisticky interpretována jako dlouhodobý průměr skutečných měr nezaměstnanosti.

▪ **Úrokové sazby**

Úrokové sazby významným způsobem ovlivňují rozhodování jak v podnikatelském sektoru tak i v sektoru domácností. V obecné řeči znamená úroková sazba měřítko ceny peněz.

Vysoké úrokové sazby stimulují vytváření většího objemu úspor a půjčování peněžních prostředků, dále mají tendenci redukovat objem výpůjček a kapitálových investic. Pomáhají zajišťovat tok běžných úspor a jejich přeměnu v investice, tím podporují ekonomický růst. Ovlivňují alokaci zápůjčního kapitálu tím, že směřují disponibilní prostředky k investičním projektům s nejvyšší očekávanou mírou návratnosti. Utváří rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou po penězích. Jsou významným nástrojem měnové politiky země. (Belás, 2010; Polouček, 2006)

Od základních úrokových sazeb stanovovaných Českou národní bankou se odvíjí i úročení komerčních úvěrů. Zvláště citlivé jsou na každý pohyb těchto sazeb hypotéky.

PRIBOR

Prague InterBank Offered Rate je pražská mezibankovní nabídková sazba. Jedná se o úrokovou sazbu, za kterou si banky navzájem poskytují úvěry na mezibankovním trhu. Je tedy klíčová pro výši hypotečních úvěrů. (ČNB, 2013)

PRIBID

Prague InterBank Bid Rate je průměrná úroková sazba, za kterou si české banky mohou ukládat peníze u jiných českých bank. ČNB je stanovuje na každý den, jako průměr referenčních bank, její hodnoty jsou vázány na dobu vkladu, např. 3M PRIBOR je průměrná úroková sazba pro tříměsíční vklady. (ČNB, 2013)

Diskontní sazba

Je vlastně úrok z diskontního úvěru. Banky totiž mají možnost uložit přes noc u ČNB, bez zajištění, svoji přebytečnou likviditu, když o to požádají 15 minut před uzávěrkou účetního dne v Zúčtovacím centru ČNB. Minimální objem je 300 mil. Kč a dále celé násobky 100 mil. Kč. Takto uložená depozita jsou úročena diskontní sazbou, která proto obvykle představuje dolní mez pro pohyb krátkodobých úrokových sazeb na peněžním trhu. Touto sazbou tedy ČNB ovlivňuje zprostředkovaně měnovou bázi. (Belás, 2010)

Lombardní sazba

Je úrok z lombardního úvěru. Tento typ úvěru je poskytován centrální bankou komerčním bankám proti zajištění zástavou cenných papírů. Banky si můžou přes noc od ČNB vypůjčit formou repo operace likviditu. Musí však o to požádat nejpozději 25 minut před uzávěrkou účetního dne v Zúčtovacím centru ČNB. Minimální objem není stanoven. Finanční

prostředky v rámci tohoto úvěru jsou úročeny lombardní sazbou. Lombardní sazba představuje horní mez pro pohyb krátkodobých úrokových sazeb na peněžním trhu. (Belás, 2010)

2 týdenní Repo sazba

Repo operace jsou hlavním měnovým nástrojem ČNB, kterým ovlivňují množství peněz v ekonomice (měnové báze). Banka stahuje měnu z oběhu prodejem svých cenných papírů (nebo pokladničních poukázek) a naopak ji do oběhu uvolňuje nákupem stejných cenných papírů. Obě strany se při této operaci zavazují, že po uplynutí doby splatnosti ČNB vrátí věřitelské bance zapůjčenou jistinu, která je zvýšená o dohodnutý úrok a věřitelská banka zase vrátí ČNB její cenné papíry. Základní doba těchto operací je 14 dní. Vyhlášená repo sazba slouží jako maximální limitní sazba, za kterou mohou být banky při repo operacích uspokojovány. (ČNB, 2013)

Povinné minimální rezervy

Každá banka (ale i stavební spořitelna) a pobočka zahraniční banky, která má v ČR bankovní licenci, je povinna držet na svém účtu v Zúčtovacím centru ČNB (tzv. clearingový účet) předem stanovený objem peněžních prostředků. To se nazývá Povinná minimální rezerva (PMR). PMR je stanovena na 2 % z objemu primárních závazků dané banky nebo stavební spořitelny (hlavně vkladů od nebankovních subjektů) v předchozím období. Banky a stavební spořitelny tedy musí na svém clearingovém účtu udržovat takový denní zůstatek, který v průměru za 14 dní dá minimálně stanovené PMR pro daný cyklus. Délka cyklu je měsíc. V roce 1999 ukončila ČNB proces snižování sazby PMR na úroveň 2 %, která se rovná výši sazby PMR stanovenou Evropskou centrální bankou pro banky v Hospodářské a měnové unii (EMU). (ČNB, 2013)

1.3 Rizika – nepřátelé bohatství

Na osobní finance mají vliv také různorodá rizika, jejichž síla se projevila hlavně během finanční krize v letech 2007 – 2009. Právě v tomto období došlo k podcenění rizik ze strany jak velkých tak i drobných investorů, tak také ze strany vlád a legislativních orgánů, což vedlo k tomu, že se světový finanční systém zhroutil a musel být sanován za ceny, které naprosto přesahují lidskou představivost a nadále zatěžují daňové poplatníky všech vyspělých zemí. Lze tedy říci, že právě rizika, jejich nepoznání, podcenění,

zneužívání, maskování a vůbec celkové neodpovědné nakládání s nimi bylo příčinou tragických hospodářských let 2008 a 2009. (King and Carey, 2013)

Přitom naprostá většina rizik jsou jevy analyzovatelné a do určité míry předvídatelné, odhadnutelné, a v řadě případů je lze dokonce velmi dobře matematicky vyjádřit jako určitý pravděpodobnostní model. (Smrčka, 2010, str. 131)

1.3.1 Klasická ekonomická rizika

Povětšina autorů zmiňuje souvislost mezi klasickými ekonomickými riziky a osobními financemi. Do klasických ekonomických rizik autoři řadí (King and Carey, 2013; Smrčka, 2010):

- **Riziko nedodržení závazků**

Situace, kdy dlužník není schopen splácet své závazky. Nedodržení závazků u států či velkých ekonomických subjektů lze většinou odhadnout dopředu, a to mnohdy i na základě pouze veřejných informací – potíží je v tom, že těmto signálům veřejnost dlouho odmítá uvěřit. Složitější je odhalit tuto situaci u bank, kde mnohé děje zůstávají dlouho skryty a navíc bývají podniknuty pokusy k záchraně ústavů zvenčí – ze strany národních bank, nebo vlád. Ovšem nejméně čitelné bývá toto riziko u fyzických osob.

- **Finanční riziko**

Rizika spojená s finančním zdravím především u firem či bank, s jejichž akciemi se obchoduje na burze. Toto riziko lze většinou odhalit pečlivým čtením výkazů a bilancí společnosti, pokud ovšem firma nemaskuje problémy pomocí „kreativního“ účetnictví (ENRON), čímž je možné odvrátit zveřejnění problému o dlouhou dobu.

- **Rizika kurzových změn**

Exportéři či importéři se s tímto rizikem vypořádají poměrně snadno, díky kurzovým doložkám, které obsahují úpravy ceny v případě pohybů směnných kurzů. Dále se lze proti tomuto riziku také komerčně pojistit.

- **Měnové riziko**

V principu se podobá kurzovému riziku, jež představuje nebezpečí, že určitá měna ztratí postupně svou hodnotu vůči jiné měně. Samotné měnové riziko je nebezpečnější, protože vyplývá z umělých zásahů člověka do ekonomiky. Česká národní banka může intervenovat

ve prospěch či nepospěch koruny. Vlády a národní banky mají tendenci držet svou měnu v pevné ceně vůči jiným měnám. Pokud to ale ztratí ekonomické opodstatnění, pak nutně narůstá riziko mezi vůlí trhu a uměle drženou hodnotou měny. Dříve nebo později se vyrojí spekulanti a začnou hrát proti národní bance ve snaze zvítězit.

- **Systematické riziko**

Vyjadřuje potencionální nebezpečí nepředvídatelného zhroucení akciových trhů, komoditních trhů, energetických systémů, finančního systému země nebo také velkých korporací. Je naprosto nepředvídatelné bez detailní znalosti vnitřních mechanismů a jeho projevy

nemají společné zákonitosti kromě faktu, že během nich dojde k nenapravitelným ztrátám, které postihnou investory i obyvatelstvo regionu. Proti systematickému riziku se investor zůstávající v rovině národní ekonomiky nemůže pojistit diverzifikací portfolia.

1.3.2 Politická rizika

Povětšinou nemají nic společného s ekonomickou realitou a ekonomikou jako vědeckou disciplínou. Podle Heywooda (2008) vycházejí z politiky dané země, tedy ideologie, tedy označení určitého extraktu práva, politiky, filosofie a jiných společenských oborů vytvořených takovým způsobem, jehož účelem je dát širší základ politickým názorům a rozhodnutím.

Politická rizika mohou být vyvolána snahou státu napravit „chyby trhu“ cenovou regulací nebo regulací mezd (což obvykle končí vyvoláním nerovnovážných stavů, které následně bývají řešeny nikoli pozvolně, ale skokově). Olen (2013) se domnívá, že čím méně demokratický je systém, tím pravděpodobnější je výskyt politického rizika s fatálními důsledky.

1.3.3 Morální hazard

Morální hazard se vyznačuje silným pocitem většiny občanů, že stát je odpovědný za řadu oblastí života – například za penzijní systém, nebo za škody způsobené přírodní katastrofou. Tedy lze říci, že vzniká v situaci, kdy mají ekonomické subjekty motivaci pro nebezpečné chování, protože se cítí být v bezpečí před jeho negativními důsledky.

Pro drobné investory může být morální hazard nebezpečný v okamžiku změny půdorysu penzijního systému. Část penzí bude vyplácena z průběžného systému a další podstatnější část z předpokládaného důchodu akumulovaného ve fondech. Následkem dobrovolnosti

budou za pár desítek let senioři, kteří nevystačí se svým důchodem, protože se dlouhodobě a zodpovědně nebudou věnovat akumulaci osobního bohatství prostřednictvím komerčních důchodových fondů. Vláda bude nucena přijmout záchranná opatření. Postiženým bude v takovém případě senior – zodpovědný investor, který poctivě celoživotně ukládal své prostředky. Zatímco on odkládal svou spotřebu, jeho vrstevníci si užívali. Po právu měl tedy dostávat vyšší důchod než ostatní, stát nezodpovědným jejich příjmy dorovná. Dalším postiženým bude produktivní generace, které bude nutné zvýšit daně na financování této záchranné akce. (Heywood, 2008)

1.3.4 Kriminální rizika

Nebezpečí loupeže, nebo krádeže nemají obecně mnoho společného s ekonomikou. Podstatnější je krach podniku z důvodu kriminálního chování jeho vedení (např. ENRON). Proti čistě kriminálním činům není v podstatě žádná stoprocentně účinná ochrana. (Olen, 2013)

1.3.5 Likvidita

Špatné řízení likvidity osobních financí může snadno vyvolat situaci, kdy nedostatek dosažitelných prostředků vytvoří natolik velký problém, že jeho řešení bude buď finančně značně náročné a tedy povede k velkým ztrátám, nebo dokonce může znamenat zhroucení jinak poměrně zdravého finančního systému.

V principu jde u likvidity o dostupnost jmění ze strany majitele. Za jak dlouho lze mít hotovost od okamžiku, kdy si řekne, že ji potřebuje. Maximálně likvidní jsou bankovky a peníze v hotovosti a na běžném účtu. (Belás, 2010)

Na druhé straně vložit majetek do nemovitostí nebo uměleckých sbírek se může jevit jako geniální nápad, avšak může trvat velmi dlouho, než se podaří jedno či druhé prodat s výnosem, který investor očekává. Samozřejmě zde záleží také na kvalitě. Naopak mít všechny prostředky uloženy na běžném či termínovaném účtu, jehož výnos nepokryje poplatky, daně a inflaci, je pochopitelně velmi drahé a peníze tak ztrácí svou hodnotu. (Heywood, 2008; Smrčka, 2010, str. 171)

2 FINANČNÍ PLÁNOVÁNÍ

Kapitola diplomové práce zpracovává postup tvorby finančního plánu se zaměřením se na vymezení majetku a závazků domácností, čistého jmění, měsíčních příjmů a výdajů.

Cílem osobního finančního plánování je vytvoření rovnováhy mezi budoucími finančními cíly a současnými a očekávanými zdroji. V návaznosti na získané podklady nalézt nejefektivnější cestu k dosažení vytyčených cílů, která vychází z možností, které nabízí finanční trh. (Gitman, 2013)

Většina odborných autorů se ve svých publikacích shoduje, že v oblasti plánování financí se lidé chovají velmi nezodpovědně. Lidé si nestanovují své plány dopředu, mnoho z nich žije od výplaty k výplatě, netvoří si žádné rezervy, a když se vyskytne neočekávaná situace dostávají se do problémů. Například neočekávaný výdaj ve výši 10 000,- Kč, je pro některé důvodem pro půjčku a někteří se dokonce ocitají na pokraji dluhové pasti. (Syrový a Tyl, 2011)

King a Carey (2013) také souhlasí s tvrzením, že se řada lidí vědomému přemýšlení o svých financích vyhýbá. Odpověď na otázku proč tomu tak je, je podle Filipa (2006) jednoduchá: *„Lidé neradi plánují něco ohledně svých peněz – zejména pokud ví nebo tuší, že plán skončí jako většina novoročních předsevzetí a oni nebudou schopni jej dodržet.“*

Kdy tedy začít s finančním plánováním? Na tuto otázku všichni zmínění autoři jednoznačně odpovídají: *„Plánovat a řídit své finance začněte nejlépe IHNED.“* Na splnění osobních cílů jsou třeba peníze, ovšem cena spojená s odkládáním, např. investování ke splnění cílů, je opravdu vysoká.

Tvorbě finančního plánu předchází uvědomění si cílů a k nim přiřazení peněz, které jsou potřebné ke splnění. Smyslem finančního plánu je tedy identifikace zdrojů finančního majetku a nalezení způsobu, jak s ním naložit, aby se co nejlépe zhodnocoval a plnil stanovené cíle. (Kohout, 2013)

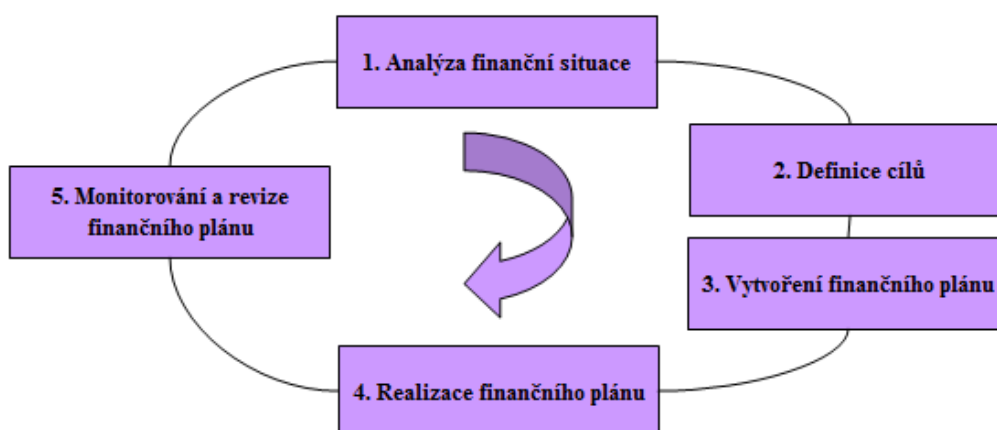
Proces plánování, tedy vytvoření a realizace opravdu dobrého finančního plánu, může zabrat i několik měsíců, a to ze tří důvodů (King a Carey, 2013):

1. Pečlivé sledování všech osobních výdajů si vyžaduje určitý čas.
2. Je třeba si ujasnit jaké plány a cíle si chce rodina skutečně splnit.
3. Vymezení finančních produktů ke splnění cílů.

Gitman (2013), Koh (2011) i Kohout (2013) se shodují na pěti standardních krocích finančního plánování:

- 1. Vyhodnocení finančních zdrojů.** V tomto kroku je třeba vyhodnotit stávající finanční situaci, potřeba určit a spočítat finanční zdroje, které jsou reálně k dispozici.
- 2. Definice cílů.** Potřeba definovat a seřadit priority osobních cílů a přání, vlastních a rodinných snů.
- 3. Vytvoření plánu.** Jakási orientační mapa, aby se cíle mohly uskutečnit v daném rozsahu a čase.
- 4. Realizace.** Podniknutí kroků ke skutečnému uvedení finančního plánu do života.
- 5. Monitorování.** Pravidelný monitoring při změnách cílů, okolností, přizpůsobení se.

Těchto pět kroků lze zobrazit následujícím diagramem, obrázek 3. Jednotlivé body úspěšného finančního plánování jsou vysvětleny v následujících podkapitolách.

Obr. 3. Finanční plánování krok za krokem (Málek a kol., 2010)

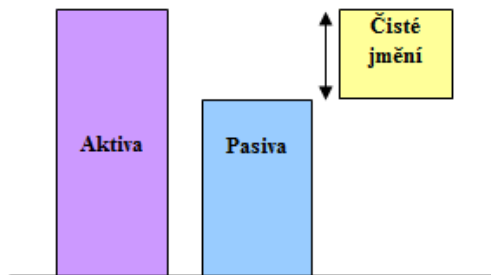
2.1 Vyhodnocení finančních zdrojů

Jako první krok osobního finančního plánování je třeba provést podrobnou analýzu současné finanční situace. K tomu je třeba analyzovat čtyři veličiny: aktiva (co vlastní), závazky (co dluží), příjem (kolik vydělává) a výdaje (za co jsou utráceny peníze). Výsledkem této diagnostiky je stav osobních a rodinných financí, úroveň finanční nezávislosti

a výše rozdílu mezi příjmy a výdaji, která představuje zdroje, prostřednictvím kterých je možné postupně zvyšovat majetek, aniž by musely být použity zdroje cizí. (Kohout, 2013)

Filip (2006) uvádí dvě základní rovnice:

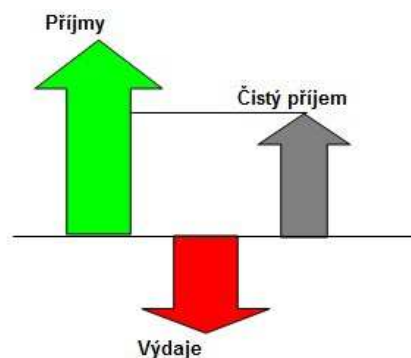
$$\text{Čisté jmění} = \text{Aktiva} - \text{Pasiva}$$

Obr. 4. Čisté jmění (Filip, 2006)

Čisté jmění (obrázek 4) je ta část majetku, která ukazuje stupeň finanční nezávislosti. Jedná se o filozofickou kategorii, kterou se člověk snaží maximalizovat.

$$\text{Čistý příjem} = \text{Příjmy} - \text{Výdaje}$$

Obr. 5. Čistý příjem (Filip, 2006)

Čistý příjem domácností (obrázek 5) není tvořen jen čistou mzdou, ale také úroky, rentami, podporou v nezaměstnanosti a jinými peněžními plněními.

2.1.1 Majetek domácností

Majetek, tedy aktiva domácností se oceňují převážně v pořizovacích historických cenách. Tedy v cenách, za které byl majetek pořízen (cena pořízení navýšená o související náklady). Hodnota majetku domácností se postupem času mění. Vlivem používání majetku dochází ke snížení jeho hodnoty, v důsledku opotřebení. V případě uměleckých děl, starožitností či cenných papírů naopak hodnota v přibývajícím čase roste. Některá aktiva

domácnostem dokonce mohou přinášet pravidelné důchodové příjmy, případně je možné jejich prodejem realizovat kapitálový zisk. (Olen, 2013)

Aktiva domácností lze rozčlenit do pěti základních skupin, a to (Gitman, 2013):

- **Nemovitosti** (dům, pozemek, zahrada, garáž, chalupa).
- **Movité věci** (vybavení domu, auto, šperky, obrazy).
- **Finanční aktiva** (cenné papíry, stavební spoření, penzijní připojištění, peníze v hotovosti).
- **Nehmotná aktiva** (ocenitelná práva, software, vynálezy, ochranné známky, obchodní tajemství, licence).
- **Pohledávky** (představují právo domácnosti na plnění od dlužníka).

2.1.2 Závazky domácností

Zpravidla představují tu část zdrojů, z nichž byl financován majetek domácnosti.

Lze je rozčlenit podle doby splatnosti na (Koh, 2011):

- **Krátkodobé závazky** (se splatností do jednoho roku, patří sem krátkodobé půjčky, finanční výpomoci, bankovní úvěry, závazky z obchodních vztahů),
- **Střednědobé závazky** (splatnost od jednoho do pěti let, patří sem střednědobé bankovní úvěry, závazky z pronájmu),
- **Dlouhodobé závazky** (se splatností nad pět let, patří sem hypoteční úvěry a jiné dlouhodobé bankovní úvěry).

2.1.3 Čisté jmění

Net Worth, nebo-li rozdíl mezi celkovými aktivy a celkovými pasivy domácnosti. Představuje částečný úspěch či neúspěch v cestě za finanční nezávislostí. Čisté jmění poskytuje představu o tom, jak vysoké finanční zdroje mohou být použity k dosažení a úhradě stanovených finančních cílů. (King a Carey, 2013)

Na základě podrobné analýzy majetku a závazků, lze sestavit rozvahu domácnosti k danému časovému okamžiku (tabulka 1). K sestavení lze využít počítačové programy, nebo jednoduše tužku a papír. Základem je získat přehled o tom, jaká aktiva domácnost

vlastní a jaká je jejich aktuální hodnota, jaké cizí zdroje domácnost používá a v jaké výši. (Harrison, 2005)

Tab. 1. Rozvaha domácnosti a její struktura (Málek a kol., 2010)

Aktiva	Pasiva
<i>Krátkodobá aktiva</i>	<i>Krátkodobá pasiva</i>
Peníze na běžném účtu, termínovaných účtech, hotovost, peněžní fondy.	Nesplacené faktury, složenký, účty. Úvěr z platební karty. Ostatní krátkodobá pasiva.
<i>Investice, cenné papíry</i>	<i>Střednědobá pasiva</i>
Depozitní certifikáty. Akciové fondy, dluhopisové fondy, zajištění fondy. Hypoteční zástavní listy. Akcie. Investiční certifikáty. Penzijní připojištění. Stavební spoření, Investiční a kapitálové životní pojištění. Ostatní investice.	Leasing, půjčka na automobil. Spotřební úvěry.
<i>Reálná aktiva</i>	<i>Dlouhodobá pasiva</i>
Tržní hodnota domu, bytu, pozemků. Automobily. Vybavení domácnosti. Šperky, starožitnosti, obrazy, sbírky.	Hypoteční úvěr, spotřební úvěr.
<i>Další aktiva</i>	
Účast v podnikání.	
Aktiva celkem	Pasiva celkem

V případě, že výsledkem rozvahy je záporné čisté jmění, jedná se o větší či menší finanční problém. Řešením této situace je: zvýšení aktiv - vyčlenění vyšší části příjmů k investování, tím dojde k navýšení výdělečné části aktiv a samozřejmě i čistého jmění. Snížení závazků - postupné splacení části nebo všech úvěrů, velká obezřetnost při braní úvěrů nových. (Koh, 2011)

2.1.4 Měsíční příjem

Čisté jmění však neukazuje na možnosti nebo schopnosti šetřit a investovat peníze domácnosti. Tuto skutečnost popisuje čistý příjem. K jeho zjištění je však nejprve třeba dopočítat se celkového měsíčního příjmu. Měsíčním příjmem je myšlen příjem jednotlivých členů domácnosti, dle výplatní pásky, očištěný od daní a plateb sociálního a zdravotního pojištění. V případě jednorázových příjmů, se kterými lze pravidelně počítat, např. čtvrtletně, je nejlépe přepočítat je na jeden měsíc a přičíst k měsíčnímu příjmu. Příkladem jednorázových příjmů mohou být bonusy v zaměstnání, pravidelný příjem z pronájmu bytu, nemovitosti, tantiémy, apod. (Kohout, 2013)

Dle Gitmana (2013) může domácnost rozdělit příjmy do několika základních skupin:

- **Aktivní příjmy** – příjmy ze zaměstnání (mzdy, odměny, bonusy od zaměstnavatele – stravenky, cestovné), příjmy z podnikání.
- **Sociální příjmy** – příjmy od státu v podobě přídatků na děti, rodičovského příspěvku, podpory v nezaměstnanosti.
- **Portfoliové příjmy** – příjmy z investic, z finančního majetku v podobě kapitálových a důchodových příjmů.
- **Pasivní příjmy** – z pronájmu nemovitostí, účastí ve společnostech a projektech.

Do odhadu se nedoporučují zahrnovat příjmy, které nemohou být dopředu s jistotou odhadnuty, jejichž výše a čas je dopředu neznámý. Dále čisté příjmy z jednorázového prodeje, který se v budoucnu nebude opakovat, např. prodej nemovitosti, automobilu, pozemku, apod. Tyto příjmy jsou vnímány jako určité „přilepšení“, protože je odprodávána část aktiv. (King a Carey, 2013)

2.1.5 Měsíční výdaje

Výdaje domácností jsou peněžní částky, které jsou vynaloženy na zajištění chodu domácnosti, bydlení a potřeb jednotlivých členů domácnosti. K nejčastějším patří: nájem; nákup potravin, oblečení; platby elektřiny, vody, plynu; splácení úvěrů a půjček. Mezi výdaji rodinného rozpočtu jsou však i pravidelně spořené částky, v podobě rezerv na neočekávané výdaje, související s nepředvídatelnými událostmi. Tyto výdaje mají preventivní charakter, aby v případě realizace těchto náhodných událostí, měla domácnost vytvořený dostatečný finanční obnos k pokrytí vzniklých dodatečných výdajů a nemusela získávat tyto prostředky prostřednictvím úvěrů. (Málek a kol., 2010)

Osobní a rodinné výdaje Koh (2012) dělí na:

- **Fixní výdaje** – lze je jen těžko měnit nebo minimalizovat, např. splátky hypotéky, leasingu, inkaso, paušál za internet a mobilní telefon, ale také daně, zdravotní a sociální pojištění.
- **Kontrolovatelné výdaje** – lze je ovlivnit a jejich výše závisí na rozhodnutí jednotlivce, např. výdaje na zábavu (večeře v restauracích, návštěvy kaváren, barů, kina, sport) a oblečení, ale také pravidelné investiční výdaje a spoření.

Další autoři (Dvořáková a kol., 2011, Harrison, 2005) upřednostňují členění rodinných výdajů do osmi základních kategorií, a sice:

1. Běžná spotřeba

Kategorie výdajů, která se poměrně těžko sleduje, neboť každý člen rodiny musí pečlivě a poctivě vyúčtovat všechna svá vydání. Klíčem k úspěchu je v tomto případě pravidelnost.

2. Bydlení

Všechny platby spojené s bytem, jako je nájem, rezervy na opravy, energie, voda, popelnice, TV, rozhlas, telefon, internet, noviny, doplatky energií.

3. Vzdělání

Výdaje související se vzděláním jednotlivých členů rodiny.

4. Zábava

Výdaje na koníčky, sport, dovolené (tyto výdaje je třeba předem odhadnout a rozpočítat na jednotlivé měsíce), návštěvy restaurací, divadel, kin, výlety, dárky či cigarety.

5. Ochrana

Všechny typy pojištění (života, majetku, odpovědnosti, apod.), vzhledem k tomu, že mohou být placeny v delších intervalech (čtvrtletně, ročně) je třeba je opět rozpočítat na jednotlivé měsíce.

6. Investování a spoření

Platby za stavební spoření, penzijní připojištění, termínované účty či pravidelné investování do fondů kolektivního investování.

7. Dluhy

Výdaje spojené s úvěry a půjčkami, ať již se jedná o hypoteční úvěr, úvěr ze stavebního spoření, leasing, spotřebitelský úvěr, úvěr z kreditní karty nebo půjčka od rodiny.

8. Ostatní

Výdaje, které nelze zařadit do žádné z předchozích kategorií.

2.1.6 Čistý příjem

Jak již bylo uvedeno výše, rozdíl mezi celkovými měsíčními příjmy po zdanění a měsíčními výdaji, je čistý měsíční příjem. Jedná se o jeden z významných finančních zdrojů, pomocí kterého je postupně v čase budováno čisté jmění. Tyto kumulované peníze v budoucnosti poslouží ke splnění finančních cílů. Tento rozdíl dává prostor pro investování a spoření. (Olen, 2013)

Najít úspory na straně výdajů domácnosti je obvykle jednodušší než zvýšit příjmy. Prostor pro snížení celkové výše výdajů, bude především na straně kontrolovatelných výdajů, jejichž výši lze ovlivnit, například tím, že doprava autem bude nahrazena městskou hromadnou dopravou, večere v restauracích vařením doma, apod. Snížení fixních výdajů je obtížnější, rodina může zvážit možnost přestěhování se do menšího bytu. Vyplatit se může rovněž sledovat aktuální úrokové sazby na trhu a v případě jejich poklesu refinancovat hypoteční úvěr. Co se týče navýšení strany příjmů, snaha najít si lépe placené zaměstnání, zvážit možnost podnikání, nebo si k stávajícímu zaměstnání najít další zaměstnání na částečný úvazek. (Gitman, 2013; Harrison, 2005). Po sestavení rozpočtu (tabulka 2) má domácnost představu, jaká je struktura měsíčních příjmů a výdajů. Zda uvedené příjmy stačí na pokrytí plánovaných výdajů či nikoliv, resp. zda se domácnost zadluhuje či vytváří úspory.

Tab. 2. Struktura osobního (rodinného) rozpočtu (Málek a kol. 2010)

Příjmy	Měsíčně (Kč)	Ročně (Kč)	Běžné výdaje	Měsíčně (Kč)	Ročně (Kč)	
Příjem jednotlivce, příjem partnera, příspěvek na dítě, alimony, sociální a jiné dávky, důchod. Příjem z investic, příjem z pronájmů. Jiné příjmy.			Nájemné, splátky hypotéky.			
			Daně a poplatky. Plyn a elektřina. Vodné, stočné.			
			Poplatky za odpad. Benzin.			
			Opravy a údržba auta. Pojištění auta. Pojištění domácnosti.			
			Toaletní potřeby, léky. Oblečení, body. Telefonování. Noviny, časopisy, předplatné. Služby (kadeřnictví, obědy, prádelna).			
			Opravy a údržba domu. Péče o děti (jesle, školka, kroužky).			
			Účty kreditních karet. Splátky úvěrů, půjček. Kabelová televize.			
			Zábava a kultura. Jídlo v restauraci. Pivo, alkohol, cigarety. Dovolená a cestování.			
			Internetové připojení. Domáci			
			Výdaje na spoření a investování	Měsíčně (Kč)	Ročně (Kč)	
			Stavební spoření. Důchodové pojištění. Spořicí účet. Další.			
	Příjmy celkem			Výdaje celkem		
	Shrnutí výsledků	(Kč)	(Kč)			
	Příjmy celkem					
	Výdaje celkem					
*běžné výdaje						
*výdaje na spoření a investování						
Uspořené prostředky / Výše dluhu						

2.2 Definice cílů

Po předešlé analýze finanční situace následuje vymezení cílů. Každý cíl by měl být přesně vymezen a jeho dosažení by mělo být měřitelné (např. chce-li být investor zajištěn na důchod, kolik to pro něj znamená finančních prostředků). Dále je každému z cílů třeba přiřadit realistický horizont plnění, tj. dobu, kdy bude daného cíle dosaženo. Kromě toho je třeba cílům přiřadit určitou prioritu, tzn. že je třeba ujasnit, které cíle je nutné splnit dříve a které je možno v časovém horizontu odložit. (Sander, 2007)

Definování cílů vychází z osobního statutu a životních cílů člověka. Jiné cíle a přání si investor přeje vyplnit v mládí, jiný finanční plán potřebuje ve středním věku, odlišný v případě rodinných financí a výchovy dětí, a konečně v penzijním věku se finanční plán podstatně změní. Lidský život je nevyzpytatelný a v důsledku nepředvídatelných událostí se zadané cíle mohou měnit. (Kiyosaki, 2011)

Řada autorů uvádí tři cíle s nejvyšší prioritou, a to jsou (King a Carey, 2013):

1. Zajištění slušné životní úrovně v důchodovém věku.
2. Umožnit svým dětem kvalitní vzdělání.
3. Mít v rezervě dostatečný peněžní objem pro vykrytí případných neočekávaných finančních pohrom.

2.3 Vytvoření osobního finančního plánu

Na základě vymezených cílů a provedené analýzy finanční situace a ekonomických podmínek, lze přistoupit k vytváření osobního finančního plánu, který představuje návrh řešení. Z hlediska struktury je možné jej rozdělit do tří na sebe vzájemně navazujících úrovní. Štýrový a Tyl (2011) doporučují nejprve stabilizovat současnou životní úroveň, přičemž na kvalitě provedení této úrovně závisí odolnost celého finančního plánu proti vlivu negativních událostí. Je třeba si uvědomit všechna potenciální rizika. Podcenění této oblasti může vést k vážnému ohrožení dosažení stanovených cílů.

Druhou úroveň, na níž se shodují autoři Kohout (2013) a Olen (2013), tvoří spoření a investování, tj. postupná akumulace finančních prostředků a jejich zhodnocování prostřednictvím vhodných investičních instrumentů pro budoucí použití. Při volbě

investičních instrumentů je třeba zohlednit jejich výnosnost, stanovený investiční horizont, likviditu vybraných nástrojů a postoj investora k riziku.

Třetí úroveň tvoří úvěrování, neboť mohou nastat situace, kdy využití cizích zdrojů je nezbytné k dosažení stanovených cílů. Při využití úvěru je třeba pamatovat na fakt, že tyto cizí zdroje musí být v budoucnu vždy splaceny bez ohledu na aktuální finanční situaci. (Koh, 2011)

Finanční plán je orientován na budoucnost, tudíž je nezbytné pro jeho úspěšné plnění odhadnout ekonomické předpoklady, kterými jsou (Harrison, 2005):

- a) průměrné budoucí míry inflace,
- b) průměrný výnos, kterého lze dosáhnout z realizovaných investic,
- c) detaily o nákladech a finanční náročnosti jednotlivých cílů.

Při odhadování je nejlépe využít dlouhodobých ekonomických předpovědí. Například dlouhodobá míra inflace je k dispozici u České národní banky. V případě průměrného výnosu se investor může opřít o historické výnosy jednotlivých investičních kategorií. Náklady, spojené s jednotlivými finančními cíly, se mohou rozpočítat jako budoucí peněžní toky na straně výdajů. Pokud si investor není jistý, může se pro radu obrátit na finanční poradce. Finanční plán by měl být jednoduše pochopitelný, aby se jím investor mohl skutečně řídit a bez větších problémů jej revidovat. (King a Carey, 2013)

2.4 Realizace finančního plánu

Realizace finančního plánu představuje jeho postupné naplňování. V případě dobrého osobního plánu by to měla být poměrně jednoduchá záležitost. Samotná realizace spočítá v podstatě v tom, že je třeba přesně podle plánu uzavřít smlouvy na vybrané finanční a pojistné produkty a vložit do nich stanovené podíly úspor, nebo na ně pravidelně zasílat určené finanční částky. Postupně je tak budována rezerva pro splnění stanovených cílů. V případě využití cizích zdrojů jsou pak postupně spláceny závazky. (Sander, 2007)

Výsledkem sestavení osobního a rodinného finančního plánu může být řada finančních a investičních doporučení, jako jsou např. tyto (Kiyosaki, 2011):

- prodloužit investiční horizont a investovat dlouhodoběji,
- využívat daňové úlevy, které jsou spojeny s některými finančními produkty,

- využívat produkty se státní podporou,
- snažit se snížit své měsíční výdaje na jídlo, stravování, oblečení a zábavu a ušetřené prostředky vhodně investovat,
- zvyšovat finanční rezervu,
- eliminovat rizika uzavřením pojistných smluv,
- pravidelně investovat do vybraných cenných papírů,
- zvyšovat výnosnost investičního portfolia.

2.5 Monitorování a revize

Jakmile je finanční plán uveden do života, měl by být v pravidelných periodách, např. jednou ročně vyhodnocován. Toto srovnání napoví, jak se vyvíjí hodnota majetku, závazků, zda příjmy i výdaje plynou podle původních očekávání.

Pravidelný monitoring je důležitý zejména z těchto důvodů (Olen, 2013):

1. **Osobní cíle se mohou měnit.** Časem může dojít k tomu, že stanovené cíle již nemají takový význam jako dříve, naopak jiné cíle nabudou na významu. Některé cíle se mohou časem rozplynout, jiné se naopak objeví.
2. **Mění se doba splnění cílů.** Postupem času se bude zákonitě snižovat počet let, které budou zbývat k dosažení stanoveného cíle, kromě toho však může dojít k tomu, že přání, které bylo stanoveno v horizontu deseti let, je třeba splnit dříve, např. v důsledku změny rodinné situace.
3. **Mění se předpoklady finančního plánu.** Při sestavování plánu se vychází z analýzy finanční situace a ekonomických podmínek, mohou se ale měnit příjmy, výdaje, výnosnost aktiv.
4. **Nepředvídatelné okolnosti.** Život s sebou přináší řadu nepředvídatelných událostí, které mohou výrazně změnit již jednou vytvořený osobní a rodinný finanční plán a mohou si vynutit jeho radikální změnu.

Zjištěné odchylky a nesrovnalosti zpravidla vyžadují změnu původního finančního plánu, a tak se kruh uzavírá, neboť se investor opět dostává na začátek celého plánovacího procesu.

3 FINANČNÍ A INVESTIČNÍ NÁSTROJE, PRODUKTY PRO OSOBNÍ FINANCE

Předcházející kapitola diplomové práce se zabývala zhodnocením aktuální situace pomocí rodinného rozpočtu a vytvořením osobního finančního plánu. Nyní je potřeba představit jednotlivé produkty, které finanční trh v současné době nabízí. Kapitola je uvedena základními finančními produkty, jako je bankovní účet, spořicí účet či termínovaný vklad. Dále jsou postupně představeny jednotlivé druhy spoření, investiční nástroje, až po úvěry, tak aby byla pokryta celá oblast rodinných financí. Jelikož se u každého produktu jedná o rozsáhlou problematiku, budou uvedeny pouze podstatné informace s ohledem na pozdější praktickou užitečnost.

3.1 Bankovní produkty

Oblast orientující se především na bankovní účty. Bankovní konto je účet, který banka zřizuje svému klientovi. Odráží stav pohledávek a závazků ze vzájemného obchodního vztahu a současně slouží jako prostředek zachycující pohyby pohledávek a závazků mezi smluvními stranami. (Král, 2009)

3.1.1 Běžný účet

Podstata běžného účtu pro klienta i banku spočívá v možnosti okamžité dispozice klienta se zdroji, které jsou na tomto účtu uloženy. Jedná se o peníze na viděnou, sloužící k okamžité potřebě klienta. Základem pro jeho zřízení a vedení u peněžního ústavu je právní dokument v písemné formě, nejčastěji Smlouva o zřízení a vedení běžného účtu. (Belás, 2010)

Z pohledu osobních financí se jedná o základní nástroj, jehož smyslem je bezhotovostní nakládání s peněžními prostředky, jako jsou přijímaní mzdy od zaměstnavatele a úhrada běžných výdajů. Peněžní ústavy spolu se zřízením bankovního účtu nabízí řadu doprovodných služeb. Součástí běžného účtu je platební karta, která slouží k bezhotovostním

platbám a výběrům hotovosti z bankomatu. Setkat se lze s kartami dvojího typu: debetní (díky níž klient čerpá uložené peněžní prostředky ze svého účtu) a kreditní (klient využívá finance banky, musí je však vrátit zpět na účet do určitého data). (Polouček, 2006)

3.1.2 Spořicí účet

Pro uložení úspor, které je potřeba mít kdykoliv k dispozici se hodí spořicí účty. Vedení spořicíh účtů bývá většinou zdarma. Oproti běžným účtům mají vyšší úrokové sazby. V některých bankách jsou peníze na spořicíh kontech úročeny jednou sazbou, jinde používají pásmové úročení, tedy pro různé částky na účtu se stanoví různé úrokové sazby. Úroky se připsují měsíčně nebo čtvrtletně. Vklady na těchto účtech jsou pojištěny dle zákona do výše 100 tisíc EUR. (Belás, 2010)

Spořicí účet poskytuje oproti běžnému účtu zhodnocení vložených prostředků zpravidla nad úroveň inflace a současně nabízí vysokou likviditu. Tento nástroj je vhodný pro krátkodobější cíle, u kterých je vyžadováno manipulace s finančními prostředky dle potřeby investora. Výše úrokových sazeb se odvíjí od základní úrokové sazby vyhlášené ČNB.

3.1.3 Termínované vklady

Jedná se o vklady, které zpravidla znějí na pevnou částku, navíc jsou většinou omezeny sjednanou dobou splatnosti nebo výpovědní lhůtou, díky čemuž je nelze využívat při běžném platebním styku. Zhodnocení vložených prostředků se odvíjí od doby, po kterou musí být peníze na účtu uloženy. Pohybuje se obvykle od jednoho roku, do pěti let, samozřejmě v nabídce bankovních ústavů lze nalézt i dobu kratší, např. jeden měsíc či čtvrtletí. Vypovědět smlouvu před dobou splatnosti se nevyplácí, klient musí bance uhradit sankční pokutu, která je stanovena procentem z uložené částky. Opět se jedná o nástroj vhodný pro konzervativní klienty, kteří preferují návratnost uložené částky. (Dvořák, 2005)

3.2 Stavební spoření

Tento produkt lze zařadit do oblasti střednědobých plánů. Jedná se o typ spoření, vzniklý za účelem umožnit širokému spektru obyvatel formou výhodných podmínek spoření, řešit a realizovat bytovou otázku. Stavební spoření vytváří za spoluúčasti státu podmínky pro tvorbu vlastního kapitálu a společně s úvěrem prostředky pro financování bydlení. Účastníkem stavebního spoření může být fyzická nebo právnická osoba, na základě uzavřené písemné smlouvy o stavebním spoření. Za uzavření smlouvy si stavební spořitelny účtují poplatek, který se pohybuje kolem 1 % z cílové částky.

Hlavní výhodou je bezpečnost vkladů a garance státní podpory i zhodnocení. Vklady klientů jsou stejně jako bankovní vklady pojištěny do 100 % výše, až do 100 000 EUR. Nevýhodou je určitě nízká likvidita, neboť 6 let jsou peněžní prostředky v podstatě nedostupné a i poté trvá výpovědní lhůta 3 měsíce. Produkt je tedy vhodný v případě, kdy je předem známo, že peníze nebude investor potřebovat dříve než za 6 let. (Dvořák, 2005)

Od 1. 1. 2011 vešla v účinnost novela zákona o stavebním spoření a o daních z příjmu. Od tohoto data stát podporuje tuto formu spoření státní podporou ve výši 10 % z vložené částky, a to až do výše 2 000 Kč ročně (při uložení částce 20 000 Kč ročně). Skončilo také osvobození úroků od daně z příjmů, nově jsou zdaněny běžnou 15 % sazbou, stejně jako úroky v bance.

K dalším změnám v oblasti stavebního spoření mělo dojít v roce 2014. Avšak poslanci nestihli schválit návrh bývalého ministra financí Miroslava Kalouska na takzvané účelové omezení podpory. Původně se měl státní příspěvek omezit jen na financování vlastního bydlení, přičemž platnost byla plánována již od roku 2013, poté od roku 2014. Tehdejší vláda sice návrh schválila už v dubnu 2012, zdržel se ale ve sněmovně. Ta jej v druhém čtení projednala uprostřed června 2013, necelé dva dny před zatykáním Úřadu vlády, které vedlo k pádu vlády Petra Nečase. (AČSS, 2013)

Od roku 2014 měl státní podporu získat jen ten, kdo ji použije na bydlení, nebo si ke stejnému účelu vezme úvěr od stavební spořitelny. Takzvané účelové vázání se mělo týkat státní podpory, na kterou vznikne nárok po plánovaném nabytí účinnosti zákona, tedy počínaje podporou za rok 2014, vyplácenou na začátku roku 2015. Změna by se však týkala nejen nových, ale i dříve uzavřených smluv o stavebním spoření. Omezení se má vztahovat jen na státní podporu, nikoliv na celou naspořenou částku. Dalším návrhem bylo, aby státní podpora ke stavebnímu spoření mohla směřovat také na spoření na stáří (penzijní přípojištění) a na školné. Dále měl být umožněn vstup na trh stavebního spoření i univerzálním bankám v rámci posílení konkurenčního prostředí. V případě poskytování stavebního spoření univerzální bankou, přitom banka neměla být limitována ve způsobu využití těchto peněz. Oproti tomu stavební spořitelny mají nakládání s vklady klientů omezeno zákonem. (AČSS, 2013)

3.3 Penzijní spoření

Dne 1. 1. 2013 nabyly účinnosti změny týkající se důchodového systému v ČR. V současné době tedy existují tzv. 3 pilíře důchodového systému.

3.3.1 I. pilíř – stávající povinné důchodové pojištění

Stávající důchodový systém, který je označován jako průběžný systém, zůstává s menšími úpravami v platnosti. Nadále do tohoto průběžného systému přispívají všichni poplatníci důchodového pojištění. Rozdíl je pouze ve výši, ve které budou do I. pilíře přispívat osoby, které si zvolily II. pilíř jako dobrovolné důchodové spoření. (ČSSZ, 2013)

Osoby, které si nezvolí dobrovolné důchodové spoření II. pilíře, přispívají na důchodové pojištění ve stávající výši 28 %. Zaměstnanec platí sám ze své hrubé mzdy 6,5 % a zaměstnavatel z hrubé mzdy zaměstnance dalších 21,5 %. Celkový odvod zaměstnavatele na sociální pojištění je ve výši 25 % mzdy zaměstnance, ale z toho je ještě část na nemocenské pojištění a na státní politiku zaměstnanosti. Osoby samostatně výdělečně činné

odvádí také 28 % ze svého vyměřovacího základu na důchodové pojištění. Osoby, které si dobrovolně podaly přihlášku k důchodovému pojištění, si sami určí částku pojištění, ale ta musí být nejméně ve výši jedné čtvrtiny průměrné mzdy platné v kalendářním roce, ve kterém se platí. V roce 2013 činí minimální měsíční pojistné 1 812 Kč, tj. 28 % z částky 6 471 Kč. (ČSSZ, 2013)

3.3.2 II. pilíř – důchodové spoření

Účastníkem důchodového spoření se může dobrovolně stát osoba, která dosáhla 18 let věku a to za podmínky, že spoření uzavře do:

- 35 let (do konce roku, kdy tohoto věku dosáhne),
- 6 měsíců (od 1. 1. 2013 do 30. 6. 2013) osoba starší 35 let,
- 6 měsíců ode dne, kdy se stala osoba poprvé poplatníkem důchodové pojištění, tedy účastníkem I. pilíře (např. u osob, které byly dlouhodobě v cizině).

Účastníkem důchodového spoření se nesmí stát osoba, která již pobírá starobní důchod.

Účast na důchodovém spoření vzniká registrací první smlouvy o důchodovém spoření mezi fyzickou osobou a penzijní společností, jakmile bude v Centrálním registru smluv.

Od smlouvy o důchodovém spoření již není možné odstoupit a účastník v něm musí setrvat až do důchodového věku. Účastník však může přejít k jiné penzijní společnosti.

Důchodové spoření zaniká jen v případě:

- Úmrtí účastníka (prostředky účastníka vstupují do dědického řízení),
- Dnem registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodu.

Podstatná je sazba pojistného na důchodové spoření ve výši 5 %. Pojistné je vypočítáno jako součin základu a sazby pojistného na důchodové spoření. V případě zvolení dobrovolného důchodového spoření II. pilíře budou odvody na sociální pojištění u těchto osob

následující (tabulka 3):

Tab. 3. Odvody na sociální pojištění u osob ve II. pilíři (ČSSZ, 2013)

Odvod na sociální pojištění	Důchodové pojištění I.pilíř	Důchodové spoření II.pilíř	Nemocenské pojištění	Státní politiku zaměstnanosti	Celkem odvod
Zaměstnavatel z hrubé mzdy zaměstnance	21,5 %	0	2,3 %	1,2 %	25%
Zaměstnanec ze své hrubé mzdy	3,5 %	5%	0	0	8,5 %
OSVČ ze svého vyměřovacího základu	25%	5%	0 nebo 2,3 % dobrovolně	0	30 % nebo 32,3 %
Osoby dobrovolně důchodově pojištěné z ¼ průměrné mzdy	25%	5%	0	0	30%

3.3.3 III. pilíř – doplňkové penzijní spoření

Doplňkové penzijní spoření navazuje na penzijní připojištění, které existovalo již od roku 1994, a bylo dříve považováno za II. pilíř. Všechna existující penzijní připojištění přešla dnem 1. 1. 2013 automaticky do tzv. transformovaného fondu. Klienti transformovaných fondů mají zachovány původní podmínky dle uzavřených smluv o penzijním připojištění, tj. je jim garantováno minimálně nulové zhodnocení, výsluhová penze – možnost vybrat si polovinu peněz po 15- ti letech spoření a výběr úspor včetně státního příspěvku v 50ti či 60ti letech. Mezi transformovanými fondy přecházet nelze, ale lze přejít do nových účastnických fondů. Přechodem to těchto nových fondů, ale ztrácejí klienti garanci minimálního nulového zhodnocení a nárok na výsluhovou penzi.

Účastníkem může být fyzická osoba starší 18 let, která s penzijní společností uzavře smlouvu o doplňkovém penzijním spoření. Spoření probíhá ve formě příspěvků, které platí

sám účastník nebo jeho zaměstnavatel, zároveň ve formě státních příspěvků do účastnických fondů penzijní společnosti a dalších plateb ve formě zhodnocení prostředků ve fondu. Nárok na státní příspěvek ze státního rozpočtu mají osoby, které jsou důchodově pojištěny v tuzemsku, jsou poživateli důchodu z důchodového pojištění nebo jsou účastni veřejného zdravotního pojištění v ČR. Státní příspěvky jsou poukazovány ministerstvem financí na účet penzijní společnosti čtvrtletně. Státní příspěvek je přidělován účastníkovi za každý měsíc, v němž zaplatil příspěvek alespoň ve výši 300 Kč. U částek mezi 300 – 999 Kč náleží státní příspěvek ve výši 90 Kč + 20 % z částky přesahující 300 Kč. U částek 1000 Kč a vyšších je to státní příspěvek ve výši 230 Kč. U smluv o penzijním spoření, které byly uzavřeny do 30. 11. 2012, se také mění od 1. 1. 2013 výše státních příspěvků. V následující tabulce 4 jsou porovnány státní příspěvky platné v roce 2012 a státních příspěvky platné v roce 2013 za podmínek penzijní reformy.

Tab. 4. Porovnání státních příspěvků na penzijní spoření v roce 2012 a 2013 (ČSSZ, 2013)

Měsíční příspěvek účastníka	Státní příspěvek v 2012		Státní příspěvek v 2013	
	Měsíční	Roční	Měsíční	Roční
100 Kč	50 Kč	600 Kč	0	0
200 Kč	90 Kč	1 080 Kč	0	0
300 Kč	120 Kč	1 440 Kč	90 Kč	1 080 Kč
400 Kč	140 Kč	1 680 Kč	110 Kč	1 320 Kč
500 Kč	150 Kč	1 800 Kč	130 Kč	1 560 Kč
600 Kč	150 Kč	1 800 Kč	150 Kč	1 800 Kč
700 Kč	150 Kč	1 800 Kč	170 Kč	2 040 Kč
800 Kč	150 Kč	1 800 Kč	190 Kč	2 280 Kč
900 Kč	150 Kč	1 800 Kč	210 Kč	2 520 Kč
1 000 Kč	150 Kč	1 800 Kč	230 Kč	2 760 Kč

3.4 Podílové fondy

Podílové fondy jsou nástrojem kolektivního investování, což znamená, že k sobě sdružují více drobných investorů, čímž jsou eliminovány nevýhody individuálního investování (analýzy finančních trhů, vysoké náklady, nedostatek znalostí a zkušeností). Podílové fondy tedy umožňují jednotlivým klientům efektivně zhodnocovat své úspory za přijatelnou cenu a adekvátním způsobem. (Steigauf, 2003)

Základní výhodou takového typu investování je diverzifikace, jenž spočívá v rozložení rizika tím, že jednotlivé investiční instrumenty jsou vybírány z různých průmyslových odvětví,

různých států, v různých měnách tak, aby pokles určitých instrumentů byl vyvážen růstem jiných. Další výhodou je profesionální management, jelikož každý podílový fond má manažera portfolia nebo investičního poradce, který řídí investování aktiv fondu podle investičních cílů fondu. Mezi nejširší kategorie cílů patří: jistota zabezpečení hodnoty majetku, výnos a dlouhodobý růst majetku. To znamená, že drobný investor nemusí být expertem na investice a trávit čas zkoumáním různých tabulek a grafů, neboť to za něj udělá manažer fondu. Poslední výhodou podílových fondů je likvidita, tedy schopnost přeměnit dané aktivum v relativně krátkém časovém období na peníze. Podílový fond umožňuje snadný přístup k penězům a snadnou manipulaci v podobě přesunu peněz z jednoho fondu do druhého. (Belás, 2013)

Na českém trhu působí několik stovek investičních fondů, které se od sebe navzájem odlišují investičním zaměřením, rizikem a investičním horizontem. Každý si může vybrat takový fond, který nejlépe odpovídá jeho osobním cílům. Většina fondů umožňuje spoření i drobným investorům. Minimální vklady činí obvykle 500,- – 5 000,- Kč. Podíly ve fondech lze nakoupit v investiční společnosti, prostřednictvím investičního poradce nebo banky. (Chloubová, 2009)

Při tomto typu investice by klient měl věnovat pozornost také poplatkům, které mohou výrazně ovlivnit celkový výnos. Jedná se o následující typy (Steingauf, 2003):

- **Vstupní** – hradí náklady na nákup a úpis podílových listů, odměny zprostředkovateli a další počáteční náklady, pohybuje se mezi 0 – 5 %.
- **Správcovský** – tento poplatek si strhává manažer každý rok z majetku fondu, závisí na druhu investice a způsobu řízení fondu (aktivní strategie jsou nákladnější), pohybuje se 0 – 2 % ročně.
- **Výstupní** – vyskytuje se především u projektového financování a u zajištěných fondů, pokrývá dodatečné náklady, které má správce s předčasným odstupem investora.
- **Success fee** – umožňuje správci participovat na výnosu kapitálu, pro investora může být zavedení tohoto poplatku dobrou zprávou – manažer je tak silně motivován k dobrým výsledkům fondu a je zde omezen morální hazard správce, určuje se v procentech z výnosu.

Typy podílových fondů

Podílové fondy lze rozdělit na několik typů, které se liší očekávanou výnosností, rizikem a likviditou. I pro oblast osobních financí je důležité mít alespoň základní povědomí, co od kterého typu očekávat (Belás, 2013).

- a) Dluhopisový fond: Existují tři základní druhy dluhopisových fondů rozdělených podle druhu dluhopisu, které ve svém portfoliu drží: fond s vládními dluhopisy, fond s komunálními dluhopisy, fond s firemními dluhopisy. Výnos se pohybuje mezi 4 – 6 % a investiční horizont je 2 – 3 roky. (Redhead, 2008)
- b) Akciový fond: Tyto fondy jsou nejvíce rizikové díky vysoké volatilitě, která je způsobena kolísáním hodnoty akcií. Nižší volatilitu mají fondy investující do akcií velkých firem nebo firem etablovaných na trzích. Výnos se pohybuje mezi 8 – 10 % p. a., investiční horizont je 5 – 7 let. Nevýhodou těchto fondů jsou vyšší poplatky, jelikož vyžadují aktivní správu a vyšší náklady oproti jiným fondům. (Chloubová, 2009)
- c) Fondy peněžního trhu: Bezpečná alternativa pro krátkodobé zhodnocování. Peníze od investorů jsou použity na nákup krátkodobých finančních nástrojů se splatností do 1 roku (bankovní vklady, depozitní certifikáty, pokladniční poukázky, atd.). Průměrný výnos se pohybuje 2 – 4 % p. a., investiční horizont je do 1 roku. (Redhead, 2008)
- d) Směšené fondy: Skládají se z méně volatilních akcií a rizikovějších dluhopisů. Člení se na dynamické (s převahou akciové složky) nebo defenzivní (s převahou dluhopisové složky). Výnos se pohybuje v širokém rozmezí 5 – 10 %, investiční horizont 3 – 5 let. (Chloubová, 2009)
- e) Fondy fondů: Do svého portfolia nakupují podílové listy jiných fondů. Riziko a výnos tak v podstatě kopírují výnos a riziko podílových fondů, do nichž fondy fondů investovali. Nevýhodou je dvojitá hrazení poplatků, při investici do fondu fondů a při investici fondu do jiného fondu. (Polouček, 2006)
- f) Zajištěné (garantované) fondy: Garantují návratnost části nebo celé investice, případně minimální zaručený výnos v přesně daném investičním období (většinou několik let). Výhodou je omezení možnosti ztráty, která je ovšem vykoupena nižším výnosem. Je třeba si také uvědomit, že zajištěný výnos bývá často uváděn za celé období trvání fondu, nikoliv za každý rok. (Belás, 2013)

3.5 Akcie

Akcie je majetkový cenný papír, který opravňuje akcionáře (majitele akcie) podílet se na řízení společnosti, dále zaručuje podíl na zisku (právo na výplatu dividendy), popř. likvidačním zůstatku. Práva a povinnosti majitele akcie upravuje Zákon o cenných

papírech a dále Obchodní zákoník. Co se týče práv spojených s akciemi, je třeba rozlišovat, zda se jedná o akcie kmenové, přednostní či zaměstnanecké. S kmenovými akciemi jsou spojena všechna práva daná zákonem bez omezení, zpravidla jsou vydávány ve formě na majitele a jsou tak volně převoditelné. Oproti tomu s přednostními akciemi je spojeno právo na přednostní výplatu dividend, což bývá v praxi kompenzováno odebráním hlasovacích práv. Akcie mohou sloužit také k odměňování a motivování zaměstnanců, tyto akcie jsou pak nazývány akciemi zaměstnaneckými. (Jílek, 2009)

S držbou akcií mohou být spojeny dva druhy výnosu – kapitálový (rozdíl mezi prodejní a nákupní cenou akcie) a dividendový (průběžný, důchodový výnos). Kapitálový výnos nemusí být vždy ziskem, ale také ztrátou. O vyplácení dividendy rozhoduje každý rok valná hromada složená z akcionářů s ohledem na hospodářský výsledek. Dále je třeba si uvědomit, že trh akcií je vysoce volatilní a tím pádem jsou akcie považovány za jedny z nejrizikovějších cenných papírů. (Kráľ, 2009)

Akcie jsou obchodovány na burze cenných papírů. V České republice se s akciemi obchoduje na Burze cenných papírů Praha a na mimoburzovním trhu RM-Systém. Základem pro úspěšné obchodování s akciemi je správné načasování nákupu a prodeje. Vývoj kurzu lze sledovat na burze. Růst kurzu přináší kromě dividend také zajímavé zhodnocení. (ČNB, 2013)

3.6 Dluhopisy

Cenné papíry, s nimiž je spojeno právo majitele na splacení dlužné částky a na výnos z dluhopisu (resp. půjčené částky). Emitent dluhopisu (stát, firma, banka, územně samosprávný celek) prostřednictvím dluhopisů získává dočasně volné finanční prostředky přebytkových subjektů, tzn. že zde vystupuje v pozici dlužníka, a majitel dluhopisu (investor) se nákupem dluhopisů od emitenta stává věřitelem, neboť mu poskytuje na předem stanovenou dobu své dočasně volné finanční prostředky. (Veselá, 2007)

Riziko dluhopisů hodnotí tzv. rating, který zpracovávají a vydávají ratingové agentury, mezi které patří Standard & Poors nebo Moody's. Kvalitní dluhopisy tyto agentury označují hodnocením AAA. Nejlepší je rating státních dluhopisů, naproti tomu dluhopisy vydávané podniky přinášejí vyšší výnos. (Chloubová, 2009)

Dluhopisy lze v době emise nakoupit u banky, která emisi zprostředkovává. Během doby platnosti lze dluhopisy nakoupit za aktuální kurz na burze cenných papírů, nejlépe prostřednictvím banky či obchodníka s cennými papíry, kteří přijmou nakoupené cenné papíry do úschovy. Hlavním motivem pro nákup dluhopisů bývá výnos v podobě pravidelně vyplácených úroků. Při příznivé změně kurzu je pak výnosem i rozdíl mezi aktuálním kurzem a nominální hodnotou dluhopisu, tzv. kapitálový výnos. Na konci splatnosti je majiteli dluhopisu kromě úroku vyplacena částka, za kterou byl cenný papír pořízen (nominální hodnota). (Chloubová, 2009)

Stát jako emitent státních dluhopisů až doposud neměl zájem o prodej dluhopisů domácnostem. S rostoucím schodkem státního rozpočtu však vláda ve čtvrtém čtvrtletí roku 2011 emitovala emisi státních spořicí dluhopisů v nižších nominálních hodnotách, které jsou vhodné i pro drobné investory. Důvodem pro zavedení státních spořicí dluhopisů byly rostoucí úrokové míry u státních dluhopisů, emitovaných Českou republikou v posledních letech, čímž docházelo k prodražování státního dluhu. Levnější variantou státního financování se stal prodej dluhopisů přímo občanům, kteří nemají tak vysoké nároky na výnosy. Spořicí státní dluhopisy vycházejí ze Strategie financování a řízení státního dluhu na rok 2011. Forma dluhopisů je zaknihovaný cenný papír, vedený v samostatné evidenci Centrálního depozitáře cenných papírů. Jsou určeny především pro občany České republiky, ale také pro občanská sdružení, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, registrované církve a náboženské společnosti. (MFČR, 2013)

Pro drobného investora jsou dluhopisy vhodným investičním nástrojem také pro svou schopnost sladit dobu splatnosti s investičním horizontem investorova osobního cíle. Může si vybrat dluhopis, který svou splatností bude přesně odpovídat délce investování potřebné k vytvoření finančního obnosu pro splnění stanoveného cíle. Než-li přímé investování, je vhodnější investice do dluhopisů prostřednictvím dluhopisového fondu, jenž je spravován profesionálním investičním manažerem, který aktivně sleduje vývoj na finančních trzích a podle toho upravuje strategii fondu. Dluhopisové fondy sestavují své portfolio z cenných papírů různé délky i s různou dobou splatnosti, čímž zabezpečují ochranu proti špatnému vývoji některých titulů. Dluhopisový fond dále nabízí vyšší likviditu než přímá investice. (Chloubová, 2009)

3.7 Úvěrové produkty

Úvěrové produkty umožňují investorovi financovat své cíle a záměry z cizích zdrojů. Na trhu lze najít produkty úzce specializované jen na přesně vymezený účel – hypoteční úvěry nebo úvěry ze stavebního spoření, ale také úvěry univerzální – nevázané na určitý způsob využití. Forma poskytnutí úvěru je dvojitá. Může se jednat o čistě peněžní úvěr, nebo o závazkové úvěry a záruky, které neznamenají pro klienta zisk peněžních prostředků. Podle doby splatnosti se úvěry člení na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. (Syrový a Novotný, 2005)

3.7.1 Bankovní spotřebitelské úvěry

Obecně jsou spotřebitelské úvěry určeny na nákup spotřebního zboží, zaplacení služeb a nákladů osobní spotřeby. Jsou určeny fyzickým osobám starším 18 let, kteří jsou občany ČR. Banky nabízejí tyto úvěry jako účelové nebo neúčelové. Pokud banka poskytuje peněžní prostředky na konkrétní účel, potom požaduje doklad, že dané prostředky byly skutečně na tento účel použity. U neúčelových úvěrů má klient peníze k dispozici a banka nekontroluje, jak byly tyto prostředky použity, to se ovšem projeví na úrokové sazbě, která je zpravidla o jeden až dva procentní body vyšší. (Polouček, 2006)

Se spotřebitelským úvěrem je úzce spjat pojem RPSN, tedy roční procentní sazba nákladů. Vždy při použití údajů úrokové sazby v nabídce úvěru musí být uvedena roční procentní sazba nákladů na spotřebitelský úvěr, dále se vždy musí nacházet v úvěrové smlouvě. RPSN je jedním z řady ekonomických ukazatelů, které určitým způsobem vypovídají o úrovni platebních podmínek úvěru. Do roční procentní sazby nákladů je zahrnuta jak úroková míra, tak všechny náklady související s daným úvěrem. (Krář, 2009)

3.7.2 Nebankovní spotřebitelské úvěry

Pod tímto pojmem si lze představit prodej na splátky. Výhodou tohoto typu úvěru je možnost sjednání přímo v obchodě, který spolupracuje s některou z úvěrových společností, a v rychlosti jeho vyřízení, zpravidla do jednoho maximálně dvou dnů. K podání žádosti stačí potvrzení příjmu (u nižších úvěrů není nutné) a doložení totožnosti. Pokud je žádost vyřízena kladně zaplatí nakupující v obchodě první splátku (akontaci) obvykle ve výši 10 – 30 % z ceny nakupovaného zboží. Předčasné splacení je možné a není obvykle zatíženo sankčním poplatkem. (Málek a kol., 2010)

3.7.3 Hypoteční úvěry

Podle právní úpravy platné od roku 2004 se hypotečním úvěrem rozumí úvěr, jehož splacení je zajištěno zástavním právem k této, i rozestavěné, nebo i jiné nemovitosti na území České republiky. Charakteristickým rysem je jejich přísná účelovost. Jejich použití je omezeno na (Belás, 2010):

- koupi stavebního pozemku nebo nemovitosti určené k bydlení,
- výstavbu rodinného domu, obytného domu nebo rekreačního objektu,
- pořízení staveb na nebytové účely,
- modernizaci nebo rekonstrukci stávající nemovitosti,
- koupi vlastnického podílu na nemovitosti za účelem vypořádání spoluvlastnických a dědických nároků,
- splacení dříve poskytnutých úvěrů a půjček na nemovitost.

Hypoteční úvěry poskytují buď specializované, tzv. hypoteční banky, nebo univerzální banky. K tomu, aby se některá banka mohla zabývat těmito druhy obchodů je zapotřebí, aby měla příslušné povolení (licenci) od centrální banky.

Minimální výše hypotečního úvěru je různá, obvykle 300 000,- Kč. Maximální výše závisí na čistých příjmech žadatelů o hypotéku a na zástavní hodnotě nemovitosti, kterou bude klient ručit. Většina bank poskytuje úvěry až do 100 % hodnoty nemovitosti. Pokud má žadatel naspořeny vlastní prostředky, které využije, projeví se to na snížení úrokové sazby za poskytnutý úvěr. Minimální požadavky na získání zvýhodněné úrokové sazby bývají alespoň 10 % vlastních prostředků žadatele, kdy banka poskytuje hypoteční úvěr na 90 % LTV (Loan to Value = zástavní hodnota nemovitosti). Doba splatnosti se pohybuje mezi 5 – 30 lety. (Málek a kol., 2010)

Důležitou roli při žádosti o hypoteční úvěr hraje i pojem fixace. Jedná se o dobu, po kterou má klient garantovány určité smluvní podmínky, především úrokovou sazbu. Po uplynutí doby fixace banka nabídne klientovi novou úrokovou sazbu při různých dobách fixace a klient může v tomto okamžiku úvěr bezplatně splatit, ať už částečně nebo jednorázově. (Srový a Novotný, 2005)

V závislosti na účelu hypotéky probíhá i čerpání finančních prostředků. V případě koupě bytu je toto čerpání jednorázové a klient má půl roku od podpisu úvěrové smlouvy na to prostředky vyčerpat. V případě výstavby či rekonstrukce je období možného čerpání prodlouženo na 2 roky. Po dobu čerpání platí klient pouze úroky z čerpané částky, po dočerpání začne již splácet řádně. Jsou 4 základní možné formy splácení: anuitní, progresivní, degresivní a jednorázové. Každá splátka se skládá z úmoru, tedy splátky jistiny, a úroku. Anuitní splátka znamená pravidelnou, stále stejně vysokou splátku úvěru, v níž se jenom mění poměr úmoru a úroku. Progresivní splácení znamená, že na začátku se splácí méně a splátka se s postupujícími roky navyšuje, degresivní splácení je přesný opak, splátka se zmenšuje. (Belás, 2010):

3.7.4 Úvěry ze stavebního spoření

Stavební spořitelny poskytují účelově vázané úvěry, které jsou určeny na financování bytových potřeb jejich klientů. Bytovými potřebami se rozumí především získání, změna, modernizace a údržba bytu, výstavba nebo koupě stavby pro bydlení, získání stavebního pozemku za účelem této výstavby, úprava nebytového prostoru na byt a dokonce i úhrada závazků vzniklých uhrazením výše uvedených potřeb.

Podmínkou pro jejich získání je vždy uzavření smlouvy o stavebním spoření se stavební spořitelnou. Úvěry ze stavebního spoření jsou dvojího druhu, řádný a překlenovací.

Pro přidělení řádného úvěru musí být splněny 3 podmínky: naspořeno minimálně 40 % cílové částky, spoření musí běžet minimálně 2 roky a musí být dosaženo určitého hodnotícího čísla, ve kterém je promítnut průběh celého trvání smlouvy o stavebním spoření.

Pokud jedna z podmínek splněna není, musí se klient spokojit s překlenovacím úvěrem. Rozdíly mezi nimi jsou především v principu splácení půjčené sumy a úrokové sazbě. Ta je samozřejmě nižší u řádného úvěru. (AČSS, 2013)

Co se týče průběhu splácení řádného úvěru ze stavebního spoření, je totožný s anuitním splácením hypotečního úvěru. Odlišný je způsob splácení překlenovacího úvěru. Do té doby, dokud nejsou splněny všechny tři podmínky má klient jakoby půjčenu celou částku a splácí spořitelně pouze úroky z této částky. Vedle toho je veden spořicí účet, kam klient měsíčně vkládá sumu spoření (minimální suma je stanovena spořitelnou dle tarifu, lze ale spořit i více). Ve chvíli, kdy na spořicím účtu naspoří klient oněch 40 %, je tato částka

jednorázově převedena na úvěrový účet, o 40 % je snížen dluh a úvěr je překlopen na řádný. Splácení už poté probíhá anuitně. (AČSS, 2013)

3.7.5 Leasing

Vznikl jako alternativní forma střednědobého a dlouhodobého financování k úvěrům. Je založen na pronájmu aktiv za předem sjednané nájemné. V českém prostředí je tímto pojmem označován finanční produkt, kterým je možno financovat nákup movité věci. Charakteristická je vazba na financovaný předmět. Většina poskytovatelů leasingu tedy leasingových společností v České republice je členem České leasingové a finanční asociace. Leasingová společnost vystupuje v roli zprostředkovatele, umožňuje klientovi získat předmět k užívání jinak než za hotové peníze či úvěr.

Z daňového hlediska je rozlišován leasing operativní a finanční (Kameníková, 2008):

Operativní leasing využívá firma, pokud potřebuje majetek jen na určité období, nemá tedy pro něj využití po celou dobu jeho životnosti a není proto účelné tento majetek koupit do vlastnictví firmy. **Finanční leasing** lze přirovnat k prodeji na splátky. Jeho vznik je spojen se vznikem specializovaných leasingových společností, které byly založeny bankami jako dceřiné společnosti nebo samostatnými výrobci. Funguje jako vztah mezi výrobcem, leasingovou společností a uživatelem.

Pro oblast osobních financí je podstatná změna, jenž se udála v lednu 2011 a to, že většina leasingových firem kvůli novému zákonu o spotřebitelském úvěru přestala poskytovat fyzickým osobám leasingové financování vozidel a na místo toho nabízejí financování úvěrové. Důvodem je nová možnost klienta odstoupit bez uvedení důvodu do 14 dní od smlouvy, a vrátit tak leasingové firmě vůz, který ale zatím ztrácí část své hodnoty.

4 FINANČNÍ PORADENSTVÍ

V oblasti řízení a plánování osobních financí se předpokládá, že investor bude mít určité finanční znalosti a vlastní zkušenosti. Drobný investor ovšem ve většině případů nedisponuje všemi potřebnými znalostmi a zkušenostmi, a proto je na místě vyhledat pomoc finančního poradce.

Finanční poradenství je možné vymezit jako poskytování individualizovaného poradenství pro fyzické a právnické osoby týkající se oblasti financí v širším slova smyslu.

4.1 Finanční poradce

K osobním financím klienta by měl finanční poradce přistupovat komplexně a systematicky. Tedy nejprve by se měl seznámit s aktuální situací klienta a jeho současnými i budoucími potřebami a na základě provedené analýzy identifikovat silné a slabé stránky ve stávajícím řešení financí klienta a poradit mu, jak lépe uspořádat své finanční záležitosti, a to nejen s ohledem na jeho současné potřeby a cíle, ale i s ohledem na ty budoucí. Návrhem řešení práce finančního poradce zpravidla nekončí. Navrhnuté a klientem následně realizované řešení je třeba pravidelně prověřovat a v případě potřeby dále upravovat. Nutnost změn v uspořádání finančních záležitostí klienta může být vyvolána např. změnou cílů a potřeb, změnami podmínek na trhu či změnou legislativy. Této skutečnosti by si měl být klient vědom, aby nečekal od finančního poradce jednorázové řešení svých finančních záležitostí a nebyl pak časem zklamán z toho, že již uspořádání neodpovídá jeho potřebám a cílům. Je důležité, aby klient k finančnímu poradci choval

důvěru

a byl se službami spokojen. (Oškrdalová, 2009)

Finanční poradenství by nemělo být ztotožňováno s finančním zprostředkováním, neboť primárně není zaměřeno na poskytování (zprostředkování) jednotlivých finančních produktů. V praxi je však běžné, že finanční zprostředkovatelé se vydávají za finanční poradce, přičemž nenabízí komplexní a systematické řešení osobních a rodinných financí klienta, ale pouze zprostředkování (prodej) vybraných finančních produktů (Koh, 2011).

V oblasti osobních financí poradci řeší zejména tyto otázky (King a Carey, 2013): ochranu majetku klienta pro případ realizace rizika (např. živelná pohroma), ochranu příjmů klienta pro případ jeho nemoci, úrazu či úmrtí, zajištění klienta pro případ jeho odpovědnosti za způsobenou škodu jiné osobě, vytvoření tzv. rezervního fondu pro případ nečekaných

událostí v jeho životě, vytváření finančních rezerv pro zachování životní úrovně klienta v důchodovém věku, financování bydlení klienta, resp. pořízení jeho vlastního domu či bytu, investování dočasně volných finančních prostředků, daňová optimalizace, možnost zvýšení příjmů klienta, možnost snížení jeho výdajů, převodů majetku, dědictví, apod.

4.2 Výběr finančního poradce

Je třeba důsledně prověřit důvěryhodnost poradce, především je vhodné získat všechny dostupné informace, např. recenze na internetu nebo ověření si živnostenského oprávnění. Informace je možné také získat přímo od poradenské společnosti, ve které finanční poradce působí, ale také v profesních organizacích, jichž je členem. V České republice působí Asociace finančních zprostředkovatelů a finančních poradců a Komora finančních poradců. Smyslem činnosti těchto organizací je sdružovat finanční poradce a zajistit, aby jejich služby byly poskytovány kvalifikovaně, eticky a zodpovědně. Členství v organizaci je zárukou, že finanční poradce disponuje potřebnou znalostí finančního trhu a ekonomie, a že se zavázal dodržovat etické standardy, ustanovené touto organizací. Členství je možné ověřit na webových stránkách příslušné organizace. (Svačina, 2008)

4.3 Práce finančního poradce

Na počátku je důležitá důkladná analýza a rozhovor s klientem o jeho požadavcích, možnostech a finanční situaci. Pro přípravu investičního plánu pak poradce potřebuje vědět výnos, který klient požaduje, dále jeho schopnost a ochotu nést finanční riziko. Potřebuje znát investiční omezení, jakými mohou být časový horizont investice či likvidita (tedy potřeba mít k dispozici hotové finanční prostředky). Na základě zjištěných informací je pak vypracován návrh investiční strategie s konkrétními cíly (produkty). (Škvára, 2011)

Finanční poradce by měl klientovi vysvětlit, jaké jsou výhody a nevýhody vybraného finančního produktu, zda je vhodný pro specifickou situaci a zda je vhodné jej pořídit a v jaké podobě. Většina finančních poradců poskytuje své služby bezplatně, nebo za relativně malý poplatek. Výdělek představují provize za zprostředkované produkty. Velké poradenské společnosti odměňují své poradce jednotnou provizí za všechny typy produktů tak, aby bylo zaručeno skutečně nezávislé rozhodování mezi jednotlivými finančními produkty. (Oškrdalová, 2009; Svačina, 2008)

SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

Na základě poznatků uvedených v teoretické části diplomové práce je možné stručně shrnout podstatu osobních financí a finančního plánování.

Rodinné finance lze definovat jako praktickou aplikaci principů finanční ekonomie na individuální a rodinná finanční rozhodnutí. Existují čtyři klíčové oblasti ovlivňující osobní finance, kterými jsou ekonomické činitele, věk jedince, vztah mezi jednotlivci a domácnostmi a v neposlední řadě plánování osobních financí. Za rizikové faktory mající negativní vliv na rodinné finance lze označit inflaci, ekonomická rizika, politická rizika, morální hazard, kriminální rizika a likviditu.

Finanční plánování osobních financí se může zdát složité, ovšem postupným zaváděním a dodržováním základních pravidel jsou jednotlivé fáze plánování snáze uchopitelné. Mezi základní fáze patří vyhodnocení finančních zdrojů rodiny, definice cílů, vytvoření finančního plánu, jeho realizace a monitorování.

Pravdou ovšem zůstává, že většina lidí se vědomému plánování svých financí stále vyhýbá. V našich podmínkách je bohužel stále ještě zakořeněn pocit nedůvěry ve finanční poradce a přesvědčení, že sám si udělám vše nejlépe. To je sice pravda, protože v oblasti osobních financí je si každý sám sobě nejlepším bankéřem, ovšem na druhou stranu díky neustálému se vyhýbání zodpovědnosti stále více lidí nezvládá své úvěry a ocitá se na pokraji úvěrové spirály. Zodpovědným finančním plánováním tak lze předejít nepříjemným situacím a dosáhnout stanovených rodinných cílů.

Druhá část teoretických poznatků je zaměřena na finanční produkty určené jednotlivcům a domácnostem. V praxi existují dvě cesty, jak zhodnotit své peníze – spořením nebo investováním. Za spoření lze považovat pravidelné ukládání částky po určitou dobu. Mezi spořicí produkty se řadí spořicí účty, termínované bankovní úložky a stavební spoření. Investici lze chápat jako jednorázově vloženou částku u níž se předpokládá v určeném časovém horizontu zhodnocení. Za investiční produkty lze považovat nákup cenných papírů, například akcií či dluhopisů, investice do podílových fondů apod. V neposlední řadě, můžeme zařadit mezi finanční produkty určené pro jednotlivce a domácnosti také úvěry, ať již se jedná o spotřební úvěry nebo úvěry hypoteční, díky nimž lze získat peněžní prostředky na uskutečnění cílů v krátkém čase, ovšem investor nesmí zapomínat, že se jedná o cizí zdroj, který je vždy nutné vrátit.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ANALÝZA HLAVNÍCH MAKROEKONOMICKÝCH ÚDAJŮ

Kapitola zpracovává analýzu makroekonomických údajů, které ovlivňují plánování osobních financí. Analýza je provedena pomocí ekonomických ukazatelů, které odrážejí vývoj

a aktuální stav hospodářské politiky. Tyto informace jsou stěžejním podkladem pro další část diplomové práce, ve které bude zpracován finanční plán.

5.1 HDP

Pro analýzu vývoje hrubého domácího produktu bylo zvoleno časové období od roku 2000 do roku 2012. Vývoj HDP zachycuje obrázek 6, jenž vychází z údajů v tabulce 5.

Rok 2000 můžeme charakterizovat jako období zrychlení se ekonomického růstu. V předcházejících letech se Česká republika vlivem povodní a následným kompenzováním vzniklých škod potýkala s poklesem HDP, který v letech 1997 a 1998 meziročně klesl o 1,1 %.

Od roku 2001 následovalo období soustavného růstu. Důvodem nastartování růstu bylo zlepšování výkonnosti ekonomiky na její nabídkové straně, zejména odstranění překážek bránících modernizaci výroby, dále významná podpora ekonomických inovací.

V roce 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie, což se projevilo v dalším zrychlování ekonomického růstu. Na zvýšení HDP v letech 2004 a 2005 se významně podílel čistý vývoz.

Růst ekonomiky pokračoval i v roce 2006 a svého vrcholu dosáhl v roce 2007, kdy došlo k meziročnímu zvýšení o 6,1 %. Rok 2007 završil období konjunktury.

Zpomalující růst reálného HDP byl koncem roku 2008 způsoben oslabováním světové poptávky, tedy největších obchodních partnerů.

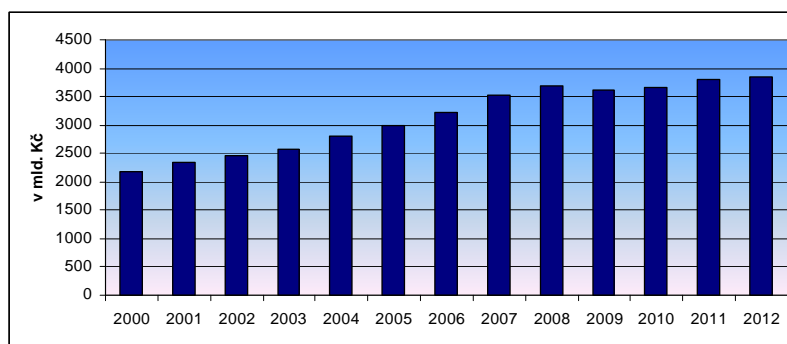
V roce 2009 se již plně projevíly důsledky globální krize a Česká republika se nacházela v recesi. Meziročně se výkon ekonomiky snížil o 4,1 %.

V úhrnu za rok 2010 byl HDP v meziročním srovnání vyšší o 2,1 %. Růst ekonomiky zajistila zejména odvětví zpracovatelského průmyslu. Postupně docházelo k obnovování zahraniční konjunktury a s tím související poptávky, což poskytlo prostor exportně orientovaným odvětvím. Naopak snížení postihlo oblast stavebnictví a zemědělství.

HDP v roce 2012 klesal ve všech čtvrtletích, meziročně pak o 1,2 %. Příčinou nepříznivého vývoje byla klesající tuzemská poptávka jak domácností po zboží a službách pro konečnou spotřebu, tak investorů po fixním kapitálu. Zahraniční obchod nebyl schopen přes zvyšující se aktivní saldo vývoj domácí poptávky kompenzovat.

V roce 2013 došlo v meziročním srovnání k poklesu HDP o 1,3 %, a to zejména kvůli propadu investic do fixního kapitálu a slabé zahraniční poptávce.

Predikce pro rok 2014 počítá s růstem ekonomiky o 1,4 %, díky kladnému příspěvku domácí poptávky a zahraničního obchodu. V roce 2015 by se pak růst HDP mohl zrychlit na 2,0 %.

Obr. 6. Vývoj HDP v letech 2000 – 2012 v mld. Kč (ČSÚ, 2013)

Tab. 5. HDP v letech 2000 – 2012 v mld. Kč (ČSÚ, 2013)

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
HDP v mld. Kč	2189.2	2352.2	2464.4	2577.1	2814.8	2983.9	3222.4	3535.5	3689	3628.1	3667.6	3807.2	3843.9
Změna oproti minulému roku	3.60%	2.50%	1.90%	3.60%	4.50%	6.30%	6.80%	6.10%	2.50%	-4.10%	2.20%	1.70%	-1.20%

5.2 Inflace

Vývoj inflace v České republice v porovnání s reálným růstem mezd, zobrazuje tabulka 6. Od roku 1993, tedy v prvních třech letech samostatné České republiky, byl zaznamenán růst reálných mezd v důsledku spotřeby domácností a celkové poptávky na trhu. V roce 1996 začalo docházet k přehřátí ekonomiky, což spolu s nadměrnými či špatnými investicemi zapříčinilo recesi od roku 1997 a spolu s ní i pokles reálných mezd. Od roku 1999 se ekonomika opět stabilizovala a nastalo osmileté období vytrvalého růstu podpořené otevřením evropského trhu, zahraničními investicemi, růstem produktivity práce a relativně nízkým růstem cen (v roce 2003 téměř nulovým). K dalšímu výraznému

zbrzdění rostoucích reálných mezd došlo znovu v roce 2008 v souvislosti s novou ekonomickou recesí.

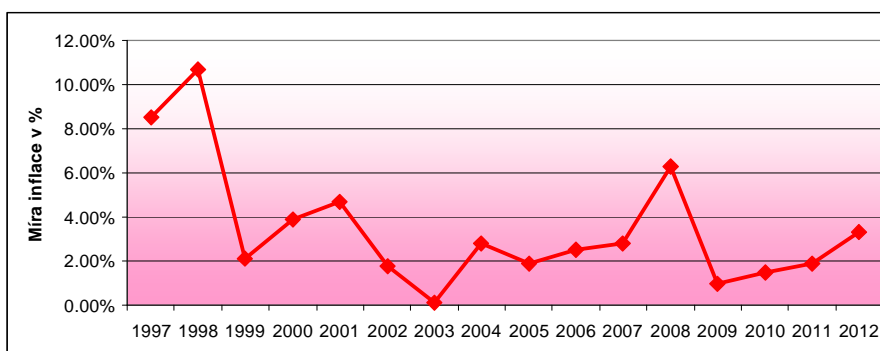
Průměrná roční míra inflace v České republice byla v roce 2013 1,4 %, což je o 1,9 % méně než v předcházejícím roce. Růst spotřebitelských cen v roce 2013 postupně zpomalovat a vzdalovat se tak od dvouprocentního inflačního cíle. Na to ČNB na konci roku reagovala oslabením koruny k euru. Dopad intervencí se částečně promítl již v prosinci a podobně tomu bude i v nadcházejících měsících.

Navzdory oslabení koruny vlivem devizových intervencí ČNB by se rok 2014 měl vyznačovat velmi nízkou inflací. Na rozdíl od předchozích let by totiž během celého letošního roku měly administrativní vlivy působit protiinflačně (zejména pokles cen elektřiny). V roce 2015 by se růst spotřebitelských cen mohl v souvislosti s oživením ekonomiky a zpožděným působením oslabené koruny zrychlit na 2,4 %.

Tab. 6. Vývoj inflace v letech 2000 – 2012 (ČSÚ, 2013)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Inflace	3.90%	4.70%	1.80%	0.10%	2.80%	1.90%	2.50%	2.80%	6.30%	1.00%	1.50%	1.90%	3.30%
Reálný růst mezd	2.4	3.8	5.4	6.5	3.7	3.3	3.9	4.4	2.2	2.3	0.7	0.5	0.3

Inflace není jednoznačně negativním jevem, naopak její mírná forma je průvodním znakem rostoucí ekonomiky.

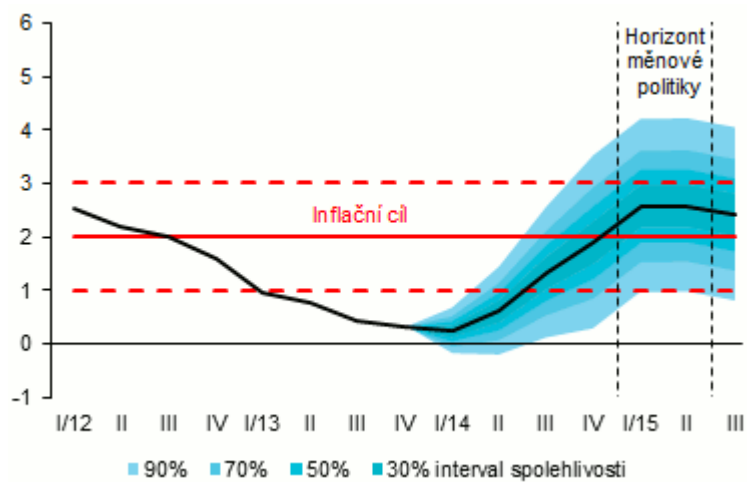
Obr. 7. Vývoj míry inflace v letech 1997 - 2012 (ČSÚ, 2013)

Obrázek 7 zobrazuje vývoj míry inflace v období od roku 1997 – 2012. Míra inflace je vyjádřena přírůstkem průměrného ročního indexu spotřebitelských cen, vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za posledních 12 měsíců oproti průměru 12ti předchozích měsíců.

Jak tedy zabezpečit své osobní finance proti inflaci? Podle Peta Comleyho (2013) je podstatné, aby čisté výnosy z financí (po zdanění) byly vyšší, než roční míra inflace v daném období. Proto je třeba sledovat inflační cílení ČNB a na základě toho předpokládat, jaká bude očekávaná míra inflace. K přímému cílování inflace přešla Česká národní banka počínaje rokem 1998. V té době byl inflační cíl stanoven mezi 5,5 – 6,5 %.

Tab. 7. Prognóza inflace na horizontu měnové politiky (ČNB, 2013)

Ukazatel	Horizont	Ve výši
Meziroční přírůstek indexu spotřebitelských cen	1. čtvrtletí 2015	2.80%
	2. čtvrtletí 2015	2.80%

Obr. 8. Prognóza inflačního vývoje (ČNB, 2013)

Z tabulky 7 a obrázku 8 je patrné, že inflační cíl je formulován jako interval mezi 1 – 3 % meziročního růstu, střed jsou tedy 2 %. Na horizontu měnové politiky však ČNB prognózuje inflaci vyšší.

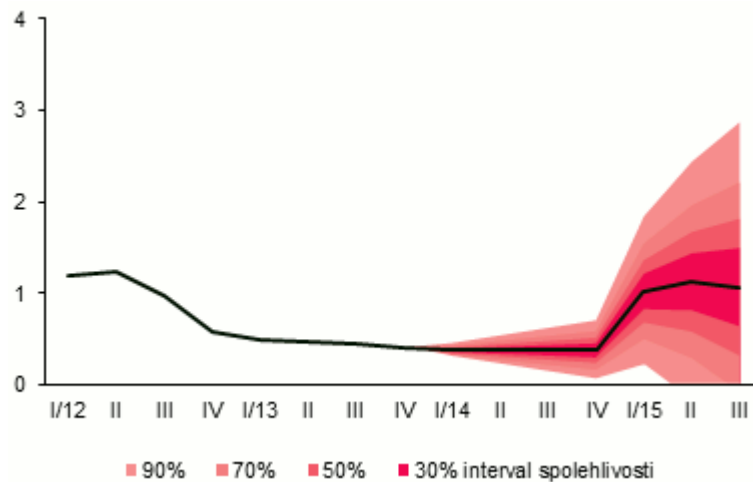
5.3 Úrokové sazby

Na prognózu inflačního vývoje navazuje prognóza vývoje úrokových sazeb na mezibankovním trhu. Jedná se o základní ukazatel ceny peněz v každé zemi. Faktickou cenu peněz určuje trh a to především ten, kde si jednotlivé ústavy mezi sebou půjčují své přebytky peněžních aktiv. PRIBOR je průměrná sazba, za kterou si banky navzájem jsou ochotny půjčit na českém mezibankovním trhu peníze (likviditu). Jedná se o přímý

protiklad úvěrové sazby PRIBID. Prognózování ČNB v oblasti úrokových sazeb na úrovni tříměsíční sazby PRIBOR zachycuje tabulka 8 a obrázek 9.

Tab. 8. Prognóza úrokových sazeb tříměsíční PRIBOR (ČNB, 2013)

Ukazatel	Rok	Ve výši
Úrokové sazby 3M PRIBOR	2014	0,4%
	2015	1.10%

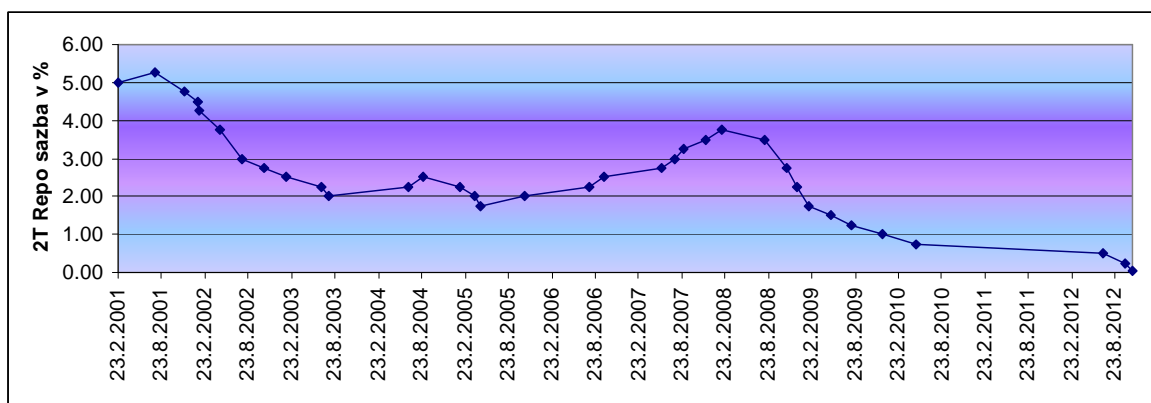

Obr. 9. Prognóza vývoje sazeb tříměsíční PRIBOR (ČNB, 2013)

Na obrázku 10 je zaznamenán vývoj dvou týdenní repo sazby, která je z hlediska měnové politiky ČNB vnímána jako klíčová.

V roce 1997 došlo ze strany ČNB k 26 korekcím 2T repo sazby. V důsledku měnové krize byla ČNB nucena upravovat tuto sazbu téměř každý týden. Od roku 1999 však docházelo k postupnému snižování, zpravidla o 0,25 procentního bodu. V říjnu roku 2005 došlo k obratu a ČNB poprvé 2T repo sazbu zvýšila, stejně pokračovala i v roce 2006, až se dostala na úroveň 2,5 %. Důvodem zvyšování byla vyšší inflace a riziko dlouhodobého fiskálního vývoje. Kvůli stoupajícím inflačním tlakům zapříčiněným počínajícím přehříváním ekonomiky a rostoucími úrokovými sazbami v EU, navýšila ČNB 2T repo sazbu v roce 2007 čtyřikrát na konečných 3,5 %. První pololetí roku 2008 díky posilování koruny spolu se svými důsledky pro export a výkonnost ekonomiky, nedávalo ČNB příliš velký prostor regulovat inflační tlaky zvyšováním úrokových sazeb, a proto byla ponechána 2T repo sazba na 3,75 %. V důsledku zmírnění inflačních tlaků v souvislosti se zpomale-

ním růstu ekonomiky bylo ČNB umožněno opět sazby snížit. V únoru a květnu 2009 přistoupila ČNB ke dvěma dalším snížením až na 1,5 %. Tempo snižování bylo méně razantní než v případě Evropské centrální banky, která s platností od května 2009 snížila svou základní sazbu na 1 %, ČNB stejné úrovně dosáhla až v prosinci roku 2009. V listopadu 2012 došlo ke snížení až na úroveň 0,05 % („technická nula“), z čehož vyplývá, že úrokové sazby již nemají kam klesnout.

Obr. 10. Vývoj 2T Repo sazby v letech 2001 – 2012 (ČNB, 2013)

5.4 Nezaměstnanost

Do roku 1997 byla v České republice udržována relativně nízká nezaměstnanost (tabulka 9), která do určité míry souvisela s přetrvávající neefektivní zaměstnaností let minulých. Ekonomická transformace však měla za následek racionalizaci a růst produktivity práce, tedy postupné zvyšování nezaměstnanosti. V roce 2003 byla pokořena půl milionová hranice nezaměstnaných. V roce 2004 a 2005 došlo k obratu trendu a počty nezaměstnaných se každým rokem snižovaly, což souviselo s růstem ekonomiky a růstem poptávky po práci. Úspěšné roky 2007 a 2008 byly provázány prudkým poklesem nezaměstnanosti, která v roce 2008 dosáhla nejnižší úrovně za posledních deset let. Manažeři firem si stěžovali, jak těžké je najít zaměstnance a odboráři tvrdě vyjednávali o růstu mezd. Ovšem následující rok 2009 byl vlivem globální krize a zpomalujícího se vývozu rokem ve znamení propouštění, zejména v průmyslovém sektoru. Počet nezaměstnaných v průběhu roku 2009 raketově rostl až na úroveň 8,6 % míry nezaměstnanosti. Meziroční nárůst nezaměstnaných byl nejvyšší za dobu existence samostatné České republiky.

Vliv krize byl viditelný ještě v prvních měsících roku 2010, mírné oživení působením sezónních faktorů ovlivnilo trh práce v jarních měsících, kdy nezaměstnanost výrazně klesala. Výrazný nárůst byl zaznamenán opět v prosinci působením obvyklých sezónních výkyvů. V roce 2011 došlo k mírnému poklesu míry nezaměstnanosti vlivem oživení domácí poptávky. Je nutné zmínit, že k poklesu míry nezaměstnanosti došlo i vyšším zájmem o předčasné penze. Pozitivně lze hodnotit i rok 2012, kdy po letech ekonomické krize rostl počet zaměstnanců s pracovními úvazky na dobu neurčitou. Naopak v roce 2013 došlo k výraznému zhoršení, kdy byl rekordní počet uchazečů o zaměstnání oproti velmi nízkému počtu volných pracovních míst. Mezi nejvíce ohrožené nezaměstnaností patří lidé s nízkým vzděláním, lidé v předdůchodovém věku a ztíženou pozici mají také absolventi. Mírné zlepšení by se mělo dostavit až ve druhé polovině letošního roku, kdy by se oživení ekonomiky mělo odrazit i na pracovním trhu. Celkově však bude o práci nouze, čemuž bude odpovídat i pokračující nízký růst mezd.

Jedním z hlavních problémů české ekonomiky je nedostatečná tvorba nových pracovních míst. Poměr počtu volných pracovních míst k celkovému počtu nezaměstnaných je žalostně malý. Již zdaleka neplatí, že kdo chce, tak si práci najde.

Tab. 9. Vývoj nezaměstnanosti v letech 2000 – 2012 (ČSÚ, 2013)

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Celková nezaměstnanost	470 000	443 800	477 500	542 420	537 400	510 416	531 235
Míra nezaměstnanosti v %	8.80%	8.50%	9.20%	10.30%	9.90%	8.90%	9.20%
Počet volných míst	52 060	52 100	48 600	40 188	51 203	52 164	59 359

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Celková nezaměstnanost	354 878	324 600	539 100	528 700	507 800	350 900
Míra nezaměstnanosti v %	6.00%	4.40%	8.00%	9.00%	8.60%	6.80%
Počet volných míst	141 343	141 800	30 900	30 800	35 784	34 893

6 ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE NA TRHU PRODUKTŮ RODINNÝCH FINANČÍ

Vzhledem k široké škále produktů finančního trhu, je tato kapitola zaměřena pouze na ty produkty, jejichž praktické použití bude následně aplikováno v projektové části.

6.1 Bankovní produkty

Pro srovnávací analýzy byly vybrány bankovní produkty, které bývají běžně používány domácnostmi u bankovních ústavů, jenž vykazují největší objemy obchodů u předmětných produktů na českém bankovním trhu. Jedná se především o běžný účet, spořicí účet a termínovaný účet.

6.1.1 Běžný účet

Při výběru osobního konta je vhodné rozhodovat se na základě toho, které služby chce klient z daného balíčku využívat, a které jsou pro něj zbytečné. V současné době se banky v oblasti vedení běžných účtů snaží o strategii nízkých nákladů. Jedná se o důsledek strategie bank nově vstupujících na tuzemský trh, které nemají téměř žádné kamenné pobočky, takže nelze téměř žádné transakce provádět osobně, ale pouze přes internet či mobil a díky tomu jsou tyto účty v podstatě zadarmo.

Tab. 10. Srovnání balíčků běžných bankovních účtů (vlastní zpracování)

Banka	Česká spořitelna	ČSOB	FIO banka	GE Money Bank	Komerční banka	mBANK	Raiffeisen bank
Název produktu	Osobní účet ČS II	ČSOB konto	FIO osobní účet	Genius Gratis	Můj účet	mKonto	eKonto KOMPLET
Úroková sazba p.a.	0.01%	0.01%	0.00%	0.01%	0.01%	0.00%	0.01%
Zřízení	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Vedení účtu (měsíčně)	69.00 Kč	55.00 Kč	zdarma	zdarma	50.00 Kč	zdarma	89.00 Kč
Počáteční vklad	100.00 Kč	200.00 Kč	100.00 Kč	200.00 Kč	200.00 Kč	100.00 Kč	200.00 Kč
Minimální zůstatek	100.00 Kč	-	100.00 Kč	200.00 Kč	200.00 Kč	100.00 Kč	200.00 Kč
Poplatek za zrušení	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Výpis elektronicky	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Výpis poštou	poštovné	13	poštovné	20.00 Kč	25.00 Kč	poštovné	30.00 Kč
Příchozí platby	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Odchozí platby - elektronicky	zdarma	3.00 Kč	zdarma	zdarma	6.00 Kč	zdarma	10.00 Kč
Odchozí platby - na pobočce	29.00 Kč	50.00 Kč	zdarma	50.00 Kč	39.00 Kč	zdarma	60.00 Kč
Výběr hotovosti na pobočce	65.00 Kč	60.00 Kč	nad 1000,- zdarma	30.00 Kč	60.00 Kč	zdarma	1. zdarma, 60,- Kč
Výběr z vlastního bankomatu	zdarma	6.00 Kč	10 výběrů zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Výběr z cizího bankomatu	40.00 Kč	35.00 Kč	5 výběrů zdarma	40.00 Kč	39.00 Kč	3 výběry zdarma	zdarma

Tabulka 10 srovnává nabídku balíčků osobních účtů určených fyzickým osobám. Analýza je především zaměřena na srovnání nejčastějších bankovních poplatků největších tuzemských bank, spolu se srovnáním vybraných nízko nákladových bank (FIO banka, mBank). Z důvodu rozsahu není výčet komplexní, ale jako ilustrace současné situace na trhu

dostačující. Ze srovnání vyplývá, že nelze jednoznačně rozhodnout, který běžný účet je nejlepší, vždy je třeba vycházet z konkrétní situace a pečlivě zvážit, které služby do balíčku klient zahrne. Při rozhodování je třeba brát v úvahu stabilitu banky, počet bankomatů či úroveň poskytovaných služeb. Ovšem je zřejmé, že vhodným výběr se dá jen na poplatcích za vedení účtu ušetřit až 1 000,- Kč ročně.

6.1.2 Spořicí účet

Obvykle je spořicí účet doplňkem běžného účtu, není to ale vždy pravidlem. Jedná se o konzervativní formu zhodnocování peněz s garancí a se zhodnocením na (či lehce pod) úrovní inflace. V současné době velmi rozšířený produkt, jenž je vhodnou alternativou pro držení krátkodobých rezerv než běžný účet, který jak je výše uvedeno, poskytuje nulové zhodnocení.

Tab. 11. Srovnání spořicíh účtů (vlastní zpracování)

Peněžní ústav	Název produktu	Úroková sazba p.a.	Od (v Kč)	Přístup k hotovosti	Počáteční vklad	Nutnost vedení běžného účtu
Air Bank, a.s.	Spořicí účet	1.30%	0.00	okamžitý	0.00 Kč	Ne
		0.70%	250 000.00			
Česká spořitelna, a.s.	Šikovné spoření	0.35%	0.00	okamžitý	300.00 Kč	Ne
		0.75%	100 000.00		5 000.00 Kč	
ČSOB, a.s.	Spořicí účet s prémie	0.50%	5 000.00	1 den	5 000.00 Kč	Ano
		0.05%	30 000.00			
Equa bank a.s.	Spořicí účet	1.40%	0 - 1 250 000.00	okamžitý	0.00 Kč	Ne
GE Money Bank, a.s.	Spořicí účet GOLD	1.20%	0.00	okamžitý	200.00 Kč	Ne
		1.00%	100 000.00			
Komerční banka, a.s.	KB Bonus Aktiv	0.50%	5 000.00	okamžitý	5 000.00 Kč	Ano
		0.80%	500 000.00			
mBank	eMax Plus	0.50%	0.00	okamžitý	0.00 Kč	Ne
		2.00%	100 000.00			
Raiffeisenbank a.s.	eKonto Flexi	0.30%	0.00	21 dní	0.00 Kč	Ano
		0.50%	500 000.00			
UniCredit Bank	Spořicí účet Prima	0.90%	0.00	okamžitý	0.00 Kč	Ano
		0.40%	500 000.00			

Tabulka 11 uvádí přehled vybraných spořicíh účtů. Zhodnocení fluktuuje v současné době mezi půl a dvěmi procenty. Nejvyšší zhodnocení nabízí mBANK u vkladů od 100 000,- Kč a to ve výši 2 % p.a. Atraktivnější zhodnocení nabízí nově vzniklé instituce jako je Air bank nebo Equa bank. Cílem je oslovit výhodnou nabídkou širokou veřejnost, aby přestoupili díky spořicímu účtu k jejich bance a začali využívat i další nabízené produkty. Výše úrokových sazeb se odvíjí od základní úrokové sazby vyhlášené ČNB.

6.1.3 Termínované vklady

Co se týče termínovaných vkladů, většinou nabízejí zhodnocení vyšší než běžné a spořicí účty. Na druhou stranu je zde omezena likvidnost finančních prostředků po dobu trvání vkladu. Vypovědět smlouvu lze samozřejmě i dříve, ale je třeba uhradit sankční pokutu, která se obvykle stanovuje jako procento z výnosu. Termínované vklady zřizují jak banky, tak i družstevní záložky, u kterých lze mnohdy dosáhnout vyššího zhodnocení. Opět se jedná o produkt vhodný pro velmi konzervativní investory, kteří preferují jistotu i za cenu toho, že zhodnocení nemusí pokrýt inflaci.

Pro srovnání zhodnocení (tabulka 12) je uvažován vklad ve výši 100 000,- Kč, doba trvání 1 rok. Z uvedeného vyplývá, že úrokové sazby jsou v současné době opravdu nízké, většinou se pohybují pouze kolem 0,5 %. Z vybraných bank nejlépe vychází UniCredit, která v současné době nabízí úrok 1,5 %.

Tab. 12. Zhodnocení termínovaných vkladů u bank (vlastní zpracování)

Banka	Úroková sazba p.a.	Minimální vklad	Nutnost vedení běžného účtu
Česká spořitelna, a.s.	0.40%	5 000.00 Kč	Ne
ČSOB, a.s.	0.35%	5 000.00 Kč	Ne
Equa bank a.s.	1.30%	20 000.00 Kč	Ano
GE Money Bank, a.s.	0.40%	5 000.00 Kč	Ne
Komerční banka, a.s.	0.45%	5 000.00 Kč	Ne
Raiffeisenbank a.s.	1.20%	10 000.00 Kč	Ano
UniCredit Bank	1.50%	30 000.00 Kč	Ne

Zajímavější úrokové zhodnocení lze najít u družstev a záložen (tabulka 13). Úrokové sazby opět vychází z modelové situace, kdy výše úločky činí 100 000,- Kč po dobu jednoho roku.

Všechny uvedené spořitelní družstva nabízí zhodnocení nad 1,2 %. Nejvyšší zhodnocení pak Moravský Peněžní Ústav, ovšem výše minimálního vkladu je zde 100 000,- Kč. Při hodnocení by si investor měl dát pozor na úročení, kdy některé družstva nepřipisují úroky ročně, ale až na konci vkladu, např. Artesa.

Tab. 13. Přehled zhodnocení termínovaných vkladů u spořitelních družstev (vlastní zpracování)

Spořitelní družstvo	Úroková sazba p.a.	Minimální vklad
Artesa	1.20%	20 000.00 Kč
Creditas	1.35%	100.00 Kč
Akcenta	1.25%	500.00 Kč
Peněžní dům	1.35%	100.00 Kč
Moravský Peněžní Ústav	1.40%	100 000.00 Kč

6.2 Stavební spoření

Na českém trhu v současné době působí 5 stavebních spořitel – Českomoravská stavební spořitelna, Modrá pyramida Komerční banky, Raiffeisen stavební spořitelna, Stavební spořitelna České spořitelny a Wüstenrot stavební spořitelna. Největší tržní podíl zaujímá Českomoravská stavební spořitelna s necelými dvěma miliony klientů.

Tab. 14. Přehled poplatků a sazby u stavebního spoření (vlastní zpracování)

Stavební spořitelna	Modrá pyramida	Česká spořitelna	Raiffeisen	ČMSS	Wüstenrot
Uzavření smlouvy	1 % z cíl. částky max. 10 000,-	1 % z cíl. částky	1 % z cíl. částky max. 15 000,-	1 % z cíl. částky	1 % z cíl. částky Max. 30 000,-
Za vedení účtu	300,-/rok	310,-/rok	320,-/rok	330,-/rok	300,-/rok
Úhrada za výpis poštou	25,-	30,-	21,-	zdarma	30,-
Úhrada za předčasné ukončení	1% z cíl. částky	0,5% z cíl. částky ze smluv do 31.5.2013 jinak 1%	1% z cíl. částky min 500,-	0,5% z cíl. částky min 1 000,-	0,9% z cíl. částky
Úroková sazba	2%	2%	2 %	2%	2,2 %
Uzavření smlouvy	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Vedení a správa úvěru	300,-	310,-	360,-	330,-	300,-
1. upomínka k nesplácení úvěru	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
2. a další upomínka	500,- až 900,-	200,- až 500,-	500,-	300,-	500,-
Úrok. sazba	od 3 % do 5 %	4,75 %	3,5 %	od 2,95 %	od 3,7 %

V tabulce 14 je zpracován přehled tarifů stavebního spoření jednotlivých stavebních spořitelen působících na trhu v České republice. Přehled je zaměřen především na poplatky, jež je klient nucen uhradit v průběhu trvání stavebního spoření. Z uvedeného vyplývá, že nejvíce na poplatcích zaplatí klient u Raiffeisen stavební spořitelny. Naproti tomu nejnižší poplatek za správu a vedení účtu má Wüstenrot stavební spořitelna, která také aktuálně nabízí nejvyšší zhodnocení ve výši 2,2 %.

Pokud chce klient financovat své bydlení prostřednictvím úvěru ze stavebního spoření, ale v dané době nesplňuje některou z podmínek pro jeho poskytnutí (např. spoří méně než dva roky, nevložil na účet dostatečný procentní podíl cílové částky nebo nedosáhl potřebného hodnotícího čísla), je řešením tzv. překlenovací úvěr (tabulka 15). Tento typ úvěru slouží především k rychlému získání finančních prostředků a k překonání doby mezi uzavřením smlouvy a získáním nároku na řádný úvěr ze stavebního spoření. Na poskytnutí překlenovacího úvěru neexistuje žádný právní nárok.

Tab. 15. Překlenovací úvěr (vlastní zpracování)

Stavební spořitelna	Modrá pyramida	Česká spořitelna	Raiffeisen	ČMSS	Wüstenrot
Uzavření smlouvy	2 900,-	1% z výše úvěru min. 1500,- max. 7 500,-	1% z výše úvěru 1000,- až 10 000,-	1% z výše min. 1 000,-	1% z výše úvěru 900,- až 15 000,-
Úroková sazba	od 3,34 %	5%	od 3,1 %	od 3,4 %	od 2,5 %

6.3 Penzijní spoření - Transformované fondy

Penzijní fondy zaznamenaly v roce 2012 enormní růst zájmu lidí o spoření na důchod v takzvaném třetím pilíři. Za celý rok přibýlo přes 550 tisíc lidí. Celkem si tak na penzijní připojištění přispívá 5,1 milionu účastníků, tedy každý druhý obyvatel Česka. Zisk fondů dosáhl za rok 2012 4,8 miliardy Kč. Největší přírůstek nových klientů zaznamenal v roce 2012 penzijní fond Allianz, ke kterému přešlo přes 274 tisíc nových účastníků.

Transformované fondy mají za úkol garantovat návratnost peněžních prostředků a nezáporné každoroční zhodnocení. V případě poklesu cen nakoupených aktiv jdou ztráty k úhradě penzijní společnosti.

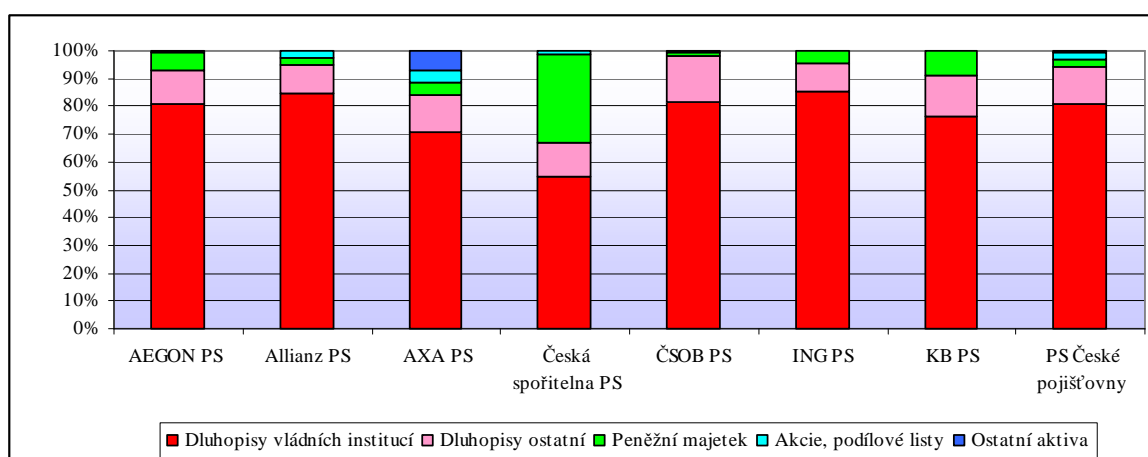
Na základě údajů v tabulce 16 lze říci, že penzijní fondy hospodařily v roce 2012 s různým úspěchem, jejich výnos dosahoval zhodnocení v intervalu 1,3 – 2,5 %. Nejvýnosnější byl penzijní fond Aegon a fond České pojišťovny. Nízká výnosnost je dána především

konzervativní investiční strategií. Pokud mají fondy garantovat každoroční nezáporné zhodnocení, musí peníze účastníků investovat do takových aktiv, aby volatilita vývoje těchto aktiv nemohla výrazně ohrozit existenci fondu.

Tab. 16. Přehled a zhodnocení penzijních fondů (MFČR, 2013)

Penzijní fond	Tržní podíl	Počet klientů	Zhodnocení 2012
Penzijní fond České pojišťovny	25%	1 162 495	2.50%
Penzijní fond České spořitelny	20%	938 209	1.90%
Penzijní fond ČSOB Stabilita	16%	721 634	2.10%
Penzijní fond Komerční banky	11%	507 626	1.80%
Penzijní fond AXA	10%	472 169	1.40%
Penzijní fond ING	9%	408 312	2.10%
Penzijní fond Allianz	5%	212 156	2.20%
Penzijní fond Aegon	2%	114 521	2.50%
Penzijní fond Generali	1%	62 087	1.30%

Ze struktury portfolia (obrázek 11) lze vyčíst, že je preferována především konzervativní investiční strategie. Rozhodující podíl spravovaných peněz je umístěn ve státních dluhopisech. Podílové fondy nebo akcie jsou v portfoliích penzijních fondů zastoupeny minimálně. Větší podíl má hotovost a peníze na termínovaných vkladech. Do akcií mohou fondy zainventovat 15 % objemu peněz účastníků, kteří mají sjednáno penzijní připojištění, nyní převedené do transformovaných fondů.

Obr. 11. Struktura portfolia penzijních fondů (Apfcr.cz, 2013)

Z uvedené struktury portfolia lze pro dlouhodobější spoření doporučit transformovaný fond PS České spořitelny a PS AXA, protože tyto fondy vykazují nejnižší podíl vládních dluhopisů, jejichž výnosy jsou na dlouhodobých minimech. PS AXA se orientuje spíše na progresivní způsob investování.

Co se týče nákladovosti penzijních fondů, jediná možnost snížení výnosů z majetku fondu jsou zákonem dané manažerské a výkonnostní poplatky. Náklady penzijní společnosti, včetně provizí pro obchodní zástupce již nelze splácet faktickým krácením výnosů cenných papírů fondu na úkor účastníků. V případě, že náklady a závazky penzijní společnosti nemohou být pokryty ze zákonem povolených poplatků, musí být uhrazeny z vlastních zdrojů, potažmo ze zdrojů akcionářů dané společnosti.

6.4 Akcie

Pro splnění osobních cílů jsou akcie vhodným investičním nástrojem, ovšem vyžadují určitou znalost finančního trhu. Investor by měl být schopen orientovat se ve finančních ukazatelích akciových společností, tak aby byl schopen rozpoznat podnik, který bude do budoucna tvořit zisk, nebo naopak. Nevýhodou této investice je riziko, které s sebou nese díky neustálému kolísání vnitřní hodnoty. Konzervativnímu investorovi lze doporučit počáteční investice spolu s renomovaným finančním radcem, tak aby mu bylo sestaveno odpovídající portfolio na základě vztahu k riziku, a klient získal určitou zkušenost s akciovým trhem.

Nyní budou analyzovány vybrané akciové tituly s ohledem na investora, jenž preferuje jistotu výnosu a dividendy před rizikem.

6.4.1 ČEZ, a.s.

Hlavním předmětem činnosti ČEZ je prodej elektřiny opatřené výrobou ve vlastních zdrojích a s tím související poskytování podpůrných služeb, dále výroba, rozvod a prodej tepla. Mezi další činnosti patří telekomunikace, informatika, jaderný výzkum, projektování, výstavba a údržba energetických zařízení, těžba surovin, zpracování vedlejších energetických produktů aj. Skupina ČEZ patří do evropské desítky největších energetických koncernů a je nejsilnějším subjektem na domácím trhu s elektřinou.

Celková výše základního kapitálu zapsaná v obchodním rejstříku činila k 31. 12. 2013 celkem 53 798 975 900,- Kč. Skládal se z 537 989 759 ks akcií o nominální hodnotě 100,- Kč. Všechny akcie měly zaknihovanou podobu, zněly na majitele a byly kótovány. Základní kapitál je rozvržen výlučně do kmenových akcií, s nimiž nejsou spojena žádná zvláštní práva.

Silné stránky:

- neustálé obsazování nových trhů,
- většinový podíl v rukou státu,
- poptávka po elektřině v dnešní technické době z dlouhodobého hlediska neustále zvyšuje, tím pádem nehrozí existenční potíže.

Slabé stránky:

- závislá na vývoji cen komodit, především ropy,
- akcie z cyklického odvětví, v dobách úpadku bude klesat poptávka po elektřině.

Struktura akcionářů

Ze struktury akcionářů (tabulka 17) je zřejmé, že většinovým vlastníkem je stát, tedy má rozhodující vliv na řízení firmy. Jeho politikou bude určitě vyplácet co nejvíce zisku na dividendách, tak aby si zajistil co největší přísun do státního rozpočtu. Už jen z tohoto pohledu je i pro fyzické osoby, které vlastní kolem 4 % společnosti, zajímavé vlastnit tuto akcii.

Tab. 17. Struktura akcionářů ČEZ, a.s. (ČEZ, 2014)

Struktura akcionářů	stav k 31. 12. 2012
Právnícké osoby celkem	93,33 %
Česká republika	69,78 %
ČEZ, a. s.	0,72 %
Ostatní právnícké osoby	22,83 %
Fyzické osoby celkem	6,67 %

Dividendy

ČEZ, a.s. vyplácí svým akcionářům pravidelně dividendy od roku 2001. Výplata probíhá jedenkrát ročně. O návrhu představenstva na konkrétní výši dividendy rozhoduje,

a skutečnou výši dividendy schvaluje valná hromada. Údaje v tabulce představují dividendy přiznané a vyplacené v daném roce ze zisku předchozího roku.

Tab. 18. Vyplácené dividendy ČEZ, a.s. (ČEZ, 2014)

Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dividenda	4,50 Kč	8,00 Kč	9,00 Kč	15,00 Kč	20,00 Kč	40,00 Kč	50,00 Kč	53,00 Kč	50,00 Kč	45,00 Kč	40,00 Kč

Vybrané finanční ukazatele:

Tržní cena 1 akcie k 20. 2. 2014 = 554,50,- Kč

a) P/E

Zisk na akcii za rok 2013

$$E_{13} = \text{EAT}_{12} / \text{počet akcií} = 40\,753\,000\,000 / 537\,989\,759 = 75,75,- \text{ Kč}$$

$$P/E_{13} = 554,5 / 75,75 = \mathbf{7,32}$$

Hodnota ukazatele udává dobu, za kterou se vrátí investice do akcie. Hodnotu 7,32 lze považovat za přijatelnou.

b) EV/EBITDA

$$\text{EV} = \text{počet akcií} \times \text{cena} = 537\,989\,759 \times 554,50 = 298\,315\,321\,365,50,- \text{ Kč}$$

$$\text{EV/EBITDA} = 298\,315\,321\,365,5 / 85\,509\,000\,000 = \mathbf{3,48}$$

Ukazatel EV/EBITDA považuje za akcii vhodnou k nákupu tu, která je pod hranicí 10, což akcie ČEZ s hodnotou 3,48 splňuje a výsledek tak podporuje nákup.

c) P/BV

Tržní cena akcie k 31. 12. 2012 = 680,20,- Kč

Účetní hodnota 2012 = Celková aktiva - Celkové závazky = 538 873 - 316 946 = 221 927 000 000,- Kč.

BV (účetní hodnota na 1 akcii) = 221 927 000 000 / 537 989 759 = 412,51,- Kč

$$P/BV = \text{tržní cena} / \text{účetní hodnota na 1 akcii} = 680,20 / 412,51 = \mathbf{1,34}$$

Dle ukazatele jsou vhodné akcie k nákupu pokud se pohybují v intervalu 1 – 2,5. Akcie ČEZ se v daném intervalu nachází a proto se jedná o další důvod k nákupu.

6.4.2 Erste Group Bank AG

Jeden z největších evropských poskytovatelů finančních služeb a vedoucí retailová banka ve střední Evropě. Počtem klientů je na prvním místě v oblasti poskytování finančních služeb a na druhém místě v objemu aktiv. Počet klientů Erste Group se od roku 1997 zvýšil z 600 tis. na více než 16 mil. Silné zázemí má především v Rakousku. V České republice vlastní Českou spořitelnu.

Silné stránky:

- velká finanční skupina rozšířená do mnoha zemí Evropy,
- vykazuje stálý zisk,
- stabilně vyplácí dividendu,
- vysoké příjmy z tuzemské České spořitelny.

Slabé stránky:

- odvětví je nestabilní a volatilní,
- kurz závislý na vývoji situace v USA,
- vyšší riziko podnikání na trzích východní Evropy.

Struktura akcionářů

Společnost má diverzifikovanou akcionářskou strukturu (tabulka 19), k níž patří respektované mezinárodní finanční instituce.

Tab. 19. Skupina akcionářů Erste Bank (Erste Bank, 2014)

Institucionální investoři	54,4 %
ERSTE Stiftung	24,2 %
CaixaBank	9,7 %
Soukromí investoři	5,2 %
Rakouské spořitelny	4,4 %
Zaměstnanci Erste Bank	2,1 %

Vybrané finanční ukazatele

Tržní cena 1 akcie k 20. 2. 2014 = 784,40,- Kč

Počet akcií v emisi = 429 800 000 Ks

a) P/E

Zisk na akcii za rok 2013

$E_{13} = EAT_{12} / \text{počet akcií} = 432\,609\,120\,000 / 429\,800\,000 = 1006,54,- \text{ Kč}$

$P/E_{13} = 784,40 / 1006,54 = \mathbf{0,78}$

Hodnota ukazatele udává dobu, za kterou se vrátí investice do akcie. Hodnotu 0,78 lze považovat za více než příznivou.

b) EV/EBITDA

$EV = \text{počet akcií} \times \text{cena} = 429\,800\,000 \times 784,40 = 337\,135\,120\,000,- \text{ Kč}$

$EV/EBITDA = 337\,135\,120\,000 / 131\,607\,900\,000 = \mathbf{2,56}$

Ukazatel EV/EBITDA považuje za akcii vhodnou k nákupu tu, která je pod hranicí 10, což akcie ČEZ s hodnotou 2,56 splňuje a výsledek tak podporuje nákup.

c) P/BV

Tržní cena k 31. 12. 2012 = 607,- Kč

Účetní hodnota 2012 = Celková aktiva - Celkové závazky = 993 583 080 000,- Kč

BV (účetní hodnota na 1 akcii) = $993\,583\,080\,000 / 429\,800\,000 = 2311,74,- \text{ Kč}$

$P/BV = \text{tržní cena} / \text{účetní hodnota na 1 akcii} = 607 / 2311,74 = \mathbf{0,26}$

Dle ukazatele jsou vhodné akcie k nákupu pokud se pohybují v intervalu 1 – 2,5. Akcie Erste Bank se v tomto intervalu nenachází, ovšem není to důvodem k ráznému odmítnutí nákupu této akcie.

6.4.3 Fortuna Entertainment Group

Zakládající společnost Fortuna sázková kancelář, a.s. vznikla v roce 1990 v Praze. O rok později byla na Slovensku založena sesterská společnost Terno. V roce 2005 se novým vlastníkem obou společností stala slovenská investiční skupina Penta Investments. Ta se zaměřila na sjednocení značky a ještě ve stejném roce přidala do skupiny polskou

sázkovou kancelář Profesional. Vznikla tak akciová společnost Fortuna Entertainment Group, která sídlí v Nizozemí a je jedním z předních poskytovatelů kurzových sportovních sázek ve střední a východní Evropě. Hlavním trhem je Česká republika, odkud plynulo v roce 2011 51 % čistých celkových příjmů.

Dividendy

Oficiální dividendová politika společnosti je vyplácet 70 – 100 % konsolidovaného zisku ve formě dividend (tabulka 20), akciový titul tak nabízí velmi zajímavý výnos. Dá se očekávat, že podobně by tomu mělo být i v příštích letech.

Tab. 20. Vyplácené dividendy Fortuna (Fortuna, 2014)

Obchodní rok	Dividenda na akcii (hrubá)
2013	0.67 EUR
2012	0.23 EUR
2011	0.30 EUR

Vybrané finanční ukazatele

Tržní cena 1 akcie k 20. 2. 2014 = 130,50,- Kč

Počet akcií v emisi = 52 000 000 Ks

a) P/E

Zisk na akcii za rok 2013

$$E_{13} = EAT_{12} / \text{počet akcií} = 465\,400\,000 / 52\,000\,000 = 8,95,- \text{ Kč}$$

$$P/E_{13} = 130,50 / 8,95 = \mathbf{14,58}$$

Hodnota ukazatele udává dobu, za kterou se vrátí investice do akcie. Hodnotu 14,58 je vyšší než obvyklá doporučená pro nákup akciového titulu.

b) EV/EBITDA

$$EV = \text{počet akcií} \times \text{cena} = 52\,000\,000 \times 130,5 = 6\,786\,000\,000,- \text{ Kč}$$

$$EV/EBITDA = 6\,786\,000\,000 / 941\,192\,787 = \mathbf{7,21}$$

Ukazatel EV/EBITDA považuje za akcii vhodnou k nákupu tu, která je pod hranicí 10, což akcie Fortuna s hodnotou 7,21 splňuje a výsledek tak podporuje nákup.

c) P/BV

Tržní cena k 31. 12. 2012 = 86,20,- Kč

Účetní hodnota 2012 = Celková aktiva - Celkové závazky = 2 037 360 000,- Kč

BV (účetní hodnota na 1 akcii) = 2 037 360 000 / 52 000 000 = 39,18,- Kč

P/BV = tržní cena / účetní hodnota na 1 akcii = 86,20 / 39,18 = 2,2

Dle ukazatele jsou vhodné akcie k nákupu pokud se pohybují v intervalu 1 – 2,5. Akcie Fortuna se nachází v intervalu, což svědčí pro nákup.

Akcie Fortuna lze doporučit k investici v krátkodobém časovém horizontu. Z výsledků provedené analýzy se akcie zdá být v současné době nadhodnocena, snad kvůli deklarované dividendové politice. Dále se zde ze strany státu projevuje negativní legislativa, která zvyhodňuje zahraniční konkurenci. Nevýhodou je i nižší transparentnost společnosti.

Jako výhody lze označit to, že společnost nadále zvyšuje objem přijatých sázek a investuje do nových produktů v ČR.

6.5 Investice do zlata

Drahé kovy jsou jedinými skutečnými platidly, které v historii nikdy nezklamaly. V období jakékoliv krize se lidé vždycky uchýlovali právě k drahým kovům. Poskytují totiž nejlepší ochranu před zkorumpovanými vládami a nefungujícími bankovními a politickými systémy. Výhodou tohoto typu investice je, že se jedná o aktiva stojící mimo finanční systém, aktiva jenž jsou nezávislá na náladě finančního trhu a inflaci. Produkce zlata se každoročně snižuje a stává se finančně náročnější.

Zvláštní typ investice, který nepřináší žádnou dividendu nebo úrok. Základní vlastností zlata, která je zároveň jeho výhodou je, že neztrácí svůj lesk a nepodléhá korozi. Mezi vývojem ceny zlata a akcií je vztah záporné korelace. Pokud je přepočten Dow-Jones v dolarech do ceny zlata v tom roce, tak ačkoliv Dow-Jones v dolarovém vyjádření rostl, vyjádřený ve zlatě klesal. I přesto, že se cena zlata vyvíjí protichůdně k ceně akcií, je považována tato investice především za pojistku, protože nabízí ochranu jak před inflací, tak před oslabováním dolaru.

Cena zlata (obrázek 12) za posledních deset let výrazně vzrostla. Hlavním důvodem pro takový růst je především oslabování papírových měn v čele s americkým dolarem.

Z obrázku se dá vyvodit, jak cena zlata kopírovala vývoj měnové báze. Tak, jak se ředila peněžní nabídka, a dolar oslaboval, cena zlata stoupala.

Obr. 12. Vývoj ceny zlata za posledních 10 let (Česká mincovna, 2014)

Analýza investičních možností, ať už do nástrojů které jsou zlatem podloženy, nebo do fyzické podoby zlata je uvedena v tabulce 21. Pro přehlednost jsou u každého z nástrojů uvedeny výhody a nevýhody, dále rizikovost, likvidita, finanční náročnost, informovanost a vládní risk.

Tab. 21. Analýza investičních možností do zlata (vlastní zpracování)

PAPÍROVÉ ZLATO	Mezi	FYZICKÉ ZLATO	Pro	Proti	Rizikovost	Likvidita	Finanční náročnost	Informovanost	Vládní risk
Komoditní futures a opce			° Jednoduchý nákup a prodej ° Možnost dostat fyzické zlato	° Nebezpečí změny pravidel obchodování	2	5	3	2	5
Akcie těžářských společností			° Mohou růst rychleji než Au/AG ° Jednoduchý nákup a prodej	° Žádné zlato ve fyzickém držení ° Rizika spojená s ostatními typy akcií ° Stoupající náklady na těžbu	3	5	3	4	2
ETF			° Jednoduchý nákup a prodej ° Osvědčení o vlastnictví zlata	° Žádné zlato ve fyzickém držení ° Nebezpečí zásahu vlády	2	5	3	4	5
	Gold Money		° Jednoduchý nákup a prodej ° Skutečně vlastnictví Au ° Možnost plateb ve zlatě	° Soukromé zlato uloženo u třetí ° Vyžaduje víru v management	2	5	1	2	1
		Zlaté slitky a mince	° Jednoduchý nákup a prodej ° Fyzické vlastnění AU	° Skladování	1	4	1	2	3
		Sběratelské mince	° Mohou růst rychleji než Au/AG ° Fyzické vlastnění ° Historicky větší zhodnocení než akcie	° Nesnadnost rychlého prodeje ° Skladování	1	2	3	5	1
		Šperky	° Módní doplněk a estetická stránka ° Fyzické vlastnění AU	° Kvalita a obsah zlata ve šperku ° Nesnadnost rychlého prodeje	1	2	2	2	1

6.5.1 Investice do zlatem podložený produktů

Pokud investor nechce držet zlato ve fyzické podobě, ať již z důvodu náročnosti skladování, nebo z jiných důvodů, lze investovat do cenných papírů spojených se zlatem. Tyto investice spojuje fakt, že opravňují k vlastnictví nějaké porce zlata, které nemá investor výhradně pod kontrolou. Nikdy si nemůže být jist, zda podkladové aktivum skutečně existuje a navíc v požadovaném množství.

Komoditní futures a opce – podstatou je smlouva o předání určité komodity k dohodnutému termínu v budoucnu a za dohodnutou cenu. Obchoduje se s nimi jako s cennými papíry na komoditních trzích. Jistým způsobem se jedná o dlužní úpis. Vysoká rizikovost

díky vysokému spekulativnímu faktoru a potenciální možnosti změny pravidel pro obchodování na komoditní burze ze strany státu.

ETF (Exchange Traded Fund) – jedná se o podílové fondy, které jsou indexované, burzovně obchodované fondy. Obchodují se jako cenné papíry, ale sledují vývoj určitého indexu namísto společnosti.

Gold Stocks – jedná se o akcie zpracovatelských či těžařských společností v oblasti zlata a stříbra. Právě do akcií zlatých dolů dnes investují mnozí světoví investoři – v čele s miliardářem Robertem Kiyosakim. Jsou obchodovány v podobě indexů, které se skládají z košů akcií.

Pool accounts – společné účty a certifikáty na nepřidělené skladované zlato a stříbro. Investor vlastní certifikát o nákupu, ale ne fyzický kus zlata. Spojeno s rizikem, zda účty opravdu ukládají všechny drahé kovy, za které investoři zaplatili.

Gold Money – způsob vlastnění fyzického drahého kovu, který lze použít i jako peníze. Používají se digitální trezory, ve který klient skladuje své drahé kovy, z nichž může být placeno v online obchodování tak, jako kdyby se použila běžná banka. Obliba tohoto instrumentu rapidně roste.

6.5.2 Investice do fyzického zlata

Jedním z nejdůležitějších aspektů pro držbu drahých kovů je, že jde o aktiva stojící mimo finanční systém.

Numismatika – jednoduchá investice v podobě nákupu mincí. Cena investičních mincí spočívá v obsahu drahého kovu a přírůžce prodejce (obvykle 1 – 5 %). Hodnota těchto mincí je určována světovou cenou drahého kovu v daný okamžik.

Zlaté svitky – lze zakoupit svitky různých hmotností, od jednogramového slitku zlata a dvacetigramového slitku stříbra. Garance kvality je prováděna ražbou dokladů autenticity na svrchní straně slitku.

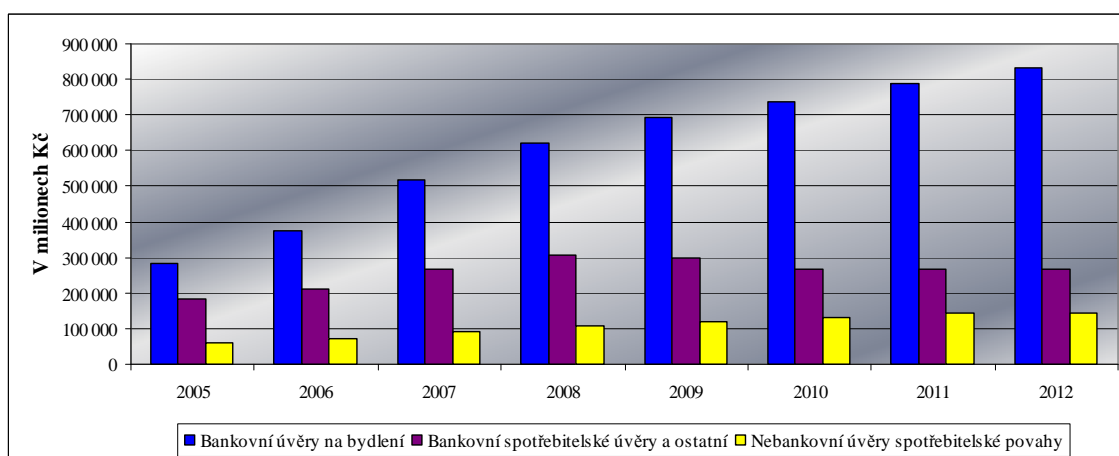
6.6 Úvěry na bydlení

Zadluženost českých domácností činila k 31. 12. 2013 1,21 bilionu Kč, což při počtu asi 4,3 mil. Domácností dává průměrný dluh 281 396 Kč na jednu domácnost. Meziročně se výše zadlužení zvýšila o 39 miliard. (ČNB, 2013)

ČNB sleduje zadlužení domácností v členění na tři ukazatele:

1. Bankovní úvěry na bydlení,
2. Bankovní úvěry spotřební a ostatní,
3. Nebankovní úvěry spotřební povahy.

Z grafu (obrázek 13) je patrné, že nejvyšší podíl tvoří bankovní úvěry na bydlení, a to 72 % z aktuální výše dluhu. Úvěry na bydlení také vykazují nejvyšší růst. Vzhledem k tomu, že tyto úvěry na bydlení bývají uzavírány na několik desítek let a jejich výše bývá vzhledem k platu značná, mohou zde vznikat potíže při splácení. Problém se splácením úvěrů na bydlení odstartoval ve Spojených státech v roce 2008 hypoteční krizí, díky tzv. sub prime hypotékám, a která se díky globalizaci rozšířila do celého světa, Českou republiku nevyjímaje. Spotřební bankovní úvěry tvoří 24 % z celkového zadlužení, rostou pomaleji oproti úvěrům na bydlení. Oproti roku 2009 byl v následujících letech zaznamenán mírný pokles. Obdobně jsou na tom i nebankovní úvěry, u nichž byl pokles způsoben především nevýhodnými podmínkami, které poskytovali nebankovní subjekty, díky těmto nevýhodným podmínkám se spotřebitelé snadno dostávali do dluhových pastí.

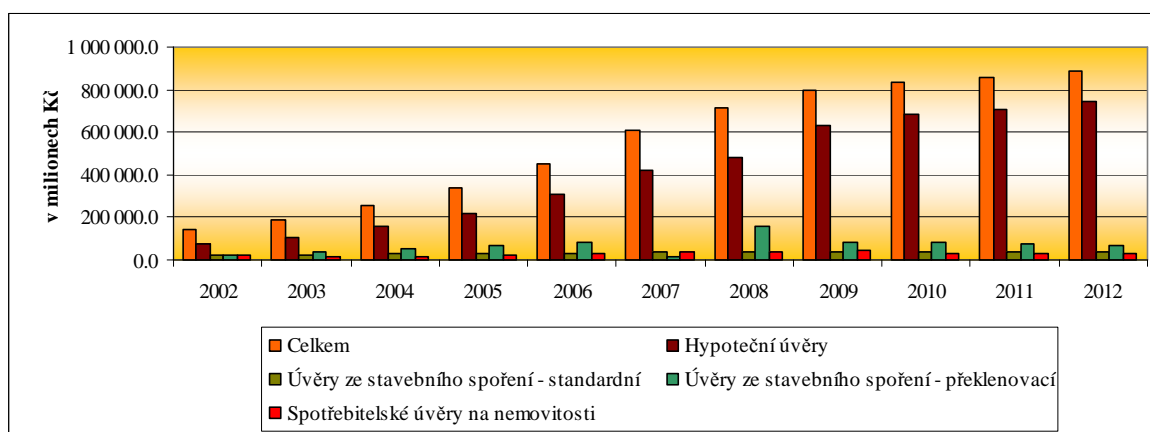

Obr. 13. Struktura bankovních a nebankovních úvěrů v milionech Kč (ČNB, 2013)

Úvěry na bydlení tvoří největší podíl z celkového zadlužení domácností. Druhové členění zahrnuje hypoteční úvěry na bytové účely, úvěry ze stavebního spoření a od roku 2002 také spotřebitelské úvěry na nemovitosti. Z obrázku 23 je patrné, že největší podíl z celkových úvěrů na bydlení zaujímají hypoteční úvěry, a sice 85 %. Dalších 12 % tvoří úvěry ze stavebního spoření, jenž jsou v posledních letech na ústupu.

Na konci roku 2013 dosáhly úvěry na bydlení 845 mld. Kč, meziměsíčně rostly objemy úvěrů o 0,7 %. Rok 2013 byl pro banky v oblasti hypoték značně úspěšný, jak vyplývá z vyjádření Ministerstva financí. Jen za první pololetí hypoteční trh narostl o 19,8 %. Banky tak poskytly více než 44 tisíc nových hypotečních úvěrů v celkové výši 71,79 mld. Kč. První pololetí roku tak bylo ve znamení vysokého zájmu klientů o financování bydlení, což znamená že i v období stagnace ekonomiky vnímají lidé pořízení vlastního bydlení jako jednu ze základních potřeb a dobrou investici. Důvodem tohoto zájmu byly mimo jiné nízké úrokové sazby, vlna refinancování starých smluv a také boj proti poplatkům za vedení hypotečního účtu. Úrokové sazby se u hypoték pohybovali rekordně nízko. U tříleté fixace se pohybují kolem 3 %, u pětileté dokonce ještě niž.

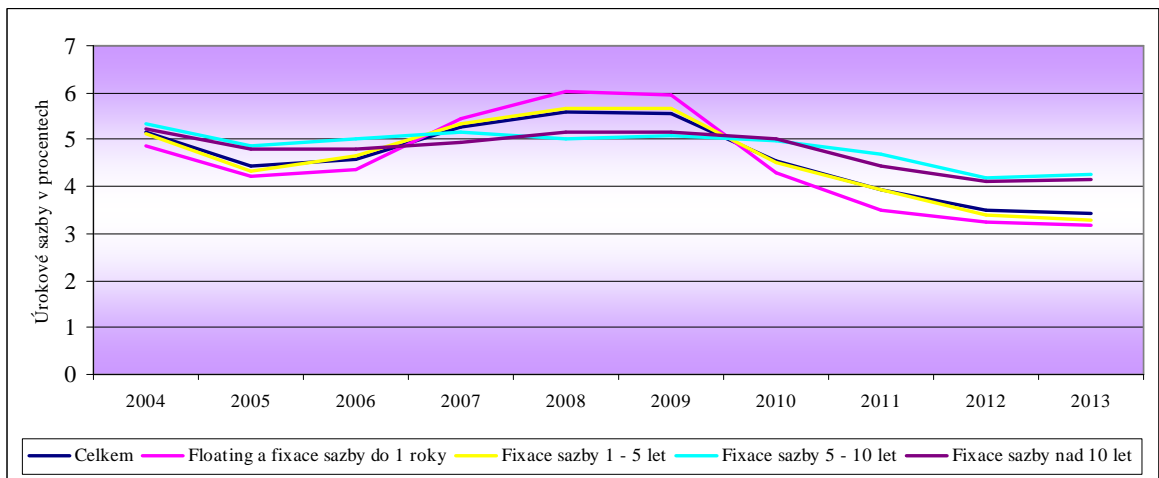
Celkově byly poskytnuty úvěry za 155 mld. Kč, oproti roku 2012 došlo k nárůstu o 28 %.

Obr. 14. Objem poskytnutých úvěrů na bydlení v letech 2002 – 2012 (ČNB, 2013)

Průměrné hypoteční sazby se na konci roku 2013 pohybovaly těsně nad třemi procenty, průměrně 3,09 %. Ke konci roku se lidé do uzavírání nových smluv příliš nehrnou, přestože jsou ceny nemovitostí stále přijatelné a intervence ČNB v oblasti oslabení koruny je zatím nijak neovlivnily. Bankovní rada ČNB rozhodla nadále používat devizový kurz jako další nástroj uvolňování měnových podmínek a potvrdila závazek ČNB intervenovat

na devizovém trhu na oslabení kurzu koruny, tak aby udržovala kurz koruny vůči euru na hladině 27 Kč.

Obr. 15. Vývoj úrokových sazeb na hypotečním trhu od roku 2004 (ČNB, 2013)

7 PŘÍPADOVÁ STUDIE

Dosavadní teoretické a analytické poznatky budou nyní aplikovány na modelový příklad finančního plánování rodinných financí. Cílem případové studie tedy bude najít takové řešení finančního portfolia rodiny, které umožní realizaci všech požadovaných cílů tak, aby navržený plán respektoval stanovené priority a mohl stabilně fungovat i v dlouhodobém horizontu. Reálný finanční plán srovná pomocí modelací dostupné produkty řešící danou oblast a vždy stanoví nejlepší možnou variantu.

7.1 Analýza finanční situace

Jana a Petr Kovářovi jsou manželé, vychovávají dvě děti – 14tiletého Adama a 4letou Kláru. Rodina žije ve Zlíně v panelovém bytě 3 + 1, který zdědili po Janiných prarodičích.

Petrovi je 36 let, pracuje jako manager logistiky, do domácího rozpočtu přispívá průměrnou částkou 42 000,- Kč čistého. Janě je 34 let, pracuje jako hlavní účetní, její měsíční příjem činí 24 000,- Kč čistého.

7.1.1 Analýza příjmů a výdajů

Pro analýzu příjmů a výdajů rodiny bude použita tabulka uvedená v předcházející teoretické části. Jednotlivé údaje jsou brány jako průměrné měsíční. V úvahu je brána i sezónnost, např. Vánoce nebo letní dovolená.

Analýza příjmů

Z uvedeného přehledu (tabulka 22) je zřejmé, že převážnou část tvoří příjem pana Kováře. Spolu s příjmem paní Jany mají měsíčně dispozici 66 000,- Kč čistých příjmů, což je na Zlínský kraj poměrně nadstandardní příjem.

Tab. 22. Příjmy (vlastní zpracování)

Příjmy	Měsíčně (Kč)	Ročně (Kč)
Příjem jednotlivce	42 000 Kč	504 000 Kč
Příjem partnera	24 000 Kč	288 000 Kč
Přídavky na dítě, alimony	0 Kč	0 Kč
Sociální a jiné dávky	0 Kč	0 Kč
Důchod	0 Kč	0 Kč
Příjem z investic	0 Kč	0 Kč
Příjem z pronájmů	0 Kč	0 Kč
Jiné příjmy	0 Kč	0 Kč
Příjmy celkem	66 000 Kč	792 000 Kč

Analýza výdajů

Následující tabulka 23 zobrazuje podrobné členění jednotlivých položek měsíčních výdajů. Je zřejmé, že nejvyšší částka je měsíčně vynaložena na nákupy pro domácnost, tedy na jídlo, nápoje, toaletní potřeby a ošacení. Druhou nejvyšší položkou výdajů je splátka úvěru na osobní automobil pana Kováře ve výši 4 653,- Kč.

Tab. 23. Výdaje – běžné (vlastní zpracování)

Běžné výdaje	Měsíčně (Kč)	Ročně (Kč)
Nájemné, splátky hypotéky	0 Kč	0 Kč
Energie	3 500 Kč	42 000 Kč
Poplatky za odpad	0 Kč	2 000 Kč
Benzin	3 500 Kč	42 000 Kč
Pojištění auta	-	6 000 Kč
Pojištění domácnosti	-	2 600 Kč
Nákupy pro domácnost	8 400 Kč	100 800 Kč
Toaletní potřeby, léky	3 300 Kč	39 600 Kč
Oblečení, boty	2 100 Kč	25 200 Kč
Telefonování	1 600 Kč	19 200 Kč
Noviny, časopisy, předplatné	0 Kč	600 Kč
Služby (kadeřnictví, obědy, prádelna)	1 700 Kč	20 400 Kč
Výdaje na děti (kroužky)	500 Kč	6 000 Kč
Účty kreditních karet	0 Kč	1 188 Kč
Splátka úvěru za automobil	4 653 Kč	55 836 Kč
Kabelová televize	350 Kč	4 200 Kč
Zábava a kultura	800 Kč	9 600 Kč
Jídlo v restauraci	1 200 Kč	14 400 Kč
Pivo, alkohol, cigarety	300 Kč	3 600 Kč
Dovolená a cestování	3 200 Kč	38 400 Kč
Internetové připojení	300 Kč	3 600 Kč
Domácí zvíře	0 Kč	0 Kč
Členské příspěvky (sport, zájmy)	0 Kč	0 Kč
Ostatní výdaje (dárky, večírky)	500 Kč	6 000 Kč
Běžné výdaje celkem	35 903 Kč	444 324 Kč

Další část pravidelných měsíčních výdajů je tvořena výdaji na spoření a investování (tabulka 24). V případě Kolářových především na pokrytí stávajících spořicích a pojišťovacích produktů. Obě děti mají založen spořicí účet, kam rodiče každý měsíc posílají částku 1 000,- Kč. Dále mají manželé Kovářovi sjednán spořicí účet u ING, kam každý měsíc zasílají 5 000,- Kč. Peněžní prostředky uložené na tomto účtu jsou určeny pro úhradu nákladů spojených s výstavbou rodinného domu. Jana i Petr dále platí pojistné za životní pojištění, jenž je sjednáno u České pojišťovny.

Tab. 24. Výdaje na spoření a investování (vlastní zpracování)

Výdaje na spoření a investování	Měsíčně (Kč)	Ročně (Kč)
Spoření dětem	2 000 Kč	24 000 Kč
Životní pojištění	1 800 Kč	21 600 Kč
Spořicí účet	5 000 Kč	60 000 Kč
Další	0 Kč	0 Kč
Celkem na spoření a investování	8 800 Kč	105 600 Kč

Celkové měsíční výdaje jsou tvořeny sečtením obou uvedených oblastí běžných výdajů a výdajů na spoření a investování: 35 903,- Kč + 8 800,- Kč = 44 703,- Kč.

Zhodnocení stávající finanční situace

Výsledky analýz příjmů a výdajů jsou uvedeny v tabulce 25. Kovářovi mají měsíčně přebytek rodinného rozpočtu ve výši 21 297,- Kč. Tyto přebytky jsou volně ponechávány na běžných účtech.

Tab. 25. Rodinný rozpočet (vlastní zpracování)

Shrnutí výsledků	Měsíčně (Kč)	Ročně (Kč)
Příjmy celkem	66 000 Kč	792 000 Kč
Výdaje celkem	44 703 Kč	549 924 Kč
*běžné výdaje	35 903 Kč	444 324 Kč
*výdaje na spoření a investování	8 800 Kč	105 600 Kč
Uspořené prostředky / Výše dluhu	21 297 Kč	242 076 Kč

7.1.2 Analýza majetku

Analýzu majetku rodiny Kovářových zachycuje tabulka 26.

Tab. 26. Analýza majetku (vlastní zpracování)

Majetek	Hodnota (Kč)
Nemovitost - byt	1 950 000 Kč
Movitost - automobil (Petr)	235 000 Kč
Movitost - automobil (Jana)	50 000 Kč
Finanční majetek - běžný účet	64 000 Kč
Finanční majetek - spořicí účet	520 000 Kč
Ostatní pohledávky	0 Kč
Celkem hodnota majetku	2 819 000 Kč

Nemovitost

Kovářovi vlastní byt 3 + 1 v panelové zástavbě ve Zlíně. Aktuální tržní cena se podle odhadu znalce pohybuje na částce 1 950 000,- Kč. Jedná se o byt v osobním vlastnictví, který zdědila paní Kovářová po svých prarodičích.

Movitosti

Pan Petr vlastní automobil značky Hyundai Santa Fe od roku 2009 v pořizovací ceně 470 000,- Kč (koupeno v autobazaru). Automobil byl pořízen na úvěr, 50 % akontaci složil pan Kovář při nákupu v roce 2010 a dále splácí úvěr v podobě 60ti měsíčních splátek ve výši 4 653,- Kč, efektivní úroková míra 8 %. Poslední splátka úvěru bude v říjnu 2015. Aktuální tržní cena by v případě prodeje činila 235 000,- Kč. Paní Jana používá automobil značky Peugeot 206 z roku 2005 v hodnotě 50 000,- Kč.

Finanční majetek

Co se týče finančního majetku, na běžném účtu pana Petra je finanční rezerva ve výši 64 000,- Kč, která je tvořena akumulováním přebytků rodinného rozpočtu. V případě potřeby používá rodina tyto prostředky na úhradu sezónních výdajů, jako jsou: dovolená, dárky, elektronika apod.

Dále pan Kovář každý měsíc posílá na spořicí účet částku 5 000,- Kč, v současné době již má naspořeno 520 000,- Kč (podrobněji níže).

7.1.3 Analýza stávajících finančních produktů

Kovářovi ve svém portfoliu využívají běžné produkty finančního trhu určené pro správu osobních financí. Nemají příliš mnoho zkušeností s finančním trhem, avšak do budoucna se nevyhýbají novým alternativám finančních nástrojů, se kterými se dosud nesešli.

Co se týče přístupu k riziku, jedná se o konzervativní investory, kteří očekávají zhodnocení nad míru inflace v krátkodobém časovém horizontu. V dlouhodobém horizontu jsou ochotni akceptovat i rizikovější investice, ovšem při zachování určité bezpečnosti.

Běžné účty

Běžný účet paní Kovářové je veden u Komerční banky. Z účtu jsou hrazeny především nákupy pro domácnost, např. potraviny, drogerie, oblečení, kroužky dětí a podobné výdaje.

Účet pana Kováře je veden u České spořitelny a pomocí trvalých příkazů jsou hrazeny pravidelné měsíční platby jako inkaso, telefony, spoření, internetové připojení, kabelová televize apod.

Poplatky za vedení běžných účtů jsou ve výši 250,- Kč – 280,- Kč měsíčně. Z bankomatu vybírají jednou až dvakrát do měsíce, protože veškeré výdaje jsou hrazeny přímo platební kartou. Oba dva aktivně využívají internetové bankovníctví pro zadávání trvalých či jednorázových platebních příkazů. Služby na pobočce nevyužívají.

Tab. 27. Bankovní účty (vlastní zpracování)

Bankovní účet	Jana	Petr
Název banky	Komerční banka, a.s.	Česká spořitelna, a.s.
Produktový balíček	MůjÚčet	Osobní účet
Aktuální zůstatek	15 000 Kč	80 000 Kč
Měsíční poplatky	250 Kč	280 Kč
Měsíčně připsáno	24 000 Kč	42 000 Kč
Měsíčně odepsáno	18 400 Kč	24 650 Kč
Karty k účtu	Embosová karta Visa	Embosovaná karta Visa
Pojištění (ročně)	348 Kč	240 Kč
Zhodnocení	0.01%	0.10%
Povolený debet	60 000 Kč	70 000 Kč
Roční úrok - debet	19.00%	14.09%

Spořicí účet

Spořicí účet pana Kováře je veden u ING Bank. Vzhledem k pozici a platu pana Kováře odkládá měsíčně na tento účet částku ve výši 5 000,- Kč. Za celou dobu spoření cca 9 let, se mu povedlo odložit částku ve výši 520 000,- Kč. Mezi výhody uvedeného spořicího účtu patří to, že peníze jsou kdykoliv k dispozici bez výpovědní lhůty a nejsou zde účtovány žádné poplatky za správu. Aktuální úroková sazba je 1,00 % p.a.

Spoření pro děti – dětské konto

Kovářovi spoří svým dětem prostřednictvím dětského konta Beruška Komerční banky. Tento produkt byl paní Kovářové nabídnut v době zahájení kampaně Beruška v roce 2003. Produkt je určen dětem ve věku 0 – 15 let, tedy je možné jej založit zákonným zástupcem od narození dítěte. Výhodou je vedení účtu zdarma. Poplatek je účtován pouze v případě zrušení konta a to ve výši 200,- Kč. Úročení je pásmové a aktuálně se pohybuje: u vkladů do 5 000,- Kč 1,50 %; vklady od 5 000,- Kč do 30 000,- Kč 2,50 %; a vklady nad 30 000,- Kč 0,75 %.

Adam má konto založeno od roku 2003, tedy asi od svých tří let. Rodiče v té době spořily každý měsíc částku 500,- Kč. Od roku 2010 částku navýšili na 1 000,- Kč měsíčně. Dohromady má Adam naspořeno cca 96 000,- Kč. Vzhledem k tomu, že se blíží k hranici 15 let, je třeba zvážit vhodnou alternativu tohoto produktu.

Kláře spoří rodiče od narození, tedy od roku 2010, měsíční částku ve výši 1 000,- Kč. V současné době již má naspořeno 49 000,- Kč.

Tab. 28. Spořicí účty dětí (vlastní zpracování)

Dětské konto Beruška	Adam	Klára
Rok založení	2003	2010
Naspořeno	96 000 Kč	49 000 Kč
Měsíční úložka	1 000 Kč	1 000 Kč
Vedení účtu	zdarma	zdarma
Pásmové úročení - nad 30 000,- Kč	0.75%	0.75%

Životní pojištění

Manželé Kovářovi mají sjednáno životní pojištění u České pojišťovny, přehled pojistného plnění zobrazuje tabulka 29.

Tab. 29. Životní pojištění (vlastní zpracování)

	Jana	Petr
Pojistná doba	2000 - 2016	2006 - 2018
Měsíční pojistné	700 Kč	1 100 Kč
Pojistná částka pro případ:		
smrti	50 000 Kč	150 000 Kč
smrti úrazem	100 000 Kč	300 000 Kč
trvalých následků	150 000 Kč	300 000 Kč
denní plnění v případě pracovní neschopnosti	100 Kč	100 Kč

Povinné ručení

Pan Petr vlastní osobní automobil značky Hyundai Santa Fe o hmotnosti 1 897 kg, se zdvihovým obsahem válců 1 991 ccm, výkon motoru je 83 Kw. Pojistná smlouva uzavřena u České pojišťovny, ročně platí 4 600,- Kč.

Paní Jana používá osobní automobil značky Peugeot o hmotnosti 1 027 kg, se zdvihovým obsahem válců 1 360 ccm, výkon motoru je 55 Kw. Pojistná smlouva uzavřena u Generali, ročně platí 2 400,- Kč.

Pojištění domácnosti

Kovářovi mají byt i domácnost pojištěnou u České pojišťovny, roční pojistné činí 2 600,- Kč.

7.2 Definice cílů

Aby bylo možné nastavit vhodné produkty ke splnění cílů a přání, je nutné nejprve tyto cíle specifikovat a určit jejich prioritu. Stanovení cílů, jejich finanční ohodnocení a přiřazení priority je ryze individuální, a proto záleží na každém investorovi, jak bude jeho finanční plán vypadat. Uvedené cíle jsou seřazeny dle priority manželů Kovářových.

1. Stavba rodinného domu

Jak již bylo výše uvedeno, Kovářovi v současné době žijí v bytě 3 + 1, který zdělili po prarodičích paní Jany. Již dlouhou dobu ovšem sní o vlastním rodinném domku, který by více odpovídal jejich potřebám a nárokům.

V současné době již je vypracovaná projektová dokumentace a vyřízeno stavební povolení. Celkové náklady na výstavbu se budou podle odhadu stavebního technika pohybovat ve výši 3 790 000,- Kč. Stavební parcela, v ceně 560 000,- Kč, se nachází v lokalitě Zlínského kraje, tak aby byla zachována současná dostupnost, jak pracovních míst manželů, tak školy a školky pro děti. Financování výstavby je plánováno prostřednictvím hypotečního úvěru a prostředků uložených na spořicímu účtu.

2. Zajištění rodiny v případě nenadálé události

Vzhledem k výše uvedené skutečnosti, kdy se rodina zaváže ke splátkám hypotečního úvěru na dobu několika let, je vhodné myslet i na zabezpečení rodiny v případě nenadálé události.

3. Financování vzdělání dětí

Předpokládá se, že syn Adam za pět let začne studovat vysokou školu. Rodiče by chtěli synovy zajistit kvalitní vzdělání včetně stáže v zahraničí.

4. Zajištění se pro penzijní věk

Manželé Kovářovi v současné době zajištění na stáří neřeší, avšak uvědomují si, že v tomto ohledu není vhodné spoléhat se na stát, a proto chtějí začít pravidelně investovat, tak aby si v penzi zachovali stávající životní úroveň.

5. Vytvoření finanční rezervy ve výši 3 čistých měsíčních platů

Na krytí neočekávaných výdajů se investor rozhodl vytvořit rezervu ve výši 3 čistých měsíčních platů a tuto rezervu postupem času rozšiřovat.

7.3 Tvorba finančního plánu – navrhovaná řešení

Nyní budou pro výše uvedené cíle navrhnuty vhodné finanční nástroje s ohledem na časový horizont, požadovanou likviditu a přístup Kovářových k riziku.

7.3.1 Hypoteční úvěr

Vzhledem k odhadovaným nákladům spojených s výstavbou rodinného domu, budou Kovářovi řešit nedostatek finančních prostředků formou hypotečního úvěru.

Jak již bylo výše uvedeno Kovářovi mají vybranou stavební parcelu v hodnotě 560 000,- Kč. Nákup pozemku se rozhodli financovat z vlastních zdrojů, tedy zrušením spořicího účtu pana Kováře, a zbytek doplatit z přebytků na bankovních účtech.

Kupní cena parcely: 560 000,- Kč

Financování stavební parcely z vlastních zdrojů:

Aktuálně na spořicímu účtu 520 000,- Kč

Doplatek z běžného účtu 40 000,- Kč

Základní podmínkou poskytnutí hypotečního úvěru je jeho zajištění zástavním právem k nemovitosti. Zastavovaná nemovitost může být přímo objektem úvěru nebo i jiná. Do zástavy lze dát i rozestavěnou nemovitost, která je jako rozestavěná zapsána v katastru nemovitostí, a na níž je čerpán úvěr. Stavbu lze do katastru zapsat pokud má postaveno alespoň jedno nadzemní podlaží. V případě ručení v podobě rozestavěné nemovitosti banka

uvolňuje peněžní prostředky postupně, podle toho, jak roste cena nemovitosti v důsledku její výstavby. Dalším nástrojem zajištění, které banka vyžaduje je vinkulace pojištění zastavované nemovitosti ve prospěch banky. Někdy také může požadovat uzavření životního nebo úvěrového pojištění žadatele a vinkulaci tohoto pojištění.

Náklady na výstavbu rodinného domu: 3 790 000,-

Financování prostřednictvím hypotečního úvěru:

Hodnota bytu v osobním vlastnictví: 1 950 000,-

Hodnota stavební parcely: 560 000,-

Hodnota nemovitosti po dokončení: 3 800 000,-

Zástavní právo celkem: 6 310 000,-

Kovářovi budou tedy čerpat hypoteční úvěr postupně. V první etapě čerpání budou bankou poskytnuty prostředky na dokončení prvního nadzemního podlaží, tak aby bylo možno provést zápis rozestavěné stavby do katastru nemovitostí. V této etapě budou čerpané prostředky zaručeny bytem v osobním vlastnictví a pozemkem. Po zápisu do katastru, tedy v další etapě, budou prostředky čerpány postupně se zvyšující se hodnotou nemovitosti, až po dokončení.

Následující tabulka 30 nabízí srovnání hypotečních úvěrů pro fyzické osoby vybraných bank. Jako první ke srovnání se samozřejmě nabízí banky, kde již mají manželé Kovářovi založeny běžné účty, tedy Česká spořitelna a Komerční banka. Jako další byly pro srovnání vybrány Hypoteční banka, jenž je v současné době „jedničkou“ na hypotečním trhu. Na druhém a třetím místě, co se týče podílu na hypotečním trhu jsou právě výše zmíněné banky. Tyto tři bankovní instituce jsou největšími hráči na českém trhu a dohromady drží $\frac{3}{4}$ hypotečního trhu. Dále byly pro srovnání vybrány GE Money bank (4. nejvyšší podíl na trhu) a mBANK, která se prezentuje jako nízko nákladová banka.

Tab. 30. Srovnání hypotečních úvěrů (vlastní zpracování)

Hypoteční úvěr	Česká spořitelna	KB	Hypoteční banka	GE Money Bank	mBANK
Úroková sazba	2.99%	3.19%	2.69%	2.99%	2.71%
Měsíční splátka	21 084 Kč	21 438 Kč	20 150 Kč	21 001 Kč	20 473 Kč
Vedení účtu (měsíčně)	150 Kč	0 Kč	150 Kč	0 Kč	0 Kč
Poskytnutí úvěru	0 Kč	2 900 Kč	10 000 Kč	0 Kč	0 Kč
Ohodnocení nemovitosti	0 Kč	4 500 Kč	4 500 Kč	0 Kč	3 900 Kč
Povinný běžný účet	ne	ano	ne	ano	ano
Pojištění schopnosti splácet (měsíčně)	850 Kč	850 Kč	820 Kč	845 Kč	780 Kč
RPSN	3.51%	3.85%	3.31%	3.42%	3.41%
Měsíční splátka celkem	21 234 Kč	21 438 Kč	20 300 Kč	21 001 Kč	20 473 Kč
Cena nemovitosti	6 310 000 Kč				
Výše úvěru	3 790 000 Kč				
LTV	60%				
Doba fixace	5 let				
Splatnost úvěru	20 let				

U hypotéky České spořitelny je úroková sazba ve výši 2,99 %, včetně slevy na pojištění proti neschopnosti splácet. Měsíční splátka úvěru spolu s poplatkem za vedení úvěrového účtu činí 21 234,- Kč.

V případě Komerční banky je úroková sazba vyšší, tedy 3,19 %. Je třeba kalkulovat s poplatkem za poskytnutí úvěru ve výši 2 900,- Kč a dále s odhadem hodnoty nemovitosti ve výši 4 500,- Kč.

Hypoteční banka nabízí produkt s názvem Hypotéka s bonusem, kde k poskytnutému úvěru lze získat bonus ve výši 4 % z celkové výše hypotéky. V případě manželů Kovářových by se jednalo o částku 151 600,- Kč. Bonus je vyplácen formou odpuštění části hypotéky a to ve dvou částech. Po 12ti letech splácení banka promine 1. polovinu bonusu a po splacení hypotéky bude vyplacena 2. polovina. Pokud by byla uvažována klasická hypotéka (bez bonusu) měsíční splátka by byla ve výši 20 623,- Kč, tedy asi o 500,- Kč vyšší. Dále je možné využít akci na slevu za využívání účtu u ČSOB a pojištění rovněž od ČSOB.

GE Money Bank nabízí úrokovou sazbu 2,99 % a veškeré úkony spojené se zřízením a vedením hypotečního úvěru zdarma. Výše měsíční splátky byla stanovena na 21 000,- Kč.

V případě mBANKy, která se na trhu prezentuje jako nízko nákladová, je nabízena úroková sazba ve výši 2,71 %, poplatky se zpracováním a poskytnutím úvěru jsou nulové, stejně jako následné vedení úvěrového účtu. Je třeba pouze počítat s poplatkem za ocenění nemovitosti.

Z výše uvedeného srovnání vybraných bank nejlépe vychází Hypotéka s bonusem od Hypoteční banky, která nabízí nejnižší úrokovou sazbu 2,69 % a nejnižší měsíční splátku ve výši 20 300,- Kč. Otázkou zůstává, zda se budou Kovářovi chtít zavázat na 20 let u jedné banky. V případě refinancování u jiného bankovního ústavu by rodina musela uspořené prostředky na bonusech vrátit. Ze současných podmínek Hypoteční banky vyplývá, že není nutné zakládat nový bankovní účet u ČSOB, ale mohou si ponechat stávající. Ovšem i zde se nabízí otázka, zda by Kovářovi neměly vybrat z nabídky na trhu produkty, jenž jsou zcela osvobozeny od bankovních poplatků, ať již u výše zmíněné mBANK, nebo Fio banky. Ročně by tak jen na poplatcích z běžného účtu ušetřili 6 000,- Kč.

Jakmile bude výstavba dokončena a rodina se přestěhuje do nového rodinného domu, plánují Kovářovi stávající byt v osobním vlastnictví pronajímat. Výše měsíčního nájmu bude činit 8 500,- Kč, a o tuto částku bude snížena výše měsíční splátky hypotečního úvěru. V konečném důsledku se pak Kovářovi dostanou na měsíční splátku úvěru ve výši **11 800,- Kč**.

7.3.2 Pojištění proti riziku

S vysokými závazky spojenými s hypotečním úvěrem souvisí nutnost kvalitního zajištění rodiny pro případ nepředvídatelných zdravotních událostí. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostech v analýze finančních produktů, ani u Jany ani u Petra neodpovídá nastavení kapitálových životních pojistek jejich potřebám. Úprava stávajících smluv u České pojišťovny by byla příliš drahá a Kovářovi by na jejich předčasném zrušení zbytečně trátili. Řešením by bylo převést pojistné smlouvy do tzv. redukováného stavu. Jedná se o stav, kdy se smlouva jakoby zakonzervuje. Klient přestane platit měsíční pojistné, přestává být pojištěný, ale veškeré své naspořené prostředky dostane až po uplynutí sjednané pojistné doby. Z naspořené částky jsou po tuto dobu strhávány pouze poplatky za životní část a správu.

V rámci hypotečního úvěru je manželům nabízeno pojistit se proti neschopnosti splácet na sumu, která se rovná výši hypotečního úvěru, tedy 3 790 000,- Kč. Výše pojistné částky v případě Hypoteční banky by byla měsíčně 820,- Kč. Částka by postupně klesala, tak jak se bude se splácením měnit výše potřebného zajištění.

Alternativou je uzavřít rizikové pojištění, jenž je zcela bez spořicí složky. Výhodou je, že na jednu smlouvu se dá zajistit více členů rodiny, tedy včetně dětí. Jako nevýhodu tohoto typu pojištění nutno uvést, nemožnost snížení daňového základu.

Tab. 31. Rizikové životní pojištění Generali (vlastní zpracování)

Rizikové životní pojištění	Petr	Jana	Adam	Klára
Smrt	3 790 000 Kč	500 000 Kč	-	-
Trvalé následky	1 500 000 Kč	750 000 Kč	500 000 Kč	500 000 Kč
Hospitalizace	100 Kč	100 Kč	100 Kč	100 Kč
Drobné úrazy	-	-	100 Kč	100 Kč
Pracovní neschopnost	300 Kč	-	-	-

V tabulce 31 je uveden návrh rizikového životního pojištění Family Extra pojišťovny Generali. Jedná se o variabilní pojištění, do nějž lze zahrnout celou rodinu. Toto pojištění by mělo být sjednáno po celou dobu trvání hypotečního úvěru, jako ochrana rodiny před případným finančním zatížením vzniklým úmrtím majitele závazku. Lze nastavit snižující se pojistnou částku, přičemž se každoročně snižuje pojistná ochrana. Zajištění celé rodiny v navrhované podobě vyjde měsíčně na **1 614,- Kč**. Nastavení pojistné smlouvy lze v průběhu doby pojištění libovolně měnit.

7.3.3 Financování vzdělání dětí

Dalším bodem finančního plánu manželů Kovářových je zabezpečit dostatek prostředků pro studium dětí na vysoké škole. Jak již bylo výše uvedeno, spoří svým dětem 1 000,- Kč měsíčně na dětské konto. V současné době je zde úročení pouze 0,75 %, což absolutně neodpovídá výši inflace a peníze tak jsou spíše znehodnocovány. Vzhledem k tomu, že tento produkt je omezen věkovou hranicí 15ti let, což je v případě syna Adama za necelý rok, je třeba vybrat vhodnější finanční produkt.

Jako alternativu je možno doporučit uzavření stavebního spoření. Mezi výhody stavebního spoření patří vyšší zhodnocení vkladu, než lze dosáhnout u spořicíh účtů a také příspěvek od státu až 2 000,- Kč ročně. Podmínkou získání maximální státní podpory je roční uspořené částka ve výši 20 000,- Kč. Úroky z vkladu i státní podpora jsou zdaněny 15 % daní z příjmů.

Z průzkumu trhu se stavebním spoření (tabulka 32) vyplývá, že nejvyšší zhodnocení vkladů ze stavebního spoření nabízí stavební spořitelna České pojišťovny. Při měsíční

úložce 1 700,- Kč po dobu 6ti let a ročním zhodnocení 3,4 %, lze mít naspořeno 135 366,- (vklady klienta + zhodnocení).

Tab. 32. Srovnání stavebního spoření (vlastní zpracování)

Stavební spoření	ČMSS	Modrá pyramida	Raiffeisen	Česká spořitelna	Wüstenrot
Poplatek za uzavření smlouvy	1 % z cílové částky	1 % z cílové částky	1 % z cílové částky	1 % z cílové částky	1 % z cílové částky
Roční poplatek	330 Kč	300 Kč	320 Kč	310 Kč	300 Kč
Úrok spořitelny	2.00%	2.00%	2.00%	2.00%	2.00%
Efektivní úrok	3.30%	2.40%	3.20%	3.40%	2.90%

Co se týče 4leté Kláry, je zde ještě dostatek času ke spoření pro studium na vysoké škole. V současné době má Klára na kontě Beruška naspořeno 49 000,- Kč. Jak již bylo výše zmíněno, tento produkt jako umístění volných peněžních prostředků je zcela nevýhodný. Jako optimalizaci je vhodné založit stavební spoření, které nabízí vyšší zhodnocení a státní podporu. Dosavadní naspořené prostředky, lze také uložit jako bonusový vklad na stavební spoření, nebo v rámci diverzifikace portfolia na termínovaný účet. Pokud Kovářovi umístí tyto volné prostředky jako termínovaný vklad na 5 let, úroková sazba 3,15 % (Akcenta, spořitelni a úvěrové družstvo), získají zhodnocení po zdanění 8 359,- Kč.

Za 6 let bude mít Klára naspořeno:

Termínovaný vklad na 5 let (Akcenta, spořitelni a úvěrové družstvo): 58 359,- Kč

Stavební spoření na 6 let (Česká spořitelna): 135 366,- Kč

Celkem: 193 725,- Kč

Adamovi je v současné době 14 let a předpokládá se, že za 4 roky začne studovat na vysoké škole. Na kontě Beruška má v současné době naspořeno 96 000,- Kč. Opět by bylo vhodnější toto konto nepřinášející žádný výnos zrušit a naspořené peníze investovat. I zde je možnost rozhodnout se pro šestiletou variantu stavebního spoření, jako konzervativní investici se státní podporou. Dále je ovšem vhodné brát v potaz 4letý časový horizont, kdy bude Adam naspořené prostředky potřebovat k financování studia na vysoké škole. Vhodnou alternativou se jeví investovat naspořené prostředky na akciovém trhu a snažit se o aktivní zhodnocení.

I v případě sestavení konzervativního portfolia se dá dosáhnout výnosu převyšujícího standardně používané finanční nástroje. Vzhledem k tomu, že pro manžele Kovářovi se bude jednat o finanční produkt se kterým doposud nemají žádné zkušenosti, je více než vhodné nechat sestavení portfolia a jeho samotnou správu na finančním poradci.

Pro obchodování na české burze, nebo jen pro dočasné využití je vhodné využít internetovou platformu, například Brokerjet, jejíž zřizovatelem je Česká spořitelna. Výhodou této platformy je jednoduchá obsluha a přehlednost. Vyřízení formálních dokumentů před samotným obchodováním trvá v řádu dvou až tří týdnů. Je třeba podrobně prostudovat smluvní podmínky, sazebník, vyplnit příslušné formuláře a aktivovat účet. Poté jsou peněžní prostředky z běžného účtu převedeny na účet příslušné obchodní společnosti.

Pro investora s konzervativním přístupem k riziku byly vybrány aktiva společností ČEZ, Erste Bank a Fortuna – všechny uvedené mají předpoklad k rostoucímu trendu a vyplácí ročně dividendy ze zisku. Další výhodou je ošetření rizika kursové ztráty, protože dané operace jsou prováděny v Kč. Zkušený investor by měl zahrnout i riziko změny úrokové sazby, popřípadě riziko politické. V současné době jsou úrokové sazby velmi nízké a pravděpodobně na následující úrovni zůstanou.

Poplatky na akciovém trhu tvoří největší část nákladů. Čím více je investorův účet aktivní, tím bohatší je obchodní společnost, přes kterou obchoduje. Od zisku zvoleného aktiva je tak nutné odečíst poplatky z nákupu i prodeje.

Skladba portfolia je uvedena v tabulce 33. Nejvyšší podíl tvoří akcie společnosti ČEZ, které patří mezi nejsledovanější na Pražské burze. Zde je odhadována vysoká pravděpodobnost jistého nižšího výnosu a vyplacené dividendy. Na druhém místě na Pražské burze bývají vedeny akcie skupiny Erste Bank, u kterých je odhadován mírně nadprůměrný výnos. Dále byly do portfolia zařazeny akcie společnosti Fortuna, u nichž se očekává progresivní růst hodnoty.

Tab. 33. Skladba portfolia (vlastní zpracování)

Skladba portfolia	Hodnota	% z celku
ČEZ 100 ks / 542 Kč	54 200 Kč	57%
Erste Bank 30 ks / 787 Kč	23 610 Kč	25%
Fortuna 135 ks / 131 Kč	17 685 Kč	19%
Celkem	95 495 Kč	100%

K výpočtu rizika a výnosu akciového portfolia byl použit Sharpeho SIM model (tabulka 34), díky němuž bylo možné stanovit pravděpodobnou výnosnost a riziko portfolia.

Tab. 34. Výnos a riziko portfolia podle Sharpeho SIM modelu (vlastní zpracování)

Pravděpodobnost v %	Výnos ČEZ (%)	Výnos Erste Bank (%)	Výnos Fortuna (%)	Výnos portfolia	Odchylka od výnosu v %	Čtverec odchylky	Rozptyl
0.4	12	25	20	16.89	4.03	16.20	6.48
0.3	10	15	18	12.87	0.01	0.00	0.00
0.2	8	8	10	8.46	-4.41	19.40	3.88
0.1	6	4	6	5.56	-7.31	53.36	5.34
Očekávaný výnos investice	10.00	16.50	16.00				15.70
Směrodatná odchylka	4.00	59.65	24.80				
Očekávaný výnos portfolia	12.87 %						
Riziko portfolia	3.96						

Výpočty sloupce:

$$\text{Výnos portfolia} = 0,57 * 12 + 0,25 * 25 + 0,19 * 20 = 16,89$$

$$\text{Odchylka od výnosu} = 16,89 - 12,87 = 4,03$$

$$\text{Čtverec odchylky} = 4,03 * 4,03 = 16,20$$

$$\text{Rozptyl} = 0,4 * 16,20 = 6,48$$

Výpočty řádky:

$$\text{Očekávaný výnos investice} = 0,4 * 12 + 0,3 * 10 + 0,2 * 8 + 0,1 * 6 = 10,00$$

$$\text{Směrodatná odchylka} = (12 - 10)^2 * 0,4 + \dots + (6 - 10)^2 * 0,1 = 4$$

$$\text{Očekávaný výnos portfolia} = 10 * 0,57 + 16,5 * 0,25 + 16 * 0,19 = 12,87$$

$$\text{Riziko portfolia} = \text{odmocnina z rozptylu} = 3,96$$

Očekávaný výnos dle uvedeného modelu a skladby portfolia 12,87 %, při riziku 3,96.

Riziko výnosu je nízké, v porovnání s ním je i výnos portfolia spíše nižší, jedná se tedy o portfolio vhodné pro konzervativního investora.

Za 6 let bude mít Adam naspořeno:

Investice do akcií na 4 roky (po odečtení poplatků a zdanění výnosů) 143 406,- Kč

Stavební spoření na 6 let (Česká spořitelna): 135 366,- Kč

Celkem: 278 772,- Kč

7.3.4 Zajištění na penzi

Pokud si manželé Kovářovi chtějí udržet stávající životní standart i v penzijním věku, je nutné kalkulovat s měsíční částkou starobního důchodu cca 44 000,- Kč, předpokládanou mírou inflace okolo 3 % a 15ti lety zajištění (65 – 80 let). Výsledná částka, která odpovídá uvedeným nároků je cca 8 200 000,- Kč. Zprvu se tato částka jeví jako astronomická, ale je třeba uvážit se jedná o měsíční rentu pro oba dva. Odchod do důchodu se bude manželů Kovářových týkat nejdříve za 29 let (pokud nedojde ke změně legislativy).

V současné době manželé na důchod teprve začínají pomýšlet, nemají uzavřeno penzijní připojištění, což je jedna z konzervativních složek zajištění se na penzi. Doposud využívali oba dva životní pojištění se spořicí složkou (viz. výše).

Pro oba dva by bylo vhodné zvážit uzavření penzijního připojištění. Výhodami tohoto produktu jsou státní příspěvek, daňová úleva, nezáporné zhodnocení příspěvků, částky na penzijní připojištění lze libovolně měnit. Návrh penzijního připojištění pro manžele Kovářovi zobrazuje tabulka 35. Je zde kalkulováno i s příspěvkem od zaměstnavatele paní Kovářové, který přispívá svým zaměstnancům podle výše hrubé mzdy. Paní Kovářová by dosáhla na měsíční příspěvek ve výši 1 000,- Kč.

Tab. 35. Návrh penzijního připojištění (vlastní zpracování)

Penzijní připojištění	Jana	Petr
Měsíční příspěvek účastníka	500 Kč	1 500 Kč
Měsíční příspěvek zaměstnavatele	1 000 Kč	0 Kč
Snížení daňového základu	6 000 Kč	6 000 Kč
Předpokládané zhodnocení	2.00%	2.00%
Počet let placeného pojištění	30	28
Státní příspěvek	230 Kč	230 Kč
Celkem naspořeno	817 404 Kč	782 929 Kč

Při výběru investice s časovým horizontem 30 let je třeba být velmi obezřetný a sázet především na jistotu výnosu s nízkým rizikem. Výběr investičního produktu by měl vycházet z predikce budoucího vývoje finančního trhu. Ovšem predikovat takto dopředu je téměř nemožné i pro zkušeného investora. Stačí ohlednutí se do minulosti za posledních 20 let, ať již jen v České republice nebo ve světě (krize, válečné konflikty, měnové reformy, vývoj mezd, inflace, zadluženost, apod.).

Jedinou jistou investicí se v historickém vývoji jeví zlato, ať již ve své fyzické podobě, nebo v podobě finančních produktů podložených zlatem. V současné době se tento druh investice stává dostupnější i pro drobné investory prostřednictvím obchodování se zlatými svitky. Například společnost GoldenGate nabízí program Důchodového spoření do zlata. Tento program je vhodný zejména pro drobné investory, kteří nemají volný kapitál na nákup většího množství zlata, ale chtějí měsíčně spořit určitou částku (již od 1 500,- Kč měsíčně). Klient si sám určí, jakou výši chce měsíčně spořit a do jakých slitků (zlatých či stříbrných). Po celou dobu spoření má klient přístup k účtu, ze kterého může svou investici kontrolovat a kdykoliv odprodat již dosažené slitky. Slitky jsou vysoce likvidní, v řádu několika desítek hodin.

Vlastnictví fyzického zlata nabízí možnost, jak skutečně držet hodnotu ve svých rukou a tudíž bez závislosti na vývoji světových ekonomik. Zejména v dobách krize, kdy největší hráči světových trhů mohou měnit pravidla, jak se jim zrovna hodí.

Není možné určit predikci naspořené částky, pokud se klient rozhodne pravidelně spořit do zlata. Pro ilustraci je v tabulce 36 uvedena výnosnost zlatých svitků za posledních pět let. Výnosnost takovéto investice během pěti let dosáhla téměř 58 %.

Tab. 36. Investice do zlatých svitků (vlastní zpracování)

Datum	Cena zlata (1 Oz; USD)	20 g zlata (USD)	Kurz USD / CZK	20 g zlata (CZK)	Výnosnost
18.2.2014	1319	850.96	20.14	17138.33	57.52%
18.2.2009	967	623.87	17.44	10880.29	

Do zajištění se na penzi je nutno zahrnout také nemovitý majetek, kterým Kovářovi disponují. V současné době vlastní byt v hodnotě 1 950 000,- Kč. Po splacení hypotečního úvěru přibude do majetkové portfolia rodinný dům v hodně 3 800 000,- Kč. V případě potřeby, tak mohou Kovářovi uvedené nemovitosti prodat a inkasované peněžní prostředky taktéž použít na zajištění se v důchodovém věku.

7.3.5 Vytvoření finanční rezervy

Jednou z vhodných forem zabezpečení je vytvoření likvidní rezervy, která by měla odpovídat alespoň 6ti násobku měsíčního příjmu, tak aby tato výše stačila na půlroční zabezpečení v případě nenadálé situace. Rezerva by neměla být příliš vysoká, aby nedocházelo k přílišnému vázání volného kapitálu.

Ideálně se jako místo pro uložení likvidní rezervy jeví spořicí účet. Prostředky zde uložené jsou ihned k dispozici a vedení i transakce jsou u mnohých bank zdarma. V současné době nejvyšší zhodnocení v podobě čtvrtletního připsování nabízí Sberbank, a to 1,73 %. Rezerva by měla být tvořena z přebytku rodinného rozpočtu, v případě Kolářových v částce 2 000,- Kč měsíčně.

7.4 Rozpočet po navrhovaných změnách

Při vyhodnocení navržených změn byl sestaven rodinný rozpočet pro rok 2014 a rok 2015.

Rok 2014

V roce 2014 rodina dokončí výstavbu rodinného domu a přestěhují se. Současně bude nabídnut stávající vlastní byt k pronájmu, přičemž nájemné sníží měsíční splátky hypotéky, tak aby v roce 2015 mohly být realizovány výše uvedené investiční záměry.

Příjmy v roce 2014 zůstávají ve stejné výši, tedy 66 000,- Kč čistého měsíčně. Co se týče výdajové stránky rodinného rozpočtu, oblast běžných výdajů je navýšena o měsíční splátku hypotéky ve výši 20 300,- Kč. K úpravám došlo v oblasti výdajů spojených se spořením a investováním (tabulka 37). Oběma dětem je sjednáno stavební spoření s měsíčním vkladem 1 700,- Kč. Dále jsou sjednány pojistné produkty proti neschopnosti splácet hypoteční úvěr, společně s rizikovým pojištěním pro celou rodinu. Manželé rovněž uzavrou smlouvy o penzijním připojištění.

Tab. 37. Výdaje na spoření a investování v roce 2014 (vlastní zpracování)

Výdaje na spoření a investování	Měsíčně (Kč)	Ročně (Kč)
Stavební spoření	3 400 Kč	40 800 Kč
Pojištění proti neschopnosti splácet	820 Kč	9 840 Kč
Penzijní připojištění	2 000 Kč	24 000 Kč
Rizikové pojištění	1 614 Kč	19 368 Kč
Celkem na spoření a investování	7 834 Kč	94 008 Kč

Shrnutí rodinného rozpočtu pro rok 2014 je pak uvedeno v tabulce 38. Pokud rodina realizuje výše uvedené investiční záměry, na účtu jim bude měsíčně zbývat 1 963,- Kč. Nejedná se o velkou sumu, ale je třeba kalkulovat s tím, že v oblasti běžných výdajů byly předem veškeré výdaje týkající se rodiny nadefinovány.

Tab. 38. Rozpočet pro rok 2014 (vlastní zpracování)

Shrnutí výsledků	Měsíčně (Kč)	Ročně (Kč)
Příjmy celkem	66 000 Kč	792 000 Kč
Výdaje celkem	64 037 Kč	768 444 Kč
*běžné výdaje	56 203 Kč	674 436 Kč
*výdaje na spoření a investování	7 834 Kč	94 008 Kč
Uspořené prostředky / Výše dluhu	1 963 Kč	23 556 Kč

Rok 2015

Předpokládá se, že se stavbou rodinného domu nevzniknou žádné komplikace, tak aby mohl být stávající byt v osobním vlastnictví od 1. 1. 2015 pronajímán za částku 8 500,- Kč měsíčně. Oblast příjmů se tak rodině Kovářových zvýší na 74 500,- Kč. Oblast běžných výdajů zůstává nezměněna. Díky částce z pronájmu bytu jsou realizovány další investiční záměry rodiny Kovářových, a to zajištění se na penzi a postupné vytváření likvidní rezervy. Dále je třeba zmínit, že v říjnu 2015 je splacen úvěr na osobní automobil.

Tab. 39. Výdaje na spoření a investování v roce 2015
(vlastní zpracování)

Výdaje na spoření a investování	Měsíčně (Kč)	Ročně (Kč)
Stavebí spoření	3 400 Kč	40 800 Kč
Pojištění proti neschopnosti splácet	820 Kč	9 840 Kč
Penzijní připojištění	2 000 Kč	24 000 Kč
Rizikové pojištění	1 614 Kč	19 368 Kč
Investice do zlatých svitků	1 500 Kč	18 000 Kč
Likvidní rezerva	2 000 Kč	24 000 Kč
Celkem na spoření a investování	11 334 Kč	136 008 Kč

Rodinný rozpočet v roce 2015 (tabulka 40) se zahrnutím všech vytyčených finančních končí přebytkem ve výši téměř 7 000,- Kč měsíčně.

Tab. 40. Rozpočet pro rok 2015 (vlastní zpracování)

Shrnutí výsledků	Měsíčně (Kč)	Ročně (Kč)
Příjmy celkem	74 500 Kč	894 000 Kč
Výdaje celkem	67 537 Kč	810 444 Kč
*běžné výdaje	56 203 Kč	674 436 Kč
*výdaje na spoření a investování	11 334 Kč	136 008 Kč
Uspořené prostředky / Výše dluhu	6 963 Kč	83 556 Kč

V oblasti finančního plánování je dosaženo všech zmíněných přání, a současně je zachována životní úroveň rodiny Kovářových. V oblasti běžných výdajů v podstatě nedošlo k žádným výrazným změnám. Přestože rodina bude více zatížena vlivem hypotečního úvěru a investic, nemusí se nijak omezovat v dosavadní spotřebě či cestování, jelikož oba tyto výdaje byly ponechány beze změn. Naopak byly efektivně využity peněžní prostředky, které se kumulovaly vlivem přebytků rodinného rozpočtu na bankovním účtu tak, aby Kovářovi dosáhli všech stanovených finančních plánů.

8 SHRNU TÍ

Nyní budou shrnuty obecné poznatky, ke kterým bylo dospěno v průběhu praktického projektu tvorby finančního plánu pro rodinu Kovářových, tak aby bylo vytvořeno jakési vodítko pro tvorbu plánu hospodaření s osobními financemi.

Prvotním základem pro tvorbu jakéhokoliv plánu je důkladný rozbor aktuální situace. V průběhu analyzování aktuálního stavu finančních prostředků je třeba vzít v úvahu každý i nepatrný detail, který může být rozhodující pro definitivní volbu správné varianty řešení. V potaz je třeba brát, jak veškeré číselné informace (věk, příjmy, výdaje, rezervy, apod.), tak i informace sociální (povaha, povolání, dosavadní zkušenosti, vztah k riskování).

Na základě provedeného rozboru a získání vstupních informací, je třeba se zamyslet nad prioritami v oblasti plánů do budoucna. Pokud je prioritou řešení otázky bydlení, je vhodné sestavit plán, tak aby byla akumulována velká část volných prostředků do vlastních zdrojů, tak aby případný úvěr byl co nejlevnější. Pokud je prioritou zajištění se na penzi, mělo by být maximum prostředků ukládáno do produktů, které zaručí co nejvyšší zhodnocení při akceptovatelné míře rizika. Nesmí být však opomíjeno, že i přes sestavení priorit, by člověk neměl zapomínat na řešení i ostatních důležitých přání v životě a umět je správně financovat. Například při řešení bydlení myslet i na tvorbu rezerv a zajištění rodinných příjmů.

Co se týče vhodného finančního produktu, není vždy jednoduché rozhodnout který zvolit, a jestli na trhu vůbec existuje produkt, který je výhodný a plně odpovídá nastaveným cílům. Vždy je třeba výběr přizpůsobit konkrétní situaci, parametrům a především konkrétnímu člověku. Není proto vhodné spoléhat se na obecné analýzy, ale vždy si udělat návrh na konkrétní situaci a tyto návrhy vzájemně porovnat. Při srovnání by nemělo být hlavním měřítkem jen procento dosaženého výnosu, ale také výše poplatků, které s produktem souvisí a především budoucí stabilita finanční instituce.

Obecně lze konstatovat, že pro mladší generaci jsou vhodné dynamické finanční produkty nabízející vyšší výnos. Tyto produkty tak vydělají díky faktoru času a složenému úročení zajímavější částku, než produkty konzervativní. Starší lidé mají obecně negativní vztah k riziku a volí proto konzervativní produkty, které jsou garantované.

Při tvorbě finančního plánu je třeba akceptovat pevné zásady zajištění příjmu a rezervy rodiny pro případ majetkového či zdravotního ohrožení, tak aby v žádném případě nedošlo při řešení výpadku příjmu či akutní potřeby na spotřebitelské úvěry.

Rodina Kovářových tento navržený finanční plán uvítala, ovšem se spoustou doplňujících otázek ke zvoleným produktům. Díky množství času který byl věnován především praktickým analýzám při psaní diplomové práce, bylo možné otázky fundovaně zodpovědět. Dále se ukázalo, že pohled každého jedince na řešení dané problematiky je velmi subjektivní a je určitě velmi vhodné provést zpětnou vazbu a do rozhodování tak vnést další pohled, který mohl původně uniknout. V současné době se Kovářovi stále rozhodují, ovšem zdá se, že velkou část navržených řešení se skutečně rozhodnou realizovat.

ZÁVĚR

V diplomové práci bylo řešeno téma osobních a rodinných financí a jejich správného řízení prostřednictvím vytvoření komplexního finančního plánu.

Cílem práce bylo vytvořit jakýsi návod v oblasti správy rodinných financí, který budoucího investora přehledně provede možnostmi trhu a na základě modelových situací ukáže, jakým způsobem lze různá životní přání financovat. Finanční gramotnost a teoretické znalosti bohatství nezajistí, pouze umožní zefektivnit stávající řešení a eliminovat ztráty a špatná finanční rozhodnutí. Teprve praxe a reálné poučení se z chyb v životě dá člověku kompletní přehled o finančním trhu a jeho možnostech.

V teoretické části práce byly popsány základní faktory, které osobní finance ovlivňují. Dále byla popsána základní charakteristika finančních produktů, které nabízí současný finanční trh. Získané teoretické poznatky byly aplikovány v projektové části při sestavování finančního plánu.

Praktická část nejprve analyzovala vývoj makroekonomických údajů, které jsou stěžejní pro finanční rozhodnutí (vývoj HDP, inflace, úrokové sazby a nezaměstnanost). Poté bylo provedeno srovnání a vyhodnocení finančních nástrojů s ohledem na praktické použití v projektové části práce.

Projektová část se zabývala sestavením kompletního finančního plánu pro zvolenou rodinu. Na základě provedené analýzy stávajících finančních produktů a sestavením prioritních cílů v oblasti správy majetku, byl sestaven finanční plán respektující dané priority, časový horizont a vztah investora k riziku.

Závěrem lze říci, že oblast finančních produktů určených pro správu osobních financí je spleť džungle, ve které se člověk musí probrat obrovským množstvím informací a zároveň umět zvládat nápor zavádějících marketingových kampaní jednotlivých peněžních ústavů. Za základ správného řízení osobních financí prostřednictvím finančního plánování lze tedy považovat finanční gramotnost, praktickou zkušenost a v případě potřeby, dotázání se odborníků na finance, podle jakých hledisek se rozhodovat. Tím bude docíleno toho, že peníze pracují pro nás a ne proti nám.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BELÁS, Jaroslav. *Management komerčních bank, bankových obchodů a operací*. Žilina: GEORG, 2010. ISBN 978-80-89401-18-5.

BELÁS, Jaroslav. *Finanční trhy Bankovníctví Pojišťovnictví*. Žilina: GEORG, 2013. ISBN 978-80-8154-024-0.

CALLAGHAN G., I. FRIBBANCE and M. HIGGINSON, 2011. *Personal Finance*. 2nd ed. London: Palgrave Mcmillan. 472 p. ISBN 978-0230348110.

COMLEY, Pete, 2013. *Inflation tax: The plan to deal with the debts*. Pete Comley. 222 p. ISBN 9780957303812.

ČESKÁ LEASINGOVÁ A FINANČNÍ ASOCIACE. *Informace o trhu*. Člfa.cz [online]. © 2013 [cit. 2013-11-15]. Dostupné z: <http://www.clfa.cz/index.php?textID=64>

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *Systémy důchodového zabezpečení ve vyspělých zemích Evropy*. Csz.cz [online]. © 2013 [cit. 2013-11-14]. Dostupné z: <http://www.csz.cz/cz/casopis-narodni-pojisteni/archiv-vydanych-cisel/clanky/casopis-narodni-pojisteni-c-3-2003-clanek-3.htm>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Databáze Eurostatu*. [online]. © 2013 [cit. 2013-11-16]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/pll/eutab/html.h>

ČNB. *Aktuální prognóza ČNB*. ČNB.cz [online]. © 2013 [cit. 2013-11-13]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/prognoza/

DVOŘÁK, Petr, 2008. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Vyd. 3. Praha: Linde Praha. 80 s. ISBN 80-7201-515-X.

DVOŘÁKOVÁ, Zuzana a kol., 2011. *Slabikář finanční gramotnosti*. Vyd. 2. Praha: COFET. 336 s. ISBN 978-80-9043-96-1-0.

FILIP, Miloš, 2006. *Osobní a rodinné bohatství. Kam s penězi*. Praha: C. H. Beck. 474 s. ISBN 80-7179-416-3.

GARMAN E. Thomas a Raymond FORGUE, 2011. *Personal Finance*. 11th ed. London: Cengage Learning. 640 s. ISBN 978-1111531010.

GITMAN, J. L., M. D. JOEHNK a R. BILLINGSLEY, 2013. *Personal Financial Planning*. 13th ed. London: Cengage Learning. 656 s. ISBN 978-1111971632.

HARRISON, Debbie, 2005. *Personal finance planning, theory and practice*. Harlow: PEARSON. ISBN 0 273 68101 X.

HEYWOOD, Andrew, 2013. *Politics*. 4th ed. London: Palgrave Macmillan. ISBN 978-0230363385.

CHLOUBOVÁ, Petra, 2009. *Řízení osobních financí. Způsoby zhodnocování peněžních prostředků*. Praha. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta podnikohospodářská, Podniková ekonomika a management.

JÍLEK, Josef, 2009. *Akciové trhy a investování*. Praha: GRADA Publishing. 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3.

KAMENÍKOVÁ, B., J. POLÁCH a M. KRÁL, 2008. *Bankovníctví a pojišťovnictví: studijní pomůcka pro distanční studium*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 978-80-7318-655-5.

KING, Jane and Mary CAREY, 2013. *Personal finance: A practical approach*. Oxford: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-966883-0.

KIYOSAKI, Robert, 2011. *Nefér výhoda: co vás ve školách nikdy nenaučí: síla finančního vzdělávání*. Hodkovičky (Praha): Pragma. 286 s. ISBN 978-80-7349-263-2.

KOH, Benedict and Fong Wai MON, 2011. *Personal finance planning*. 4th ed. Singapore: PEARSON. ISBN 981-06-86840-4.

KOHOUT, Pavel, 2013. *Jak ovládnout své peníze: finanční plánování pro každého*. Brno: BizBooks. ISBN 978-80-265-0127-5.

KRÁL, Miloš, 2009. *Bankovníctví a jeho produkty*. Žilina: GEORG. 265 s. ISBN 978-80-89401-07-9.

MACH, Miloš, 2001. *Makroekonomie II: pro magisterské (inženýrské) studium*. Vyd. 3. Slaný: Melandrium. 367 s. ISBN 80-86175-18-9.

MÁLEK, P., G. OŠKRDALOVÁ a P. VALOUCH, 2010. *Osobní finance*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-5157-7.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Vývoj penzijního připojištění*. Mfcr.cz [online]. © 2013 [cit. 2013-11-14]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/monitoring/vyvoj-penzijniho-pripojisti/2013/zakladni-ukazatele-vyvoje-penzijniho-pri-12753>

OLEN, Helaine, 2013. *Pound foolish – exploring the dark side of the personal finance industry*. New York: Penguin Group LLC. ISBN 978-1-101-57530-7.

ONDRČKA, Pavel, 2006. *Rozšíření základů makroekonomické teorie*. Vyd. 2. upravené. Zlín: Univerzita Tomáše Bati. ISBN 8073184494.

OŠKRDALOVÁ, Gabriela. *O finančním poradenství*. FINANCE.cz [online]. 12. 7. 2009 [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/271696-o-financnim-poradenstvi/>

POLOUČEK, Stanislav a kol., 2006. *Bankovnictví*. Praha: C. H. Beck. 716 s. ISBN 80-7179-462-7.

REDHEAD, Keith, 2008. *Personal finance and investments*. New York: Routledge. ISBN 978-0-415-42862-0.

SANDER, Peter, 2007. *Personal finance for entrepreneurs*. Madison: CWL Publishing Enterprises. ISBN 978-1-59-918032-8.

SMRČKA, Luboš, 2010. *Rodinné finance. Ekonomická krize a krach optimismu*. Praha: C. H. Beck. 538 s. ISBN 978-80-7400-199-4.

STEIGAUFG, Slavomír, 2003. *Fondy: jak vydělávat pomocí fondů*. Praha: GRADA Publishing. 191 s. ISBN 80-247-0247-9.

SVACHINA, Luboš. *Finanční poradenství naruby*. MĚŠEC.cz [online]. 10. 3. 2008 [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/financni-poradenstvi-naruby/>

SYROVÝ, Petr a Tomáš TYL, 2011. *Osobní finance. Řízení financí pro každého*. Praha: GRADA Publishing. 208 s. ISBN 978-80-247-3813-0.

ŠKVÁRA, Miroslav, 2011. *Finanční gramotnost*. Praha: Miroslav Škvára. 219 s. ISBN 978-809-0482-302.

VESELÁ, Jitka, 2007. *Investování na kapitálových trzích*. Praha: ASPI. 703 s. ISBN 978-80-7357-297.

Zákon o důchodovém spoření: úplné znění zákona č. 426/2011 Sb., ze dne 6. listopadu 2011 [online]. 2011-2013 [cit. 2013-11-11]. Dostupný z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/duchodove-sporeni/>

Zákon o pojistném na důchodové spoření: úplné znění zákona č. 379/2012 Sb., ze dne 7. září 2012 [online]. 2012-2013 [cit. 2013-11-11]. Dostupný z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-397>

Zákon o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o pojistném na důchodové spoření: úplné znění zákona č. 399/2012 Sb., ze dne 27. listopadu 2012 [online]. 2012-2013 [cit. 2013-11-11]. Dostupný z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb12399&cd=76&typ=r>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČSS	Asociace českých stavebních spořitelén
ČNB	Česká národní banka
ECB	Evropská centrální banka
EMU	Evropské měnové společenství
HDP	Hrubý domácí produkt
LTV	Loan to Value
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
PMR	Povinná minimální rezerva
PRIBID	Prague Interbank Bid Rate
PRIBOR	Prague Interbank Offer Rate
RPSN	Roční procentní sazba nákladů

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Postoj k financím dle věku</i>	14
<i>Obr. 2. Čisté jmění podle věku a rodinného stavu</i>	15
<i>Obr. 3. Finanční plánování krok za krokem</i>	24
<i>Obr. 4. Čisté jmění</i>	25
<i>Obr. 5. Čistý příjem</i>	25
<i>Obr. 6. Vývoj HDP v letech 2000 – 2012 v mld. Kč</i>	53
<i>Obr. 7. Vývoj míry inflace v letech 1997 - 2012</i>	54
<i>Obr. 8. Prognóza inflačního vývoje</i>	55
<i>Obr. 9. Prognóza vývoje sazeb tříměsíční PRIBOR</i>	56
<i>Obr. 10. Vývoj 2T Repo sazby v letech 2001 – 2012</i>	57
<i>Obr. 11. Struktura portfolia penzijních fondů)</i>	64
<i>Obr. 12. Vývoj ceny zlata za posledních 10 let)</i>	72
<i>Obr. 13. Struktura bankovních a nebankovních úvěrů v milionech Kč</i>	75
<i>Obr. 14. Objem poskytnutých úvěrů na bydlení v letech 2002 – 2013</i>	76
<i>Obr. 15. Vývoj úrokových sazeb na hypotečním trhu od roku 2004</i>	77

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Rozvaha domácnosti a její struktura</i>	27
<i>Tab. 2. Struktura osobního (rodinného) rozpočtu</i>	30
<i>Tab. 3. Odvody na sociální pojištění u osob ve II. pilíři.....</i>	38
<i>Tab. 4. Porovnání státních příspěvků na penzijní spoření v roce 2012 a 2013.....</i>	39
<i>Tab. 5. HDP v letech 2000 – 2012 v mld. Kč.....</i>	53
<i>Tab. 6. Vývoj inflace v letech 2000 – 2012</i>	54
<i>Tab. 7. Prognóza inflace na horizontu měnové politiky</i>	55
<i>Tab. 8. Prognóza úrokových sazeb tříměsíční PRIBOR</i>	56
<i>Tab. 9. Vývoj nezaměstnanosti v letech 2000 – 2012</i>	58
<i>Tab. 10. Srovnání balíčků běžných bankovních účtů.....</i>	59
<i>Tab. 11. Srovnání spořicích účtů</i>	60
<i>Tab. 12. Zhodnocení termínovaných vkladů u bank</i>	61
<i>Tab. 13. Přehled zhodnocení termínovaných vkladů u spořitelních družstev.....</i>	62
<i>Tab. 14. Přehled poplatků a sazby u stavebního spoření</i>	62
<i>Tab. 15. Překlenovací úvěr</i>	63
<i>Tab. 16. Přehled a zhodnocení penzijních fondů</i>	64
<i>Tab. 17. Struktura akcionářů ČEZ, a.s.</i>	66
<i>Tab. 18. Vyplácené dividendy ČEZ, a.s.</i>	67
<i>Tab. 19. Skupina akcionářů Erste Bank</i>	68
<i>Tab. 20. Vyplácené dividendy Fortuna</i>	70
<i>Tab. 21. Analýza investičních možností do zlata</i>	73
<i>Tab. 22. Příjmy</i>	78
<i>Tab. 23. Výdaje – běžné</i>	79
<i>Tab. 24. Výdaje na spoření a investování</i>	80
<i>Tab. 25. Rodinný rozpočet</i>	80
<i>Tab. 26. Analýza majetku.....</i>	80
<i>Tab. 27. Bankovní účty</i>	82
<i>Tab. 28. Spořicí účty dětí</i>	83
<i>Tab. 29. Životní pojištění</i>	83
<i>Tab. 30. Srovnání hypotečních úvěrů</i>	87
<i>Tab. 31. Rizikové životní pojištění Generali</i>	89

<i>Tab. 32. Srovnání stavebního spoření</i>	<i>90</i>
<i>Tab. 33. Skladba portfolia</i>	<i>91</i>
<i>Tab. 34. Výnos a riziko portfolia podle Sharpeho SIM modelu.....</i>	<i>92</i>
<i>Tab. 35. Návrh penzijního připojištění</i>	<i>93</i>
<i>Tab. 36. Investice do zlatých svitků</i>	<i>94</i>
<i>Tab. 37. Výdaje na spoření a investování v roce 2014</i>	<i>95</i>
<i>Tab. 38. Rozpočet pro rok 2014.....</i>	<i>96</i>
<i>Tab. 39. Výdaje na spoření a investování v roce 2015</i>	<i>96</i>
<i>Tab. 40. Rozpočet pro rok 2015.....</i>	<i>96</i>